

Na Jesenicah odprli polnilnico vode

Naj nas svet po Julijani pozna

Jesenice, 3. februarja - Slovesne otvoritve polnilnice vode na Jesenicah se je udeležil tudi minister za industrijo Izidor Rejc. Prvi objekt, ki so ga na Slovenskem odprli po mednarodnem priznanju Slovenije. V prvi fazi 10.000 plastenk na uro.

Minulo soboto so na prostoru jeseniške Železarne odprli polnilnico vode Julijana, ki pomeni šele prvo fazo polnjenja karavanske vode. Vode v podzemnem jezeru v Karavankah pa je toliko, da bi lahko napeljali še eno linijo. Prva linija bo dajala 10.000 plastenk vode na uro, v obratu pa naj bi bilo zaposlenih okoli 70 delavcev. - Foto: Jure Cigler

Polnilnica vode Julijana na prostoru jeseniške Železarne je minulo soboto tudi uradno začela s polnjenjem kvalitetne karavanske vode. Podjetje Perne iz Kranja je skupaj z Vodovodom in ostalimi uresničilo projekt za polnjenje in

prodajo vode v 1,5 litrskih plastenk. Zmogljivost izvira je izredno močna, saj je s tridesetimi litri na sekundo eden največjih izvirov tovrstne vode iz podzemnega jezera, v katerem naj bi bilo kar dvajset milijonov kubi-

čnih metrov vode. Na leto iz njega priteče 946 milijonov litrov. Prva polnilna linija omogoča polnjenje 10.000 plastenk na uro. Podjetje je tudi že izdelalo marketinško analizo, po kateri naj bi jo prodajali v obmorske kraje,

ZDA, Združene Emirate, na Češko.

Na slovesni otvoritvi je spregovoril direktor podjetja Perne, Teos Perne, ki je izrazil upanje, da bo kmalu prišlo tudi do nadaljevanja investicije, predsednik skupščine občine Jesenice dr. Božidar Brudar pa je dejal, da je projekt pomemben za Jesenice, saj je eden prvih primerov povezovanja zasebnega kapitala z družbenim in omogoča nova delovna mesta. Obrat bo prinašal svež kapital, proizvodnja pa je povsem ekološko čista in predstavlja novo podobo Jesenic.

Minister za industrijo Izidor Rejc pa je menil, da iz projekta veje korajža, dokazuje pa, koliko idej bi bilo mogoče na Slovenskem še uresničiti. Projekt je po besedah ministra za industrijo nastajal z upornostjo in je prvi obrat, ki ga na Slovenskem odpiramo po mednarodnem priznanju. » Naj nas svet pozna tudi po kristalu izpod Karavank, po vodi Julijani,« je zaključil Izidor Rejc. ● D. Sedej

MERKUR
20 % znižanje cen igračam
v Mladem potrošniku na Gregorčičevi 8 v Kranju

Bo Elan slovenski?

Kranjsko sodišče je ugodilo zahtevi KiH banke iz Ljubljane in izdalo začasno odredbo, s katero Komelu odvzema pravico razpolaganja z Elanovim premoženjem, dokler ne bo plačana kupnina v tolarški protivrednosti 31,8 milijonov mark, kar bo skupaj z 9-odstotnimi obrestmi 11. marca znašalo 32,5 milijonov mark. Osvežimo spomin. Komel, ki združuje predvsem hrvaške upnike, je z zastavitvijo terjatev 28. novembra na dražbi kupil Elan v stečaju in s podpisom pogodbe 11. decembra dobil Elan v last in posest, ne da bi poravnal kupnino, ki mora biti plačana do 11. marca. KiH banka je kot eden največjih Elanovih upnikov (ker je v stečaju, ni mogla prenesti terjatev na Komel) na kranjskem sodišču vložila tožbo zoper Komel in njegovo pravico razpolaganja z Elanovim premoženjem, dokler kupnina ni plačana, saj je takšna pogodba lahko škodljiva za upnike, ki terjatev niso prenesli na Komel. Ta bi namreč pred plačilom kupnine Elan lahko prodal komurkoli. Pravniški zaplet (prepir) torej, ki pa je prinesel zelo pomembno odločitev, kakorkoli jo obravamo.

S to odločitvijo je namreč onemogočena Komelova poglavitna namera, da kar se da hitro ustanovi delniško družbo in s prodajo delnic zbere denar za plačilo kupnine. Nov zaplet je takorekoč napovedal že odstop Matjaža Vuge s Komelovega krmila, ki je dal slutiti, da ne teče vse kot po maslu. Če osnovne Komelove strategije doslej ni bilo moč uresničiti, jo bo poslej toliko težje, če ne nemogoče. Čas se namreč neusmiljeno izteka. Komel ima še natančno 36 dni časa za izpeljavo svojega projekta, kar pa je seveda zelo malo in težko je verjeti, da je sploh še uresničljiv.

Upravitelj Elanove stečajne mase Franci Perčič je minuli četrtek že opozoril Komel, da preložitve plačila kupnine ni možna, da mora biti plačana v tolarjih in da varščina v kupnino ne bo vračunana. Pri tem je zanimivo, da tudi varščine, ki je pred dražbo v tolarški protivrednosti znašala 2,25 milijona mark, ne bo upošteval. V objavi javne dražbe je namreč pisalo, da bo vračunana. Perčič pojasnjuje, da vrednost varščine lahko določi šele delitveni narok.

Ce torej Komel ne bo imel denarja, pride na vrsto Medimurska banka in za njo Gospodarska banka Hrvaške in Zagrebška banka kot supergaranta. Bolj kot vprašanje, če bosta supergaranta imela denar ali ne, bo v igri vprašanje, če bosta imela tolarje ali ne, na kar posredno opozarja Perčič, ko pravi, da kupnina, ki znaša približno 1,4 milijarde tolarjev, predstavlja približno osem odstotkov slovenske denarne mase, in da slovenskim bankam tolarjev trenutno primanjkuje.

Se bo vse skupaj torej zataknilo pri prozičnem vprašanju, če bodo hrvaške banke uspeli dobiti tolarje ali ne? Tri največje slovenske banke so bile vendar Komelov konkurent na dražbi!

Če kupnina do 11. marca ne bo plačana, bo prišlo do razveljavitve kupne pogodbe, varščina bo zapadla v stečajno maso, sodišče pa se bo odločilo za ponovno (že četrto) dražbo, za prodajo po delih ali za neposredno prodajo Elana v stečaju. Prava katastrofa pa v tem primeru grozi upnikom, ki so svoje terjatve prenesli na Komel, saj bodo ostali brez vsega.

Bo torej Elan ostal slovenski? Pod érto velja dodati le, da medtem proizvodnja v Elanu normalno poteka. ● M. Volčjak

Almira prodaja modno hišo Pristava

Na prvi dražbi ni bilo kupcev

Naslednja dražba z enako izključno ceno kot prva (2,6 milijona mark) bo 19. februarja.

V petek, 14. februarja, ob 19. uri bo v kavarni hotela Golf na Bledu druga letošnja

GLASOVA PREJA

Sedanji in prejšnji predsednik sveta Triglavskega narodnega parka dr. Janez Drnovšek in dr. Matjaž Kmecl

bosta razpredala misli na temo

Julijske Alpe - turizem, narava, kultura

Julijske Alpe so projekt, ki naj bi v turizmu vzpostavil blagovno znamko Julijske Alpe. Triglavski narodni park je tisti pojem, iz katerega bomo blagovni znamki gradili temelje. Pogovor je namenjen združevanju vseh, ki želimo povezati turizem, naravo in kulturo alpskega prostora v glavno promocijsko prvino in primerjalno prednost Slovenije. Predlagali bomo ustanovitev društva za varstvo narave in predstavili osnovna izhodišča njegovega delovanja. Na začetku Glasove preje bo zapel LIP-ov oktet, Jože Mihelič bo predvajal niz diapozitivov, pogovor pa bo povezoval

Jože Dežman.

Če želite, da Vam rezerviramo sedež v kavarni, pokličite po telefonu 211-860, 211-835 ali 214-095.

Pokrovitelj Glasovih prej je **MERKUR KRANJ**

Radovljica, 3. februarja - Prva javna dražba za prodajo modne hiše Pristava na Bledu, ki jo je za danes razpisala radovljiška Almira, ni uspela. Čeprav se je za nakup modne hiše zanimalo več resnih kupcev, je predsednik licitacijske komisije Tone Markove danes ob dvanajstih lahko le ugotovil, da do predvidenega roka nihče ni položil varščine v višini deset odstotkov od izključne cene. Almira, ki je za enonadstropno stavbo z delno urejeno mansardo in s skupno 3.737 kvadratnih metrov uporabne površine ter za 6.882 kvadratnih metrov zemljišča zahtevala najmanj 2,6 milijona mark, bo lastnik modne hiše še najmanj do 19. februarja, ko je že napovedala novo javno dražbo z enako izključno ceno, kot je bila na prvi. Ko smo predstavnika Almirine vprašali, kdo vse se zanima za nakup modne hiše, je odgovoril, da so med njimi tudi naši državljani, ki imajo podporo tujega kapitala.

V Almiri so se za prodajo modne hiše odločili predvsem zaradi prevelike zadolženosti in ohranitve delovnih mest. ● C. Z., slika: G. Šinik

POKAL LOKA

ŠKOFJA LOKA
8.,9. FEBRUAR 1992

Danes GLASOVA STOTINKA

Drago Mlinarec:
Slovenija lahko sama sestavi dobro ekipo
Bohinjske odbojkarice pred novo sezono

volna pletenine

BIANKA
KRANJ CANKARJEVA 4

REMOOT po KRANJU
MESEC AVTOPLAŠČEV

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

MIHA NAGLIČ

Dispanzer za sušične

Če bi Bled in Golnik zedinili v enem kraju, bi dobili nekaj takega kot je švicarski Davos: svetovljansko, zimsko in letno letovišče, v katerem so tudi sloveče ustanove za zdravljenje sušične (jetike). Tako ni čudno, da si je Svetovni gospodarski forum (WEF) izbral prav ta kraj za svoja vsakoletna srečanja; svetovna gospodarska in politična elita se v tem prijetnem okolju ubada z vprašanjem, kako ozdraviti tiste, ki bolehalo za gospodarsko sušico, kakšno tehtno pa bodo verjetno izrekli tudi o preventivi, s katero bi ohranili svoje lastno ekonomsko zdravje. Če bi ob vsem tem predstavnike premožnih nastanili v tistem delu mesta, ki se imenuje Davos-Platz, manj bogate pa v Davos-Dorf, bi bilo sovpadanje stvarnega in prispodobnega še večje. Ali pa ne; kajti v Švici je tudi vas premožna in udobna.

Za globalni okvir, v katerem se dogajajo sodobni gospodarski procesi, je značilno nasprotje, ki je na prvi pogled protislovno: države in drugi gospodarski subjekti se vse bolj povezujejo (integrirajo), kar presega meje in podira ovire in hkrati povzroča vse hujšo konkurenco in gospodarsko napetost. Celotno "osebki", ki jih štejejo v tem oziru za najbolj zdrave, se s težavo privajajo na nove razmere; sušični pa še bolj. Tako razgibano tržno in konkurenčno terapevtsko okolje lahko prenesejo le najbolj zdravi: Evropska skupnost, Amerika in daljnovzhodni kompleks (Japonska, Južna Koreja, Tajvan, Singapur...). Če jo uporabimo na bolnikih, pa se njihovo stanje sprva še poslabša. Se več: povzročila pravi šok. Vprašanje je, če bodo ostri rezi Borisa Jelcina rešili ruskega bolnika; že zdaj pa je očitno, da se mu je stanje poslabšalo. Nedavno smo si na TV lahko ogledali zanimivo reportažo Draga Bulca o vožnji z luksuznim oldtimerjem iz Moskve čez Sibirijo, Mongolijo in Kitajsko do Hongkonga. Izbrani predstavniki petičnih so se pretegovali v svoji potujoči opazovalnici ter si z varne distance in z zanimanjem ogledovali (ponekod že zelo načeto) lepoto krajine in bedno življenje ljudi, ki preživljajo zadnji stadij real-socializma. Pri čemer je kitajski primer povsem drugačen od sovjetskega. Kaj bi se zgodilo, če bi to milijardo in dvesto milijonov človeških mravelj, ki tako pridno delajo na poljih, jedo vse, od podgan do kač, se vozijo s kolesi in jih kar 80 % živi na podeželju - kaj bi se zgodilo, če bi poskus demokratične revolucije na Trgu nebeškega miru (1990) uspel, sprostil lastninenje in pridobitniško gibanje ljudi in doberšen del te množice pognal v mesta? Na Zahodu priznana in učinkovita terapija bi bolj verjetno povzročila katastrofo kot ozdravitel - pri čemer je vprašanje, ali je Kitajska sploh bolna. Biti drugačen še ne pomeni, da si bolan. Če se ob tem spomnimo še katastrofalnih posledic, ki jih je povzročila angloameriška kolonialna terapija v nekoč zdravih, a "zaostalih" družbah Indijancev in Indijcev, se naši dvomi potrdijo. Tudi rezultati zahodnih prijemov v vzhodnoevropskih ekonomijah, vključno z vzhodnonemško, so razočarali. Ob vprašanju intenzitete zdravljenja pa se ločujejo celo protagonisti sami. Japonci so šli v večanju delovne storilnosti in drugih zmogljivosti tako daleč, da si je predsednik japonskega parlamenta v svoji prevzetnosti drznil označiti Američane za polpismene lenuhe. Kaj smo potemtakem mi? Američani so vse bolj besni na Japonsce in na njihovo agresivnost, ki se petdeset let po Pearl Harborju izraža na trgu in v njihovem čezmernem kupovanju ameriškega premoženja. Japonska tokrat osvaja Ameriko z gospodarskimi sredstvi. Nič čudnega, da je George Bush napovedal ukrepe, ki naj bi omogočili nov razcvet ameriške ekonomije...

Kaj pa "Davos in mi"? Na kratko specializacijo so se podali naši vodilni terapevti: predsednik Kučan, ministriški predsednik Peterle, "ekspert" Drnovšek in skupina izbranih direktorjev. Goto se vrnejo z novimi recepti in prijemi. Dispanzer za sušične v Davosu je torej čisto simpatična in koristna reč; a kaj, ko je za bolnike, ki jih je poln svet, dostopen ravno toliko kot za navadne turiste. Slovenci si pot v Davos očitno še lahko privoščimo. In tudi, če si je ne bi, to ne bi bila katastrofa - saj imamo Bled in Golnik.

ZAHVALA

vsem kupcem, trgovcem, poslovojem po trgovinah v radovljiški občini, ki so v minulem decembru polnili košarice s svojimi prispevki. Miklavževa, božična in novoletna darila so razveselila mnogo družin, otrok, bolnikov in ostarelih. Akcija ponekod še traja.

Ljudje smo pač odvisni drug od drugega, v lepem in hudem, in medsebojna pomoč je posebna vrednota, ki nas povezuje. Dobro de tistim, ki nekaj svojega odstopijo kot onim, ki dar prejmejo.

Radovljica, 30. januarja 1992

Župnijska Karitas Radovljica

SPLOŠNA BOLNICA JESENICE

Na podlagi sklepa o potrebi po delavcih objavlja Splošna bolnica Jesenice prosto delovno mesto:

VIŠJA MEDICINSKA SESTRA v Splošni bolnici Jesenice za nedoločen čas.

Pogoji:
- višja šola za zdravstvene delavce,
- strokovni izpit ali

VIŠJA MEDICINSKA SESTRA - pripravnik v Splošni bolnici Jesenice za določen čas - čas pripravništva.

Pogoji:
- višja šola za zdravstvene delavce.

Kandidati naj prijavi priložijo dokazila o izpolnjevanju pogojev in jo pošljejo v osmih dneh po objavi na naslov: Splošna bolnica Jesenice, Titova 112, 64270 Jesenice.

Javen pogovor z gorenjskimi poslanci

Za volitve ali za novo vlado je potreben sporazum

Kranj, 31. januarja - V petek je bil v organizaciji Gorenjskega glasa zanimiv javen pogovor na temo ALI VOLITVE ALI NOVA VLADA, ki se ga je udeležilo kar 10 gorenjskih poslancev v slovenski skupščini in dva predstavnika strank, ki sta opravili svoje zahtevane poslane. V ocenah v slovenski skupščini doslej opravljenega dela so bili enotni, razlike pa so se pričele pri ugotavljanju vzrokov sedanjih težav. Še več razlik pa se je pojavljalo pri pogovoru o tem kako naprej, kar nikakor ne more vlti optimizma za skorajšno razrešitev parlamentarne in (ali) vladne krize.

Ob znani zasedenosti slovenskih poslancev, ki se vedno bolj pogosto ne utegnejo (tudi nekateri profesionalci) udeleževati sej slovenskega parlamenta, je bila udeležba na javnem pogovoru presenetljivo dobra, saj se je vabilu odzvala več kot polovica vabljenih. Da bi ta torej "sklepnici" pogovor opravili temeljito in utemeljeno, pa smo v začetku posegli

Na vabilo k sodelovanju na javnem pogovoru so se odzvali: Franc Grašič neodvisni poslanec Zbora združenega dela, Tone Kramarič poslanec Demokratske stranke v Zboru občin, Andrej Šter poslanec SDZ Narodno demokratske stranke v Zboru združenega dela, Vitomir Gros poslanec Liberalne stranke v Zboru občin, Zoran Thaler poslanec Liberalno demokratske stranke v Družbenopolitičnem zboru, Darja Lavtižar Bebler poslanka Socialistične stranke v Družbenopolitičnem zboru, Vlasta Sagadin poslanka Zelenih Slovenije v Zboru združenega dela, Franc Erce poslanec Slovenskih krščanskih demokratov v Zboru združenega dela, dr. Janez Remškar poslanec Slovenskih krščanskih demokratov v zboru Združenega dela, Marija Lončar poslanka Socialdemokratske stranke v Zboru združenega dela, v imenu strank in poslancev pa sta sodelovala tudi predsednik Slovenskih krščanskih demokratov v Kranju Vladimir Mohorič in Socialdemokratov Branko Grims.

Vsaj 10.000 tolarjev na mesec!

Kranj, 3. februarja - Neodvisni Sindikati Slovenije se ne strinjajo s predlaganim zajamčenim osebnim dohodkom za mesec januar, ker menijo, da je obično prenizek. Sindikati so predlagali bruto OD 15.500 tolarjev - neto 10.000 tolarjev - a tudi ta je prenizek, ker ne upošteva predvidene februarjske in marčne inflacije. Zato predlagajo bruto znesek 15.500 tolarjev, povečan za 20 odstotkov inflacije.

Januarski dohodek dobijo delavci po kolektivni pogodbi do 18. v naslednjem mesecu, marsikdaj pa tudi šele konec februarja. Zato januarski dohodek trošijo še v drugi polovici februarja in marca. Tako en osebni dohodek zapade pod trimesečno inflacijo. Sindikati zahtevajo, da bi moral biti najnižji osebni dohodek v višini življenjske košarice.

Od vlade zahtevajo ureditev notranjih socialnih in gospodarskih razmer in preprečitev divjih privatizacij družbene lastnine ter izplačilo dela kupnine tistim, ki so jo v resnici ustvarjali. ● D. S.

najprej nazaj. Večina poslancev je pritegnila ugotovitvi, da je bilo v dobrem letu in pol veliko opravljenega: rojena je bila nova država in sodelovanje pri tem zgodovinskem dogodku je bila čast. Seveda pa so se častne naloge tudi iztekle in graditev pravne, socialno pravične in zlasti gospodarsko učinkovite države je znatno bolj naporno delo, kot se to morda zdi na prvi pogled. Ob objektivno velikih ovirah smo se pošteno spotaknili, ker imamo, po mnenju mnogih poslancev invalidni, nepravilni trodomni parlament, ki kot tak "relikt" preteklosti ni sposoben za pravo demokracijo in pluralizem, ki si ju želimo. Ali je pri tem izvor prav v skupščini, ki ni pravi parlament, ali v izvršnem svetu, ki ni prava vlada, tudi ni bilo enotnosti, kar enotno pa se je pokazalo, da sodelovanje poslancev tega mandata z volil-

ci sloni na precej posrednih oblikah, občasnostih in slučajih. Zelo jasno se je pokazalo, da so se uspeli kar čez noč (kljub starim ustavnim določilom o delegatskem sistemu) preleviti iz delegatov z imperativnim mandatom v samostojne poslanske osebnosti, ki razno redkih izjem, več kot očitno prisluhnejo predvsem strakarskim navodilom. Tudi to omizje ni moglo miniti brez medsebojnih polemik in vsaj posrednih obtoževanj, zato je bilo kar iluzorno pričakovati, da bi se v odgovoru na naslovno vprašanje poenotili.

Kljub temu, da nismo našli odgovora na sedanje parlamentarne in vladne tegobe, pa je dobro, da vsaj v tem prejšnjem ali slej volilnem času, poslanke in poslanci stopijo pred nas volilce. Poslušali smo jih, pogovor zapisali in v petek na Odprtih straneh bomo pripravili predstavitev pogledov in mnenj tistih, ki smo jim to državo zaupali. In še več: dogovorili smo se, da se kmalu in pogosteje srečamo. Srečamo ob še bolj žgočih konkretnih problemih okolja kjer živite in delate, da boste lažje presodili, ali jih je mogoče rešiti, ali ste zaupali pravim in ali jim boste zaupali še naprej. In to ni le predvolilna obljuba... ● S. Z.

Takoj umakniti zahtevo po reorganizaciji šol!

Jesenice, 3. februarja - Neodvisnost, konfederacija novih sindikatov Slovenije, sindikat gorenjske regije, v izjavi za javnost protestira proti odločitvi Ministrstva za šolstvo in šport za novo reorganizacijo mreže srednjih šol. Kot posledica izpeljave reorganizacije mreže šol bi se v regijah znižala izobrazbena struktura prebivalstva, saj koncept ne predvideva povečanja šolskih zmogljivosti v Ljubljani, kar bi imelo katastrofalne posledice za nadaljnji razvoj regije. »Ministrstvo za šolstvo,« pravijo med drugim v izjavi, »ravno tako ne navaja, kaj bo z učiteljskim kadrom, ki je sedaj zaposlen na srednjih šolah na Gorenjskem, saj jih po vsej verjetnosti v Ljubljani gospodje iz Ministrstva ne bi hoteli zaposliti.«

Od Ministrstva za šolstvo in šport zahtevajo, da takoj umakne zahtevo reorganizacije srednjih šol. Zaradi nemotenega razvoja Gorenjske zahtevajo, da se obstoječa šolska mreža na Gorenjskem posodobi v okviru sedanjih šolskih centrov. Če Ministrstvo za šolstvo in šport ne bo odstopilo od svojih planov, bo sindikat Gorenjske regije Neodvisnost začel s konkretnimi akcijami, ki bodo imele za posledico odstop vsega Ministrstva za šolstvo. Za te korake so se odločili, ker menijo, da Gorenjsko ta ukrep potiska v manjvreden položaj v odnosu do Ljubljane tudi na področju šolstva, in da sklep Ministrstva za šolstvo neposredno vpliva na položaj vseh prebivalcev na Gorenjskem. ● D. S.

Zahvale za pomoč med vojno

Kranj, 3. februarja - Na pobudo 31. območnega štaba za Teritorialno obrambo je republiški štab TO dodelil zahvalne listine za 35 posameznikov, krajevnih skupnosti, podjetij in drugih ustanov iz kranjske in trziške občine, ki so med lansko vojno na razne načine pomagali gorenjskim teritorialcem. Med krajšo slovesnostjo minuli petek popoldan je listine podelil poveljnik območnega štaba v Kranju Miha Rauter, ki se je ob navzočnosti predstavnikov slovenskega obrambnega ministrstva in poveljnika pokrajinskega štaba TO za Gorenjsko zahvalil za sodelovanje pri nastanitvi enot, prevoznih, skladiščenju opreme in drugem. ● S. S.

SLOVENCIM NA KOROŠKEM

Nasledstvena pravica Slovenije

Avstrijski kancler dr. Franz Vranitzky pravi, da Slovenija in Hrvaška po razpadu Jugoslavije nimata pravic po državni pogodbi glede zaščite svojih manjšin, avtomatizem je zavrnil tudi zunanji minister dr. Alois Mock, lahko pa so o tem in onem opravijo razgovori, Slovenija pa meni, da ji ta pravica sledi.

Zvezni kancler dr. Vranitzky je k svoji trditvi dodal, da Slovenija in Hrvaška ni potrebna zaskrbljenost zaradi zaščite manjšin v Avstriji. Poudaril pa je, da ima Avstrijska državna pogodba le pet glavnih podpisnic, to so zavezniške sile in Avstrija, Jugoslavija pa je bila le sopodpisnica. Pogoj za to je bilo članstvo v Organizaciji združenih narodov z 8. majem leta

1945, zato Slovenija in Hrvaška ne moreta biti vključeni v pogodbo. Dr. Mock, avstrijski zunanji minister, ni bil tako kategoričen kot njegov kancler. Pokazal je pripravljenost za pogovore tudi o tem vprašanju. Predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Matevž Grile je pretekli teden izjavil, da mora tu Slovenija imeti pristojnosti. V Ljubljani, na spre-

jemu pri slovenskem političnem vodstvu, pa je dejal, da mora država Slovenija glede vprašanj, ki se tičejo koroških Slovencev, najprej uskladiti stališča z manjšino samo. Slovenija in Avstrija bosta podpisali kar precej bilateralnih pogodb, bodisi novih ali dopolnjenih starih, sklenjenih med Avstrijo in Jugoslavijo. Mednje sodi brez dvoma tudi zaščita slovenske manjšine v Avstriji. Avstrija pa kot protiutež odpira vprašanje avstrijske, oziroma nemške manjšine v Sloveniji in krivic, tako političnih kot

gospodarskih, ki so bile storejene tem ljudem. Na Koroškem in v Avstriji se je to zelo splošno ziral, pojavile so se zahteve po razveljavitvi Avstrijske državne pogodbe iz leta 1955, pri čemer prednjači nekdanji koroški deželni glavar, svobodnjak dr. Jörg Haider. Slovenski zunanji minister, dr. Dimitrij Rupel, je dr. Mocku in tudi kasneje izjavil, da ima Slovenija mesto v avstrijski državni pogodbi. Predlagal je, da bi v načrtovanih meddržavnih pogovorih strokovnjakov s področja človekovih pravic in pravnih vprašanj obravnavali vse meddržavne pogodbe, med drugim tudi avstrijsko državno pogodbo. ● J. Košnjek

STRANKARSKE NOVICE

Socialdemokratski večer: kako iz krize

Nesreča ni samo v obrestnih merah

Franci Perčič: "Z obveznicami le prelagamo probleme na prihodnje rodove."

Radovljica, 30. januarja - Občinski odbor Socialdemokratske stranke Radovljica je v četrtek pripravil v hotelu Grajski dvor v Radovljici tretji socialdemokratski večer, na katerem so Zlatko Kavčič, Franci Perčič, Miro Ulčar, Jože Resman in Andrej Čufer razpredali misli o tem, kako iz krize.

Jože Resman, predsednik radovljiškega izvršnega sveta, je dejal, da je v občini po zadnjih podatkih 1542 nezaposlenih in da se število vsakič poveča po končanem šolskem letu, ko od 450 dijakov in študentov polovica nadaljuje šolanje, polovica pa išče zaposlitev. V občini spodbujajo (samo)zaposlovanje na različne načine, med drugim tudi tako, da poskušajo za potrebe drobnega gospodarstva zagotoviti čimveč opuščenih ali slabo izkoriščenih poslovnih prostorov. Na vprašanje Zvoneta Prezlja, ki je vodil

socialdemokratski večer, kako do nižjih obrestnih mer, je Zlatko Kavčič, direktor Gorenjske banke, odgovoril, da morajo biti obrestne mere vedno realno pozitivne, oz. višje od inflacije. Podatki za lani kažejo, da je bil kapital podcenjen, in da so bile obrestne mere realno negativne, saj so povprečne drobnoprodajne (in industrijske) cene porasle bistveno bolj kot povprečna obrestna mera. Čeprav "nesreča" gospodarstva ni samo v obrestnih merah, pa bi jih bilo po mnenju Zlatka Kavčiča mogoče znižati,

če bi normalizirali obrestovne obvezne rezerve (od sto tolarjev, zbranih od občanov, gre pet do sedem tolarjev v Banko Slovenijo), uvedli javni dolg, s katerim bi gospodarstvu in bankam dali čas, da popravijo pretekle napake, ter zmanjšali stroške bančnega poslovanja na evropsko raven. V naša podjetja tujega kapitala ne bo vse dotlej, dokler jih ne bomo "očistili" ali iz njih izločili zdravih jeder. V turizmu v nobenem primeru ne bi smeli dovoliti, da bi tujci dobili večinske deleže; v industriji, kjer ponekod zastajamo za par desetletij, pa bi lahko dopustili tudi takšne možnosti. Miro Ulčar, direktor Verige, je povedal, da so v podjetju zaustavili previsoko zadolževanje in da so tujci pred julijsko vojno v Sloveniji že kazali zanimanje za vlaganje v Verigo. To zanimanje se zdaj, po mednarodnem priznanju Slovenije, spet obnavlja. Podjetje je nekdanje zaposlovalo 1450 delavcev, lani 1151, zdaj jih 1021, število pa se bo verjetno še zmanjšalo na okrog 900. Tudi po pet delavcev na mesec

Na vprašanje, kako bi odpravili grdo balkansko navado, namreč neplačevanje računov, je Zlatko Kavčič odgovoril, da z visokimi obrestmi in s hitrimi sodnimi postopki.

Zlatko Kavčič, direktor Gorenjske banke: "Gospodarstveniki, ki zdaj tarnajo nad preniknim tečajem, delajo veliko napako v kalkulaciji. Še nikoli, odkar pomnim, ni bilo tako ugodno, da je bilo mogoče kupovati, prodajati in vračunati po tržnem tečaju, carine in davke pa plačevati po pomembno preniknem uradnem tečaju."

odide v policijo, vojsko in carino, kjer so službe očitno bolj zanesljive in (dohodkovno) zanimive. Slovenski trg je za Verigo premajhen, še naprej namerava sodelovati z "jugom", sicer pa je njen cilj izvoz. Franci Perčič, stečajni upravitelj Elana, je med drugim dejal, da vsi s pridom izkoriščajo pravni nered, kakršnega doslej v gospodarstvu še ni bilo. Z obveznicami, ki jih občine zadnje čase na veliko izdajajo, probleme le odlagamo na prihodnost in na prihodnje rodove. Tujega kapitala k nam ne bo, dokler naš kapital ne bo varen. Slovenci imamo o svojih tovarnah preveč dobro mnenje. Andrej Čufer, obrtnik iz Lesc, je povedal, da je pri nas treba za poslovni prostor plačati tudi 40 mark najemnine za kvadratni meter, medtem ko je, denimo, v Münchnu za zelo urejen prostor treba plačati le 20 do 30 mark. ● C. Zaplotnik

Slovenska nacionalna stranka tudi na Jesenicah

»Južnjake« je treba poslati domov!

Jesenice, 3. februarja - Predsednik Slovenske nacionalne stranke Zmago Jelinčič je v soboto v prepolni dvorani doma na Javorniku predstavil program Slovenske nacionalne stranke, ki je zdaj še izvenparlamentarna, člani pa so prepričani, da bodo na volitvah dobili toliko glasov, da bodo prišli v parlament. Pristopnih izjav za vstop v stranko je v petih minutah zmanjkalo.

Zmago Jelinčič je ob vsesplošnem odobravanju in številnih vprašanih najprej predstavil zgodovinsko zastavo Slovenije, rumeno in modro z grbom vojvodine Kranjske in opozoril, da imamo v Sloveniji še vedno rusko zastavo z grbom, ki je belogardistični znak. Moto Slovenske nacionalne stranke je: na glas povedati tisto, kar Slovenci na tihem mislijo. Predvsem stranka ostro nasprotuje zakonu o državljanstvu, saj je po Jelinčičevih besedah komunistična oblast izsilila genocidni zakon o drža-

vljanstvu. »Južnjaki« so dobili državljanstvo za sramotnih 630 tolarjev, medtem ko danes Hrvaška zahteva za pridobitev državljanstva 60.000 hrvaških dinarjev. Po podatkih v Sloveniji kar četrtina prebivalcev ni Slovencev. Stranka bo po vstopu v parlament najprej zahtevala revizijo tega zakona, saj morajo Neslovenci zapustiti Slovenijo, ostali pa naj bi le tisti, ki bi jim v Sloveniji dali delovno vizo. Tudi stranke kot so HDZ za Slovenijo, SDA in druge nimajo vstopa v slovenski parlament.

Zmago Jelinčič se je zavzel za ekonomsko močno Slovenijo, ki bo taka le tedaj, ko ne bo hranili pol milijona tujcev. Danes je v Sloveniji 96.000 brezposelnih, številka naj bi se povzpela celo na 200.000 - tudi zato se tujcem ne sme dovoliti, da ostanejo v Sloveniji. V vseh evropskih državah je državljanstvo častno, vsako vmešavanje tujcev v politiko pa kaznovano s takimi in izjemno.

Za slovensko nacionalno stranko sta družina in vera zasebna zadeva vsakega posameznika, vojska pa naj bi bila profesionalna. Stranka se zavzema za legalizacijo nošenja orožja za vse Slovence. Zmago Jelinčič pravi, da je med upokojenimi oficirji in drugimi tujci v Sloveniji 26 odstotkov ta-

kih, ki imajo orožje, med Slovenci pa le odstotek! Stranka je za brezplačno zdravstvo in razvoj znanosti ter kulture ter restavracijo naravne in kulturne dediščine.

Stranka se je na Jesenicah predstavila zato, ker je tujcev na Jesenicah izredno veliko. Stranka meni, da bi pri presežnih delavcih morali biti najprej odpuščeni tisti, ki niso Slovenci. Železarna se je širila prav zaradi srbske politike razseljevanja Slovenije: samo za Ljubljano so Srbi načrtovali 600.000 prebivalcev, od tega naj bi bila le polovica Slovencev. Jelinčič je tudi poudaril, da so stranko v začetku najprej imenovali nacistično, vendar le iz strahu, ker se je slovenski narod prvič vzdignil in ker so edina stranka, ki se bori za slovenski narod.

Ko je ob koncu pozval prisotne, da se lahko vpišejo v stranko, je pristopnih izjav v petih minutah zmanjkalo... ● D. Sedej

spektivnimi kvalitetskimi vodnimi viri.

Piko na i četrtkovemu nastopu strokovnjakov je postavila Aleksandra Pretnar, ko je konkretno vprašala, ali Ločani lahko pijejo vodo iz svojih pip. Je primerna za dojenčke, jo je treba prekuhavati? Odgovor: meritve kvalitete voda so stalne, ob onesaženjih se treba ravnati po navodilih upravljalca vodovoda, če posebnih navodil ni, panika ni potrebna. ● H. Jelovčan

tavljajo predvsem močno onesnaževanje industrije, zlasti za zahodnega dela Sorškega polja (Labore, Trata). Odlok o zaščiti Sorškega polja je treba čimprej sprejeti, hkrati pa zagotoviti strokoven nadzor nad viri onesnaževanja. Prav tako je tudi v sami škofjeloški občini treba zaščititi vsa zemljišča s per-

Bahajska skupnost
Zgodovina človeka

Kranj, 4. februarja - Bahajska skupnost Slovenije vabi na javno srečanje in pogovor na temo Zgodovina človeka v preteklosti, prihodnosti. Srečanje bo v petek, 7. februarja, ob 19.30, v sobi 9 kranjske občine. Predavatelj o temi bo Mateja Kunstek iz Ljubljane. ● J. K.

Liberalnodemokratska stranka
Skupščina naj odredi preiskavo

Ljubljana, 30. januarja - Poslanci Liberalnodemokratske stranke predlagajo skupščini Republike Slovenije uvedbo preiskave na osnovi 93. člena slovenske ustave glede afere Slovin-gate. Parlament naj ustanovi posebno komisijo. Zahtevo so posredovali predsedniku skupščine dr. Francetu Bučarju. Ker je zadeva razburkala slovensko javnost in gospodarstvo in so bila zgubljena ogromna proračunska sredstva, torej sredstva, namenjena javnim izdatkom, in ker je imel eno ključnih vlog v tej zadevi minister Maks Mastl, so podani vsi razlogi za preiskavo. Liberalni demokrati navajajo izjavo ministra Bastla, da za tak tvegan nakup deviz ni bilo potrebe, saj je bila takrat devizna likvidnost vlade dobra. Sedanji zbrani podatki skupščini niso dostopni. ● J. K.

STRANKARSKE NOVICE

Kranjski Narodni demokrati
Zaveza Demosovemu programu

Kranj, 30. januarja - Ob obravnavi političnega položaja v Sloveniji so člani kranjskega odbora Slovenske demokratične zveze - Narodne demokratične stranke podprli dosedanje usmeritve stranke, ki spoštuje svoje predvolilne obljube in ne spreminja usmeritve glede na dnevnopolitično taktiziranje. Stranka ostaja v občini in v republiki partner tistim, ki uresničujejo Demosov program. Stranka bolj kot doslej upošteva interese upokojencev in mladih, prav tako pa je nujna takojšnja rehabilitacija po krivem obsojenih oziroma prikrajšanih. Pri preprečevanju divje privatizacije sodeluje stranka s sindikatom Neodvisnost, ob prehodu v tržne razmere pa bo nujno ustrezno sindikalno organiziranje vseh zaposlenih. Na sestanku so se seznanili z nastajanjem protimonopolne zakonodaje in zakona o zaposlovanju tujcev in soglašali z usmeritvami. Nad kadrovanjem vladne službe naj bo nadzor javen, prav tako nad urejanjem arhivov Udbe. Ministri, ki ne zmorejo usklajenega vladnega dela, naj odstopijo. Rok Žibert bo odslej vodil odbor Narodnih demokratov, strankarska srečanja pa so vsak četrtek, ob 19. uri, na Poštni 3 v Kranju.

Slovenska ljudska stranka

Obisk v Moskvi

Ljubljana, 30. januarja - Predsednik nekdanje Slovenske kmečke zveze - Ljudske stranke in na novo ustanovljene Slovenske ljudske stranke Ivan Oman in član odbora Zvonko Ivanušič sta obiskala Kmečko stranko Rusije, Poslovno združenje kmetov AKRO, ministrstvo za kmetijstvo in predstavnike slovenskih firm. Izmenjali so izkušnje o kmetijskih reformah v obeh državah in ugotovili, da je v Rusiji zanimanje za uvoz kmetijske mehanizacije, ki bi jo lahko plačali z lesom, nafto, kožo, volno, paradiznikovo mezo, zelišči in podobnim.

Socialdemokratska unija

Protest zoper podražitev

Ljubljana, 31. januarja - V izjavi za javnost je Socialdemokratska unija Slovenije zapisala, da je zanjo nesprijemljivo, da postaja prometni davek sredstvo, s katerim bodo postali revni še revnejši, bogatejši pa še bogatejši. Oblast nima občutka za življenje večine. Država naj se vsaj začasno odreče davkom vsaj pri osnovnih živilih in predmetih za vsakdanjo rabo.

Proti "turističnemu športu"

Kranjski narodni demokrati s ponosom in veseljem sprejemajo prvi nastop slovenske ekipe na olimpijskih igrah. Vendar velja veselje samo za tekmovalni del. Razen športnikov potuje v Francijo tudi 31 spremljevalcev, funkcionarjev, zaslužnih mož in žena. Za turiste v ekipi, ki jih je celo več kot športnikov, narodni demokrati predlagajo, da potujejo na olimpijado na lastne stroške, oziroma sploh ne potujejo, v kolikor bi jim zaradi tega navdušenje nad slovenskim športom upadlo! ● J. K.

Izvršni odbor Demokratske stranke Kranj

Ne bomo le baza za boj nekaterih za oblast

Kranj, 3. februarja - Pretekli četrtek je bila v prostorih kranjskih političnih strank tudi seja izvršnega odbora Demokratske stranke Kranj, ki si je dober mesec in pol po ustanovitvi v Kranju pridobila kar precej članov in simpatizerjev. Poleg izvršnega odbora je prišla za delom vrsta komisij za različna področja družbenega življenja, posebej pa naj omenimo forum gospodarstvenikov, ki so si zadali cilj pripraviti celovit, vsestranski utemeljen program s katerim bodo nastopili tudi na volitvah. Stranka je v tem času pridobila tudi štiri poslance občinske skupščine, zato je ustanovila tudi svoj poslanski klub, dobro sodelovanje s forumom in komisijami pa naj bi bil osnova za strokovno pretehtan in argumentiran nastop, ki ga zahteva podoba stranke kompetentnih ljudi.

Na današnji seji pa so uresničili sklep, da se vodstvo stranke v Ljubljani (v katerem ugotavljajo, da so slabo zastopani) s posebnim pismom opozori na skoraj katastrofalne napake, ki so bile storjene v dobrem mesecu po ustanovitvi. Ne dovolj premišljen in zlasti dogovorjen nastop predsednika stranke Igorja Bavčarja, kot možnega kandidata za mandatarja slovenske vlade, so ocenili kot veliki politični fijsko, strateški polom, ki terja temeljito analizo vzrokov in posledic. Ta prva resna politična poteza stranke brez mnenja članstva stranke kaže na pomanjkanje politične kulture in osnovne demokracije. Te, sicer na Slovenskem očitno razširjene navade, Demokrati ne bi smeli ponavljati. Kot politično napako so ocenili že sodelovanje v Dolsem pri dogovarjanju o usodi Demosa kjer je bil dvom o realnosti sklenjenega že močno prisoten. Prenagljena ponudba mandatarstva je še zaostriła odnose do nekaterih strank pri čem Demokrati izgubljajo, podobno pa velja tudi za dr. Rupla ob že kar folklornih sporih s premierom ali Bavčarja ob neodmerjeni ljubezni do BMW. Pismo je odraz nemoči, da bi prek normalnih strankarskih mehanizmov vplivali na ravnanje vodstva, ponavljanje takega odnosa do članstva pa vodi, po mnenju kranjskih Demokratov, v pritlehno provincialno politikantstvo. Pismo pošiljajo vodstvu v vednost z željo, da se razmere čimprej uredijo. ● S. Z.

Protest SDP Jesenice

Jesenice, 3. februarja - Predsedstvo SDP Jesenice je obravnavalo ukinitve posameznih usmeritev izobraževanja na Jesenicah in se s tem ne strinja, ker meni, da to vodi v še večjo »emancipacijo« Slovenije, obrobja Slovenije pa bodo zaščitna meja za evropsko predstavnostno mesto Ljubljano. Zahtevajo strokovno utemeljitve za tako racionalizacijo šol, kakovost izobraževanja na tako imenovanih obronkih šolah se lahko dokaže z maturanti, ki so uspešno nadaljevali študij in postali priznani strokovnjaki. Razmere so še težje, ker se ukinjajo posamezne usmeritve tudi v ostalih gorenjskih krajih, kjer se je do zdaj šolal del jeseniške mladine. Šolanje izven Jesenic je nedosegljivo za večino jeseniških dijakov, ker starši ne zmorejo stroškov vožnje ali namestitve v dijaških domovih. SDP se tudi sprašuje, zakaj ne bi ukinjali šol v glavnih mestih in izobraževanje ohranjali v šolah izven Ljubljane. Sedanja vlada in ministrstvo za izobraževanje se morata zamisliti nad svojimi odločitvami, ko cele generacije mladih ne morejo dobiti zaposlitve, zdaj pa jim želijo onemogočiti, da se obogatijo z znanjem. Politične odločitve o racionalizaciji šol ne morejo prevladati nad strokovnimi. Predsedstvo SDP zahteva, da organi občine storijo vse, da do predlaganih ukinitvev ne pride. ● D. S.

Piti ali ne piti loško vodo

Dvanajst odstotkov vzorcev oporečnih

Škofja Loka, 3. februarja - Škofjeloški demokrati so v četrtek zvečer povabili v goste vrsto uglednih strokovnjakov, ki spremljajo kvaliteto pitne vode na Škofjeloškem in iščejo nova primerna zajetja, da bi jim odgovorili na vse bolj aktualno vprašanje: piti ali ne piti loško vodo.

Domače Komunalno podjetje namreč že od leta 1983 s pomočjo strokovnih institucij redno spremlja kvaliteto pitne vode, ki napajajo vodovod. Kar dvanajst odstotkov vzorcev vzorcev voda je bodisi bakteriološko bodisi kemijsko oporečnih. Zaradi stalnega kemičnega onesnaženja so iz vodovoda izključeno črpališče Lipica, medtem ko je kvaliteta podtalnice Sorškega polja na meji dovoljnega in jo vključujejo le v nujnih primerih. Ob deževjih kalijo vode izvirov v Hotovlji, na Trebiji in Lovrencu. Vzorci so posebno spomlad in jeseni pogosto oporečni, zato te vode stalno klorirajo. Poleg naravnega onesnaženja talnih oziroma izvornih voda z zemljino in preperinami organskih naravnih snovi gozdov, travnikov in drugih zemljišč, je decembra 1984 in oktobra lani v Hotovlji prišlo do onesnaženja s kemikalijami, 23. januarja letos pa je ob vrtanju za globji zajem vode v Hotovlji prišlo tudi do kaljenja, nekoliko je bila prekoračena tudi količina amonijaka.

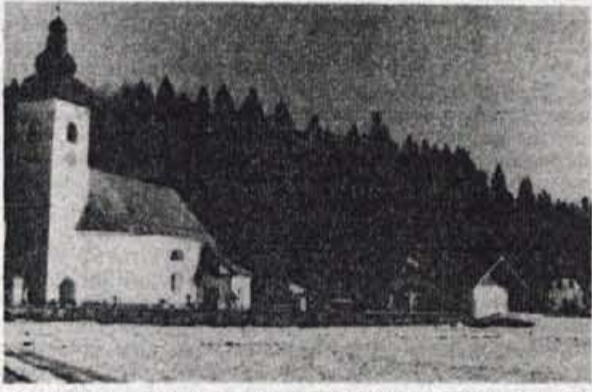
Pred petimi leti je Komunalno podjetje pri mariborskem zavodu naročilo celovito analizo kvalitete voda v občini, po kateri iščejo nova zajetja. Razi-skave opravljajo v dolini Hrastnice in Hotovlji z vrtinami do 150 metrov. V prihodnje načrtujejo zajem voda z vrtinami na Trebiji, v Volaki, Kopačnici ter na območju križnogorskih in lubniških apnenčnih masivov. Če doma ne bi bilo dovolj dobre vode, bi manjkajoče količine lahko dobili iz doline Kokre v kranjski občini oziroma iz Radovne. Vsi ti vodovodi bodo seveda izredno dragi, draga, a nujna, pa bo tudi zaščita virov pitnih voda. Na Škofjeloškem je zaradi neugodne geološke sestave tal veliko voda površinskih in zato še toliko bolj dojemljivih za razna onesnaženja. Zanašanje na bogate zaloge podtalnice Sorškega polja je bržčas za dolga leta zvedenelo. Čeprav s Sorškega polja vpliva kmetijstva na vodo praktično ni, strokovnjaki po štiriletnem spremljanju razultatov meritev kvalitete vode ugo-

Življenje se vrača

Krajevna skupnost Koprivnik - Gorjuše je prav gotovo primer, po katerem bi se veljalo v prihodnje gledovati povsod, kjer se srečujejo z demografsko ogroženimi kraji. Tudi iz te krajevne skupnosti so pred leti mladi odhajali v dolino, domačije so pešale in prebivalstvo se je staralo. Dokler se v vodstvu krajevne skupnosti niso skupaj s kraji odločili, da je temu treba narediti konec. Na razumevanje in posluš so potem naleli v občini in tudi službah in organizacijah, ki so bile tako ali drugače povezane s kraji in krajem.

Lotili so se preskrbe z vodo, urejanja cest in še nekaterih drugih tako imenovanih komunalnih dejavnosti, ki so kraje in življenje v krajevni skupnosti vsaj v osnovnih pogojih deloma izenačili z življenjem v dolini. Nazadnje so lani dobili še telefone. Tako je ob koncu minulega leta, ob uresničitvi programa v krajevni skupnosti predsednik Janez Korošec napovedal, da je končno prišel čas, ko bodo v krajevni skupnosti skušali oživiti narazličnejše društvene dejavnosti, pri čemer naj bi bil glavni pogoj in motor šola. Napoved so resno začeli uresničevati že kmalu po novem letu. Najprej so ustanovili pevski zbor. Zdaj pa je temu sledila tudi že ustanovitev športnega društva in skupaj z gasilci napovedujejo dramsko dejavnost in druge. Pravijo, da poslej ob koncu tedna dvorana v novem gasilskem domu na Koprivniku ne bo več samevala.

Glede na veliko zahtevnejše programe, ki so jih v preteklih letih uresničili in probleme, ki so jih rešili v tej krajevni skupnosti s široko pomočjo, jim gre verjeti tudi tokrat. Življenje se torej vrača; gled pa je pravzaprav tako enostaven, da ga tudi marsikje drugje ne bi bilo težko posnemati. ● A. Žalar

Marsikatero nalogo so se v krajevni skupnosti Koprivnik-Gorjuše v preteklosti kraji z vodstvom lotili sami. Tako so na primer zgradili gasilski dom, avtobusno postajališče in tudi mrliško vežico na Koprivniku.

KRATKE GORENJSKE

Fotografska razstava - Radovljica - Po zelo uspehi in odmevni razstavi Vojna v objektivu, s katero so je v Pasaži v Radovljici januarja predstavil znani hrvaški Foto kino klub iz Varaždina, so v omenjeni galeriji v radovljiški graščini odprli razstavo fotografij Andreja Malenška, člana foto kluba Andreja Prešerna z Jesenice. Predstavlja se s 25 umetniškimi fotografijami v različnih izraznih izpovednih možnostih. Avtor je že od 1950. leta član jeseniškega foto kluba in dolgoletni mentor foto krožka na šoli na Koroški Beli. Za svoje delo je prejel že številna priznanja. V galeriji Pasaža v Radovljici pa se tokrat prvič predstavlja samostojno. ● (jr)

Napake v jubilejih - Kranj - V letošnjem žepnem gasilskem koledarčku so tudi nekateri jubileji gorenjskih gasilskih društev. Tako naj bi letos praznovali 110-letnico gasilci Zelezarne Jesenice in gasilci Begunj, 100-letnico gasilci v Kranjski gori in 90-letnico gasilci v Stražišču. Zanimivo pa je, da so ti jubileji naštetji že v gasilskem koledarčku za leto 1990. Sprašujemo se, kdo ima prav; Gasilska zveza Slovenije ali društva. ● (lp)

Paradne uniforme - Kranj - Za člane Industrijskega gasilskega društva Sava v Kranju je lep čas velja, da so dobro opremljeni in usposobljeni za posredovanje pri morebitnih požarih. Tako imajo na primer za gašenje požarov tudi poseben top. Sicer pa v društvu še posebno skrb posvečajo usposabljanju in izobraževanju. Zdaj pa bodo dobili tudi nove, svečane uniforme, s katerimi se bodo poslej predstavljali na različnih svečanostih. ● (lp)

Turistično povezovanje z beljaško občino

Jesenice, 3. februarja - Na Jesenicah si prizadevajo, da bi se tradicionalno povezovali s sosednjo občino Beljak. Poleg že tradicionalnih turističnih stikov in oblik sodelovanja še nove in kvalitetnejše.

Že nekaj časa si jeseniška in sosednja beljaška občina prizadevata, da bi sodelovali na turističnem področju. Tako so se že zavzeli za skupno smučarsko karto za avstrijska in slovenska smučišča, obenem pa naj bi v Beljaku, v Kranjski gori in na Jesenicah ter v drugih krajih postavili informacijske table, ki bi občane in turiste obeh občin seznanjale o dogajanjih v sosednji občini. Za izmenjavo informacij naj bi iz jeseniške občine skrbelo Turistično društvo Kranjska gora.

Jeseniško turistično gospodarstvo se zanima tudi za pravo skupnih akcij in projektov obeh sosednjih občin za nastopanje na tujih trgih, v okviru trdnjega medsebojnega sodelovanja pa sodi tudi organizacija srečanja turističnih delavcev obeh občin. Prvo takšno srečanje naj bi bilo že letos v hotelu Špič v Gozd Martuljku.

Na srečanju občinskih predstavnikov je bil s strani občine Beljak izražen interes po učenju slovenskega jezika. Zato bodo predlagali občini Beljak, da bi se v prihodnjem letu z njeno pomočjo organizirala izmenjava turističnih in gostinjskih delavcev obeh občin, podobno zamenjavo pa že načrtuje v okviru skupnosti Alpe Jadran. Ne nazadnje na področju organizacije skupnih prireditev že vrsto let poteka uspešno sodelovanje med jeseniško občino in občinama Arnoldstein v Avstriji in Tribiz v Italiji. Največje in tradicionalne so prireditev kot srečanje na tromerji, zimski tek treh dežel in poletni kros treh dežel. Občini Beljak bodo predlagali organizacijo skupnih prireditev kot so denimo skupen nastop folklornih skupin obeh občin, piknik sosednjih občin, dnevi koroške in gorenjske kuhinje in podobno. ● D. Sedej

Usklajevanje potreb z možnostmi v škofjeloški občini

Prednost le rednim dejavnostim

Ob 30 odstotkov večjih materialnih stroških kot pa so prilivi proračuna in ob povečanju proračuna z indeksom 1,89 bo najprej treba preživeti.

Škofja Loka, 3. februarja - Sreča je pravzaprav, ocenjujejo v škofjeloški občini, da je prodaja stanovanj na podlagi zakona prinesla nekaj denarja, ki ga bodo zdaj namensko porabili. Gre za 86 milijonov tolarjev. Sicer pa so možnosti letos takšne, da bo najprej treba zagotoviti denar za redno dejavnost, oziroma na področju gospodarske infrastrukture za vzdrževanje. Tako kaže v oblikovanju integralnega proračuna za zdaj. Usklajevanje v občinski skupščini pa bo 17. februarja.

Investicije so na tem, da se vedno bolj krčijo. Analize so namreč pokazale, da so na primer lani krajevne skupnosti kar 70 odstotkov denarja za redno dejavnost namenile za tokovino oziroma elektriko. Redna dejavnost bo torej ob 12-odstotnem povečanju tako rekoč glavni porabnik v primerjavi z investicijami.

Tako v teh dneh, ko poteka jo razprave in ocene v organih in v izvršnem svetu, ocenjujejo dipl. inž. Franc Mohorič, zadolžen v izvršnem svetu za infrastrukturo in Miha Bizjak, svetovalec za gospodarsko infrastrukturo izvršnega sveta občine Škofja Loka. Nekaj malega denarja bodo namenili za investicije, kjer bodo v krajevnih skupnostih kraji sami prispevali k uresničevanju načrtov. Programi, ki so jih krajevne skupnosti poslale, so precej ob-

sežni in seznam dokaj dolg. Kriteriji za sofinanciranje iz občinskega proračuna se letos praviloma ne bodo menjali. Tako naj bi na primer za lokalne ceste kraji oziroma krajevne skupnosti prispevali polovico sredstev, za krajevne ceste pa dve tretjini. Ocenjujejo, da bo v občinskem proračunu za različna sofinanciranja treba nameniti 30 milijonov tolarjev. To pa že pomeni, da bi v krajevnih skupnostih zbrali približno še enkrat več. Lani je bilo podobno in mnogi niso verjeli, da jim bo v krajevnih skupnostih kaj takega uspelo. Pa so se potem krepko ušeli, saj so kraji oziroma krajevne skupnosti s svojim zbranim deležem porabili ves v proračunu za to namenjen denar.

"Med najbolj aktivnimi lani sta na primer bila vaški odbor Martinj vrh v krajevni skupnosti

Kar 17 od 19 mostov so lani obnovili v občini. Za most v Brodech so kraji sami prispevali les.

Od 86 milijonov tolarjev od prodaje stanovanj nameravajo 33 milijonov porabiti za nakup stanovanj, 25 za odpravnine in vračilo odškodnin, 18 milijonov za ekološko sanacijo na podlagi sofinanciranja programa plinifikacije v Škofji-Loki in čistilne naprave dimnih plinov v toplarni v Zeleznikih, dvakrat po 500 tisoč tolarjev za sofinanciranje izgradnje kanalizacije v KS Poljane in Gorenja vas in 940 tisoč tolarjev za dela v Žireh.

žno 10 odstotkov del na plazovih, v programu je cesta v Davčo, med mostovi pa sta Laze in Hoje; most pri Tehtnici v Zeleznikih, ki je v republiški pristojnosti, pa naj bi bil po obljubah tudi gotov še letos. V programu sta tudi še dva manjša vodovoda in ostalo je še okrog 20 odstotkov kmetijskih površin. Veliko dela pa čaka vodarje.

Tako ugotavlja Miha Bizjak in Franc Mohorič. Vendar pa, kar zadeva krajevne skupnosti, niso dela potekala samo na poplavih. Poleg že omenjenih akcij v KS Sovodnje, so v Zeleznikih in v Gorenji vasi zgradili mrliške vežice in v slednji KS razširili tudi pokopališče. Vsa dela so financirali sami. Veliko je bilo narejena na telefoniji v Žireh, Sorci, Davči, pa na vaških vodovodih, kjer je še posebej pomagala Zavarovalnica Triglav.

Ob lanskem, kljub negotovemu štartu, uspešnem letu na področju gospodarske infrastrukture, so izgledi za letos, vsaj ta trenutek, precej nespodbudni. Po pokritju rednih dejavnosti bo marsikje spet odločal predvsem kraj, da sam najprej pokaže pripravljenost za uresničitev programov, za katere pa ta hip izgledi so in niso. ● A. Žalar

Tržiški sklad stavbnih zemljišč ponuja

Urejeni vrtički v Podljubelju

Tržič, 30. januarja - Ob podljubeljski progji za motokros nameravajo na poldrugem hektaru travnika urediti 32 vrtičkov z lopami. Pri najemu, okrog 300 kvadratnih metrov velikih zemljišč, imajo prednost domačini. V tako imenovani Bio-coni bodo dali prebivalcem možnost za pridelavo vrtna, cvetja in sadja, občina pa bo dobila model za urejanje številnih "divjih" vrtičkov na zemlji v družbeni lasti.

Zeleni Tržiča so lani dali pobudo za vključitev v slovensko akcijo za urejanje tako imenovanih Bio-con. Gre za organizirano urejanje vrtov v bližini naselij, kjer bi na majhnih površinah pridelovali hrano na biološki način, brez uporabe umetnih gnojil in drugih kemikalij.

»Sklad stavbnih zemljišč občine Tržič« pripoveduje njegov predsednik Niko Ahačič, obenem predsednik tržiških Zelenih, »je v dogovoru s tržiško kmetijsko zadruho izbral zemljišče v Podljubelju, v bližini proge za motokros. Po sprejemu programa v tržiškem izvršnem svetu junija lani je sklad založil denar za izdelavo projektov, ki so že končani. Janurja letos smo objavili razpis za pridobitev interesentov, ki jih je kar precej, vendar jih je večina računala na brezplačno dodelitev zemljišča. To seveda ni mogoče, saj gre za komunalno urejen kompleks. Na vsakem zemljišču bo priključek za elektriko in vodo, kompleks bo imel skupne sanitarije, do zemljišč bodo urejene dovozne poti, parkirišče pa bo izven ograde. Vrtički bodo razporejeni v štirih gručah; v vsaki bo po osem vrtnih ut, sredi osmerokot-

no razporejenih parcel pa bo drevo in klopi pod njim. Komunalno urejeno zemljišče z uto - odvisno od njene velikosti - stane od osem do deset tisoč nemških mark v tolarški vrednosti. Za izdelavo ut v treh velikostih bomo izbrali najboljše ponudnika, najverjetneje tržiškega obrtnika.«

Prijave na razpis bodo sprejemali do oddaje vseh zemljišč. Če ne bo dovolj domačinov, bodo zbirali tudi interesente od drugod. Letošnjo pomlad bi radi uredili vsaj enoto z osmimi zemljišči. Projekti predvidevajo poleg prvih štirih enot še ureditev dveh enot v poznejšem času. Kot naglašuje predsednik Ahačič, bo sedanji travnik koristno uporabljen za aktivno rekreacijo pri pridelavi zdrave hrane. Načelnik občinskega oddelka za prostor in okolje Ivan Eler pa ocenjuje, da jim bo Bio-cona v Podljubelju služila za vzorčni model pri urejanju številnih "divjih" vrtičkov na družbenih zemljiščih. Letos nameravajo izvesti tudi inventarizacijo vseh zemljišč in objektov v občini, kar bo osnova za pripravo planov o njihovi uporabi. ● S. Saje

100 let gasilstva v Cerkljah

Osrednje praznovanje konec junija

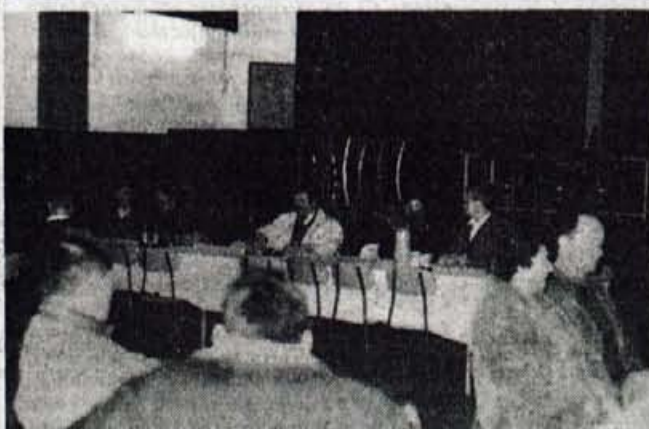
Cerklje, 1. februarja - Ko je bilo pred sto leti v Cerkljah ustanovljeno gasilsko društvo, je že ob ustanovitvi imelo 70 članov. Danes jih ima prek 115 in v soboto zvečer so na letni konferenci, ki so se je udeležili tudi predsedniki krajevnih skupnosti Cerklje, Grad in Poženik, ugotovili, da so lani kljub vojni v celoti uresničili operativni program.

Cerkljanski gasilci bodo letos 28. junija praznovali 100-letnico. Praznovanje bodo združili s tekmovanjem za šteti Barletov mamorial, pokroviteljstvo nad praznovanjem pa bo prevzela občina Kranj. Na letni konferenci v polni dvorani gasilskega doma pa je poveljnik občinske gasilske zveze Kranj Franc Košnjek obljubil, da bo pri proslavitvi visokega jubileja pomagala tudi Občinska gasilska zveza.

Ob tem, da so lani v celoti uresničili načrtovani program, tako na operativnem kot tudi preventivnem področju, izostal je le tečaj za izprašane gasilce. Na konferenci pa je bila še toliko ugodnejša ugotovitev, da la-

ni na njihovem območju niso zabeležili požara. V vojni pa so se cerkljanski gasilci prav tako vključili v takratne aktivnosti.

Za letošnje praznovanje, ko se bodo hkrati vključili tudi v slovensko tekmovanje za najlepši gasilski dom, so že imenovali petčlanski pripravljalni odbor. Še posebno skrb bodo letos namenili vzgoji in izobraževanju najmlajših, vključevali pa se bodo tudi v vse operativne akcije oziroma tekmovanja. Na konferenci v soboto, ko jim je zapel tudi Moški pevski zbor Andrej Vavken, pa so za častna člana društva proglasili tudi Franca Bobnarja in Jožeta Mušiča iz Cerkelj. ● A. Žalar

Ne samo prireditve - Na rednem občnem zboru se je v soboto zvečer zbralo blizu petdeset članov Turističnega društva Hotavljice v krajevni skupnosti Gorenja vas. V razpravi o programu za letos so poudarili, da bodo poleg nekaterih že poznanih, tradicionalnih prireditev letos še posebno skrb posvetili uredjenosti krajev. Upravni odbor bo na primer razmislil tudi o tekmovanju za najlepšo, s cvetjem urejeno domačijo. - A. Ž.

Torek, 4. februarja 1992

Merkur je vrtcu Kekec podaril videorekorder

Za krajše deževne dopoldneve

Tudi vrtci si iščejo sponzorje med uspešnimi podjetji.

Kranj, 30. januarja - Otroški vrtci z rednim prilivom denarja že več let životarijo iz meseca v mesec, za obnovo in opremo neredko zmanjka sredstev. Srečnejši so tisti, ki so si med podjetji našli imovite pokrovitelje. Eden takih je kranjski vrtec Janina, ki mu je trgovsko podjetje Merkur že pomagalo do opreme. Tokrat pa je pomagalo tudi vrtcu Kekec, ki mu je podarilo videorekorder.

Osemdesetim otrokom, ki obiskujejo vrtec Kekec v Kranju, ga je v četrtek izročil Aleš Krumpstar, pomočnik direktorja za marketing v Merkurju. »Odzvali smo se prošnji iz vrtca Kekec, ker se zavedamo težke situacije v teh ustanovah,« je povedal na prisrčni slovesnosti, ki so jo pripravili hvaležni otroci in vzgojiteljice. »Upamo, da bo videorekorder dobrodošel za pedagoško delo, mi pa ga pojmujemo tudi kot darilo našim prihodnjim otrošnikom. S kranjskimi vrtci tudi sicer uspešno sodelujemo. Primer takega sodelovanja so delavnice in pravljčni koticiki na novoletnih sejmih.«

»Videorekorder nam bo obogatil vzgojni program in skrajšal marsikatero deževno dopoldne,« je dejala vodja vrtca, vzgojiteljica Anka Černelč. »Merkur nam je z videorekorderjem vred poklonil tudi dve kaseti, musical Mali kakadu in film Friglavski narodni park. Lahko si bomo ogledovali videokasete z risankami in otroškimi filmi, na kasetah pa imamo posnetih tudi veliko dogodkov iz vrtevega življenja. Tako si bomo lahko ogledali posnetke z naše-

ga smučarskega tečaja na Pokljuki in z novoletne zabave. Poprej smo morali na ogled teh posnetkov v vrtec Janina, kjer so že pred nami dobili sodobno opremo, zdaj bodo lahko hodili oni k nam. Sicer pa je v Kekecu veliko dogodkov, ki jih je vredno posneti z video kamero. Gre zlasti za tiste, ki sodelujemo s starši in se odpiramo navzven. Tako bo tudi te počitniške dni, ko bomo poleg vrtevev otrok tudi ostale vabili na igre na snegu na Mali Rupi, na zimski koncert, na lutkovne predstave in glasbene pravljice.«

Večina otrok ima videorekorder že doma. Tudi 6-letna Anita Marošič: »Doma najraje gledam risanke. Vesela sem, da smo tudi v vrtcu dobili videorekorder, da bodo risanke in otroške filme lahko gledali tudi drugi. V vrtec rada hodim. Najraje rišem. Pridem pa tedaj, ko je zunaj še temno.« Tudi mali šolar Primož Merše ima doma videorekorder.

»Velikokrat gledam risanke, največkrat v sobotah po kosilu. Zdaj bom nekatere video kasete lahko princsel tudi v vrtec, da jih bodo videli tudi drugi. Posneto

»Prva obolenja so se pojavila že okoli Božiča, ko smo v šolski dispanezr sprejeli prve obolele otroke. Nato smo od 25. decembra sledili obolenju otrok za gripo, ko je bila frekvenca obolelih iz dneva v dan večja. Od srede januarja naprej smo sprejeli do 300 obolelih otrok. Po podatkih, ki so jih pposredovale šole v jeseniški občini, je zbolela več kot polovica šolarjev. To pa seveda pomeni, da jih toliko ni bilo v šolo, kajti bili so primeri, ko so nekateri kljub gripki, ki so jo preboleli stoji, prihajali k pouku. Zboleli so predvsem otroci na nižjih razrednih stopnjah.

Morda je zanimivo, da je bilo največ gripe med šolarji v mestu Jesenice in v Mojstrani, medtem ko sta bili Kranjska Gora in Žirovnica manj prizadeti. Zdaj se obolevnost občutno zmanjšuje, saj smo minuli teden sprejeli »običajno« število primerov - toliko pač, kot jih v tem času sprejemamo vsako leto.« D. Sedej

»Smučarski tečaji za otroke s cerebralno paralizo, ki potekajo že 15. leto, so v mnogočem posebni,« nam je pred začetkom letošnjih tečajev povedala vodja strokovnega teama za cerebralno paralizo na Gorenjskem prim. dr. Tatjana Dolenc Veličkovič. »V metodiki učenja so prilagojeni sposobnostim oseb s cerebralno paralizo. Učenje poteka večidel individualno, velik poudarek je dan pripravi posameznih elementov smučarske šole. Smučarski učitelj sodeluje z nefizioterapevtom. Izpuščajo se nekateri elementi. Naši otroci napredujejo počasneje, toda glavina jih je v tečajih zmorna osvojitii zmerno smučišče. Tečaji smučanja za otroke in mladostnike s cerebralno paralizo so namenjeni sprostitvi, gibanju v naravi, otroke motivirajo za gibanje, ki se ga včasih bojijo, pomembno je tudi družabno življenje v skupini, ki jim pomaga pri integraciji v okolje. S smučarskim znanjem si pridobijo tudi samozaupanje v lastne sposobnosti, čes, tudi jaz zmorem. S smučarskim znanjem pa smo tem ljudem dali tudi možnost rekreacije, ki jo potem lahko goje vse življenje. Smučanje prispeva tudi k izboljšanju gibalnih sposobnosti. Manjšim otrokom, ki se na tečaju prvokrat ločujejo od družine, pripomore tudi k osamosvajanju, prilagajanju, socializaciji...«

S smučarskimi tečaji za otroke s cerebralno paralizo je veliko dela, še preden se le-ti začnejo, od seminarjev za smučarske vaditelje, kjer predelajo metodiko in didaktiko, do srečanj s starši. Veliki pa so tudi stroški. Starši plačajo stroške bivanja, Gorenjsko društvo za cerebralno paralizo vse drugo (njihovega je tudi veliko volunteerskega dela), finančno in materialno pa pomagajo tudi podjetja. ● D. Z. Žlebir

Srečanje žena po operaciji dojk

Sekcija žena po operaciji dojk Gorenjske, vabi na redno srečanje. Dobijo se v četrtek, 6. februarja, ob 16. uri v KS Radovljica, Gorenjska cesta 27.

Smučarski sprehodi in teki

Društvo upokojevcev Kranj vabi na smučarske sprehode in teke, ki bodo ob sredah in petkih v okolici Kranja. Pridružite se jim že v sredo, 5. februarja, ob 11. uri. Dobijo se na desni strani ceste Delavski most - brniška cesta, nasproti kranjskega pokopališča.

Pesmica v zahvalo za darilo.

imam Vidkovo srajčico, pa tudi nekaj filmov z vojaškimi avioni. Teh pa v vrtec najbrž ne bom prinesel, ker niso najbolj primerni. »

Ob pomoči podjetji, kjer med vodstvi vlada razumevanje za potrebe otrok, se je v Kranju opremilo že nekaj vrtecev. Irena Pave, vodja enote III v kranjski Vzgojno varstveni organizaciji, kamor sodijo tudi vrtci Janina, Kekec in Cíciban, nam je o tem povedala: »Z Merkurjem nas veže dolgoletno dbro sodelovanje. Vrtec Janina je pod njegovim patronatom že od leta 1979. Pomagajo nam finančno,

naši otroci pa sodelujejo na njihovih različnih prireditvah. Lani se je sodelovanje poglobilo na projektu "Nace", ko je Merkur prispeval orodje za Janinino delavnico, kjer otroci "delajo" enkrat tedensko. Eden od očkov je spodbudil tudi akcijo nakupa videorekorderja. Prav tako so v vrtcu Cíciban zaprosili za pomoč pri nakupu videorekorderja: glavni denarja je spet prispevalo Merkur, del je prispevalo PTT podjetje. V Kekecu sta pokrovitelja Živila in Petrol, ki sta vrtcu že prej pomagala pri nakupu televizorja, zdaj pa ga je z videorekorderjem še dopolnil Merkur. Otroci in vzgojiteljice v vrtcih enote III smo na vso moč hvaležni podjetjem, ki imajo posluš za želje otrok.« ● D. Z. Žlebir, foto: G. Šinik

Gripa pojenjuje

Zbolela več kot polovica šolarjev

Jesenice, 3. februarja - V jeseniški občini je zbolelo največ šolarjev, ki obiskujejo nižje razrede osnovnih šol. Gripa je bilo več na samih Jesenicah in v Mojstrani, manj pa v Žirovnici in v Kranjski Gori.

Tudi v otroškem dispanzerju Zdravstvenega doma na Jesenicah so imeli ob epidemiji gripe izredno veliko dela. Vodja otroškega in šolskega dispanzerja Zdravstvenega doma Jesenice dr. Jelka Brudarjeva pravi:

»Prva obolenja so se pojavila že okoli Božiča, ko smo v šolski dispanezr sprejeli prve obolele otroke. Nato smo od 25. decembra sledili obolenju otrok za gripo, ko je bila frekvenca obolelih iz dneva v dan večja. Od srede januarja naprej smo sprejeli do 300 obolelih otrok. Po podatkih, ki so jih pposredovale šole v jeseniški občini, je zbolela več kot polovica šolarjev. To pa seveda pomeni, da jih toliko ni bilo v šolo, kajti bili so primeri, ko so nekateri kljub gripki, ki so jo preboleli stoji, prihajali k pouku. Zboleli so predvsem otroci na nižjih razrednih stopnjah.

Morda je zanimivo, da je bilo največ gripe med šolarji v mestu Jesenice in v Mojstrani, medtem ko sta bili Kranjska Gora in Žirovnica manj prizadeti. Zdaj se obolevnost občutno zmanjšuje, saj smo minuli teden sprejeli »običajno« število primerov - toliko pač, kot jih v tem času sprejemamo vsako leto.« D. Sedej

Epidemija gripe tri do štiri tedne

Ljubljana, februarja - Vsak tretji prebivalec Slovenije je zbolel za gripo, zato so pred poldrugim tednom razglasili epidemijo gripe, ki bo predvidoma trajala tri do štiri tedne, so napovedali strokovnjaki oddelka za epidemiologijo Zavoda za zdravstveno in socialno varstvo Slovenije. Razširjena je predvsem gripa, ki jo povzroča virus A, ki se pojavlja v zaporednih ciklih in prizadene veliko število ljudi. Ugotovili pa so tudi prisotnost virusa B. Sicer pa gripa v najhujši obliki s povišano telesno temperaturo, glavobolom in bolečinami v sklepih in mišicah traja nekaj dni, je za Slovensko tiskovno agencijo povedal predstavnk zavoda za zdravstveno in socialno varstvo. Inkubacijska doba traja dva do tri dni. Priporočajo obisk zdravnika, saj lahko pride tudi do zapletov (v obliki pljučnice), zlasti pri otrocih in starejših ljudeh. Da bi se ubranili gripe, zdravniki priporočajo uživanje čimveč vitamina C, sveže sadje in zelenjavo, ob povišani temperaturi počitek in kak aspirin, še zdravi pa naj se ogibljejo zaprtih prostorov, kot so kinodvorane in podobno. Najboljša preventiva pa je cepljenje, ki ga priporočajo zlasti kroničnim bolnikom. Na žalost se je za cepljenja, ki so se začela novembra lani, odločilo zelo malo ljudi. ● D. Ž.

Tržiški center za socialno delo

Odslej javni zavod

Tržič, 30. januarja - Tržiški izvršni svet je na zadnji januarski seji soglašal s statutarnim sklepom centra za socialno delo v Trziču. Svet centra je namreč 23. 1. 1992 potrdil statutarni sklep, s katerim se ugotavlja, da se je z zakonom o zavodih enovita delovna organizacija Center za socialno delo Trzič - v ustanavljanju preoblikovala s 1. 4. 1991 v javni zavod.

Kot so naglasili v izvršnem svetu, je predvsem krivda vodstva centra, da je že tri leta v ustanavljanju. Predsednik Francišek Meglič je ocenil, da sprejetje tega sklepa omogoča razrešitev razmer v centru. Kot je še omenil, bo odslej za imenovanje direktorja zadolžen svet centra za socialno delo. ● S. S.

Pravice odvečnim delavcem

Kranj, februarja - Okoli osemdeset delavcev bo odveč, ko se bodo tri Iskrina podjetja, nekdanji MKD, TIV in Eleko združila v reorganizirano Iskro TEK. Kot tehnološki presežek imajo tamkajšnji delavci več pravic in možnosti, kot pa če bi jih po "vzoru" nekaterih drugih Iskrinih podjetij doletel stečaj, so nam povedali na Svetu kranjskih sindikatov. Tu so v sodelovanju z delavci, ki bodo v reorganizaciji in kadrovskem čiščenju potegnili najkrajšo, vodstvu podjetja ponudili v podpis pogodbo, ki ureja pravice teh delavcev. Z njo naj bi za trajno odvečne delavce uredili 6-mesečno čakanje (ko delavci še dobijo osebni dohodek v podjetju) in obveznost do njihovih odpravnin. Kot pravijo v kranjskih sindikatih, je pri vodstvu čutili razumevanje za skorajšno rešitev teh vprašanj. Na sliki: sestanek potencialnih odvečnih delavcev s predstavniki Sveta kranjskih sindikatov. - Foto: J. Cigler

Cene veljale le en mesec

Trzič, 30. januarja - Čeprav so v Domu Petra Uzarja v Trziču povečali ceno oskrbnega dne začetek januarja 1992, so predvsem zaradi podražitev energije in prehrane prisiljeni k ponovnemu povečanju cen oskrbnega dne. Zato so tržiškemu izvršnemu svetu predlagali, naj bi se cene njihovih storitev od 1. februarja dalje povečale za 20 odstotkov.

Izvršni svet je upošteval, da so decembra lani v domu dosegli le 121-odstotno rast cen glede na leto poprej, čeprav so se cene na drobno v enakem obdobju povečale skoraj še enkrat toliko. Razen tega je cena oskrbnega dne v tržiškem zavodu najnižja na Gorenjskem. Glede na to in na januarsko povečanje pokojnin je soglašal s predvidenim povečanjem cen v Domu Petra Uzarja. Obenem so člani predlagali, naj bi v bodoče dali pristojnost za povečevanje cen v tržiških zavodih občinskemu oddelku za gospodarstvo in družbene dejavnosti, izvršni svet pa bi obravnaval le morebitna odstopanja od poprečja. Predlog enega od članov, naj bi za domačine veljale nižje cene kot za oskrbovance od drugod, so označili za nesprejemljiv, saj bi to zmanjšalo zasedenost zmožljivosti doma. ● S. S.

Višja stopnja za zdravstvo

Trzič, 30. januarja - Na zasedanju zborov tržiške občinske skupščine so sprejeli tudi odlok o zagotavljanju sredstev za zdravstveno varstvo v občini v letu 1992. Z njim so povečali prispevno stopnjo z 0,53 na 0,66 odstotka, plačevati pa jo bodo začeli osmi dan po objavi odloka.

Za to povečanje so se v Trziču odločili, ker z doslej veljavno prispevno stopnjo niso zbrali dovolj denarja za vse potrebe, nova zdravstvena zakonodaja pa kljub napovedim še ni bila sprejeta. So tudi ena redkih občin, ki še ni sprejela najvišje možne meje prispevka za občinsko zdravstvo. Kot je naglasil na seji dr. Iztok Tomazin iz tržiškega zdravstvenega doma, dobi domače zdravstvo le okrog 30 odstotkov zbranega denarja; vse drugo gre namreč za razna nadomestila in regijske investicije. Ker bi ob povečani prispevni stopnji ostalo za občinske potrebe le okrog 3,5 milijona tolarjev, načrtujejo pa jih za 11,3 milijona, je predlagal zadrževanje denarja za regijske investicije v občinskih proračunih vse do sprejema nove zakonodaje. Obenem je opozoril na zatikanje pri plačilu deležev delovnih organizacij za novo reševalno vozilo, za katerega je denar zalozilo gorenjsko zdravstvo.

Zbori so sprejeli zahtevo enega od delegatov, da odlok ne more veljati od 1. 1. 1992, kot je bilo prvotno predvideno. Odločili so se, da bodo odlok začeli uresničevati osmi dan po objavi v Uradnem listu RS. ● S. Saje

KOVINOTEHNA

BLAGOVNICA FUŽINAR JESENICE TEL. 81-952

BARVNI TV 92
GORENJE 561

Ekran 56 cm, dalj. upravljanje
Cena 45.633,60 36.796,00
- 15 % za gotovino

Barvni televizorji
SYNTRONIX
SAMSUNG
KAMACROVN

- 10 % za gotovino

NEMOGOČE JE MOGOČE

PRI VAS DOMA

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše je na ogled razstava ilustracij akad. slikarja *Andreja Trobentarja*. V galeriji Mestne hiše razstavlja *Jože in Zlata Volarič*. V galeriji Pungert razstavlja *Andrej Pibernik*. V galeriji Bevisa razstavlja akad. slikar *Nikolaj Omerša*.

JESENICE - V galeriji Kosove graščine je na ogled razstava *Pragozdovi naša naravna dediščina*. V bistroju Oaza so na ogled fotografije na temo *Porušeni Zadar*.

RADOVLJICA - V dvoranici radovljiške knjižnice bo danes, v torek, ob 19.30 Jovanka - Bata Ozmec ob diapozitivih predstavila *Tajsko*. V Pasaži radovljiške graščine je na ogled razstava fotografij *Andreja Malenška* iz FK Andrej Prešern Jesenice. V avli občine Radovljica razstavlja olja, akvarele in reliefe *Draga Soklič* z Bleda.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji Ivana Groharja razstavlja akad. slikarka *Klementina Golija*. V galeriji Fara razstavlja fotografije Radovljiški motivi avtorja *Janez Pipan* iz Radovljice. V galeriji ZKO - Knjižnica *Mire Steinbuch* razstavlja umetniške fotografije. *Zbirke Loškega muzeja* so odprte samo ob sobotah in nedeljah od 9. do 17. ure. Med tednom je možen ogled tudi dopoldne po predhodni najavi na upravo muzeja.

MENGES - V razstavišču Oranžerija Klub Edigs razstavlja ilustracije v knjigah za otroke akad. slikarka *Marija Prelog*.

LJUBLJANA - V Bežigraski galeriji na Titovi 61 razstavlja akad. slikar *Marko Tušek* Slike 1988-1991. V galeriji Slovenijales, Titova 52. (Dunajska 22-23), je na ogled razstava oblikovalke *Maričke Rakovec* iz Kranja. V Jakopičevi galeriji je v fotografiji in besedi na ogled nova podoba potniškega terminala Aerodroma Ljubljana arhitekta *Cirila Oblaka*.

PRIREDITVE TEGA TEDNA

KRANJ; POGOVOR Z DR. SIRCEM - V torek, 4. februarja, ob 18. uri bo v sejni sobi št.15 kranjske občinske stavbe pogovor z dr. Ljubom Sircem, avtorjem knjige *Med Hitlerjem in Titom*, ki je te dni izšla pri Državni založbi Slovenije. Prof. Sirc, Kranjčan, je bil po drugi vojni eden od organizatorjev slovenske politične opozicije, na montiranem procesu celo obsojen na smrt, danes pa predava na univerzi v Glasgouu.

OB KULTURNEM PRAZNIKU

Že koncem januarja so se povsod začele prireditve v počastitev slovenskega kulturnega praznika. V Kranju, kjer je kot ponavadi v tednu okoli 8. februarja, pa tudi še kasneje tja do konca meseca, zelo veliko prireditev, so prav tako pohiteli. Ob začetku letošnjega praznovanja, ki so ga koordinirali na ZKO Kranj, so predstavili zanimiv plakat akad. slikarja Zmaga Puharja, prireditve pa uvedli s predstavljivo nove knjige o Prešernu pisateljice Mimi Malenškove, *Pesnikov nočno*.

KRANJ

Torek, 4. februarja - Proslava na OŠ Lucijan Seljak Stražišče. Sodelujejo: MePZ Iskra Kranj, Komorni zbor J. Gallus, MePZ DPD Svoboda Stražišče in mladinska skupina Upanje. Slavnostni govornik bo prof. France Pibernik.

Četrtek, 6. februarja, ob 17.30 otvoritev razstave slikarja Nečja Slaparja v delikatseri Rooss.

Četrtek, 6. februarja, ob 18. uri - Galerija v Prešernovi hiši - otvoritev razstave Prešernovi nagajenci 1986-1988.

Četrtek, 6. februarja, ob 18.30 - Galerija Mestne hiše, otvoritev razstave akad. slikarja Franca Voza.

Četrtek, 6. februarja, ob 20. uri - Koncert Greentown jazz banda v kavarni Bonami.

Petek, 7. februarja, ob 17.15. uri - Pritrkavanje

Petek, 7. februarja, ob 17.30 - Prešernov gaj, nastopa APZ France Prešeren

Petek, 7. februarja, ob 18. uri - Prešernova hiša v Kranju, nastopa Me PZ Iskra Kranj

Petek, 7. februarja, ob 18.20 - Pred Prešernovim spomenikom, nastopa PZ dr. Janez Bleiweis Kranj

Petek, 7. februarja, ob 19.30 - Prešernovo gledališče Kranj - Predstava A. Landsbergisa *IDIOTOVA ZGODBA* - za izven

Petek, 7. februarja, ob 18. uri - Dom krajanov Sp. Besnica - Prešernova proslava.

ŠKOFJA LOKA

Četrtek, 7. februarja, ob 19. uri - V kapeli Puštalskega gradu bo ZKO Škofja Loka ob prazniku pripravila predstavitev pesniške zbirke *Silve Brank Poljub odpuščanja*, odprli pa bodo tudi likovno razstavo del Edija Severja. Sodelujejo: Alenka Bole Vrabc, Marija Lebar, Marko Črtalič, prof. Andrej Pavlovec in Škofjeloški oktet.

TRŽIČ

Petek, 7. februarja, ob 17.30 - V prostorih A banke bo Zavod za kulturo in izobraževanje Tržič odprl razstavo o življenju in delu tržiškega rojaka Antona Feliksa Deva.

Petek, 7. februarja, ob 18. uri - Na Osnovni šoli Križe se bo na XI. reviji tržiških pevskih zborov z naslovom *Tržič poje* 92 predstavilo osem domačih pevskih zborov. Vsak zbor se bo predstavil s tremi skladbami, ena med njimi mora biti tržiška, oziroma naj bi jo zložil tržiški skladatelj. Na sporedu bodo torej priljubljene tržiške melodije v zborovskih prireditvah - darilo mestu, ki praznuje 500 let tržiških pravic. Zbrane na proslavi bo nagovorila Mira Kramarič, predsednica ZKO Tržič. (B.K.)

BEGUNJE

Sobota, 8. februarja - V galeriji Avsenik bo ob 10-letnici Kulturnega društva begunje in ob kulturnem prazniku koncert Moškega pevskega zbora Begunjsčica. Nastopil bo tudi dekliski pevski zbor z Brezij.

Literarna ustvarjalnost mladih

MINLJIVA "NEVARNOST" LITERATURE

Kranj - Tudi šolske knjižnice in njihovi literarni krožki niso več, kar so bili; včasih so si dijaki v šolski knjižnici izposojali le knjige, zdaj pa je to tudi priložnost za literarne večere s pesniki in pisatelji ali drugimi zanimivimi ljudmi, pod to streho se običajno spravi še novinarska dejavnost, pa prevajalska dejavnost, izhajanje šolskega časopisa...

Toda večina tega je na šolah, kot je na primer sedanja gimnazija, bilo tudi že poprej, le da v manjši meri, niso se na primer tako resno ukvarjali s prevajanjem kot v literarnem krožku kranjske Gimnazije, kjer se lotevajo prevajanj poezije in drugih zahtevnih tekstov, tudi Joyce na primer. Vendar pa bi bilo vsekakor krivično razmišljati, da so dijaki danes lahko bolj ustvarjalni, da je več možnosti in podobno. Dejansko je ustvarjalnost mladih na šolah, kot so bile gimnazije vedno izstopala. Morda ni ravno prav vsaka generacija blestela v tem in tudi ustvarjalnost je imela dokaj različne oblike. Toda vseskozi se je vlekla kot rdeča nit literarna ustvarjalnost. Kaj je ta predstavljala, so hoteli odkriti mladi literarni raziskovalci literarnega krožka kranjske Gimnazije pod vodstvom mentorja prof. Miha Mohorja. Potem, ko so se pol drugo leto ukvarjali z nalogo, ki so jo časovno omejili na obdobje 1950 - 1990 v listih kranjske gimnazije, je nastala zanimiva antologija, ki so ji dodali še prilogo člankov in pogovorov z nekdanjimi ustvarjalci. Iz okoli 4000 prispevkov so odbrali zaradi omejenega prostora v brošurici le razmeroma skromen delež tega, kar je nastajalo v minulih desetletjih.

Če je bila še za nekdanje avstrijske šole značilna nesvoboda in za dijake dokaj omejen ustvarjalni okvir, brez mentorstva pač ni šlo, tudi desetletja po vojni nezaupanje do dijakov ni bilo bistveno drugačno. Le, da se je to nezaupanje povezovalo še s politiko. Gimnazije, kot elite šole, so bile še posebej na glasu kot šole s pomanjkljivo ideološko vzgojo. Kaj je bilo tako spornega v dijaških listih desetletja nazaj, so hoteli raziskati današnji dijaki, razlaga prof. Mohor, mentor literarnega krožka na Gimnaziji. "Pravzaprav je zanimivo že iz literarne zgodovine, kakšne konflikte je

porajala literarna ustvarjalnost mladih, kar Vaj se spomnimo. Bile so izjeme, kot na primer Anton Janežič, ki je šolsko mladino spodbujal, naj piše za literarne liste. Vendar je jasno, da se je oblast vedno zavedala, da so mladi 'nevarni', da mlad človek spreminja svet. Kaj čudnega potem, če so se prepovedi zaradi ideoloških pomislekov vlekle tudi v naše stoletje. Vse v šoli mora biti nadzorovano, mladi pa vedno nekaj novega poskušajo in s tem izpostavljajo šolo."

Je bila ta misel iz preteklega stoletja ali iz šestdesetih sedanjega? Če danes listamo po dijaških listih iz prve številke Plamenice leta 1953 ali deset let pozneje iz Plamenice, ki je zaradi znane afere na ideloloških temeljih celo prenehala izhajati, se kajpak čudimo, kaj je bilo tako vznemirljivega. Za današnje dijake prav malo, saj so na primer vključili v antologijo največ prispevkov iz prve številke Plamenice, dosti manj, le za vzorec pa iz starejše "škan-daložne", ki je imela svoje posledice tako pri gimnazijskih profesorjih kot tudi dijakih. Ali se morda konflikti med generacijami danes kažejo drugačni, ali pa so se stvari zapletale le zaradi ideologije?

"Konflikt med nujnim koser-vativizmom šole in učiteljev ter mladimi je razumljiv in stalen. Mladi poskušajo pač tam, kjer so starejši šibki, poskušajo pač biti generacija prihodnosti. Ideološki moment je bil le navidez povezan s tem, vsekakor prikrit in zato tem bolj brutalen. Kranjska gimnazija je veljala za buržuazni ostanek, zato se je govorilo o njeni pomanjkljivi ideološki vzgoji, nenehno je bila v središču pozornosti. Zato ni bilo težko literarno dejavnost njenih dijakov spolitizirati, cela vrsta afer je bila le perfidna igra pritiskov na šolo, profesorje, preko mladinske organizacije pa na dijake. Zdi se mi, da ne dijaki ne profesorji te igre takrat niso opazili, bili so le žrtve

umetne revolucionarne konfrontacije," meni prof. Mohor.

Toda po zaostritvah pridejo otoplitve: mimo so bila šestdeseta leta in literatura "ideološko problematičnih" Perspektiv, ki se je odrazila tudi v literarnih prispevkih gimnazijske Plamenice 63. Obračunalo se je z obojim. Toda otoplitve v sedemdesetih letih so prinesle v šolska glasila nekaj novega.

"V bistvu se je šolska glasila le hotelo ideologizirati drugače - z reklamiranjem novinarstva na račun literature. Ne novinarstvo ob literaturi, pač pa novinarstvo namesto literarne dejavnosti. Tako se je tudi na seminarjih in mladinskih srečanjih ta nova dejavnost reklamirala, novinarstvo pa je bilo seveda pojmovano kot del samoupravne sistema obveščanja...Toda," poudarja prof. Miha Mohor, "šlo je v bistvu še vedno za manipuliranje z mladino tako kot včasih prej, samo bolj sofisticirano, ni bilo več napadov na šole, le pisanje mladih novinarjev naj bi mladim kazalo prave poti. Je pa ta politika prinesla tudi nekaj dobrega, pojavljati so se začele v glasilih tudi novinarsko bolj pestre zvrsti, če odmišlim, da je bilo tudi veliko papirnatega ob vsem."

Osemdeseta leta pa so pokazala, da se je v šolskih glasilih vendarle najbolj in najdlje obr-

žala lastnost literarnih glasil. Tako je tudi danes. Ali pa so danes ta literarna glasila tudi tako vznemirljiva, kot so bila pred desetletji. Ali pa je šlo vendarle za določene "močne" generacije mladih, ki so znale razburiti z literaturo. Je mladina danes drugačna?

"To drži, da je mladina drugačna. Predvsem ima veliko možnosti, da svoje sposobnosti pokaže pri veliko dejavnostih. Če ni konfliktov, to seveda še ne pomeni, da ne pišejo dobre ali vsaj vznemirljive literature. Vendar pa je očitno, da svojo ustvarjalno energijo usmerja na vse strani in ne zgolj v eno točko, to je bilo to v petdesetih in šestdesetih letih. Ni zunanjih pristiskov, ni cenzure, ni ovir, toda mladi so 'razprodani' med računalništvo, video, različne tečaje, šport in še kaj."

Literarna dejavnost je torej postala bolj enakovredna drugim dejavnostim, nikakor nima več nekakšne avreole ekskluzivnosti, ki jo je vredno posebej nadzorovati. Ta strah pred mladimi naj bi bil že mimo. Le kaj bodo naslednje generacije dijakov videle novega in zanimivega v letošnjih dijaških glasilih? Nova številka Krogov, kot se imenuje list kranjskih gimnazijcev, je že nared. ● Lea Mencinger

RAZSTAVA »NAŠE GORE«

Mire Steinbuch: Viharnik

Novo pri Mohorjevi družbi

ROMAN O PREŠERNU

Kranj - Vsekakor ni naključje, da je Mohorjeva družba iz Celovca predstavila najnovejši roman pisateljice Mimi Malenškove *Pesnikov nočno* v Kranju in to v gradu Kieselstein, ki je prav tako kot mesto samo povezan s pesnikovim zadnjim obdobjem življenja.

Tudi ni naključje, da se je založba trudila in knjigo izdala še pravi čas, ko se povsod začenejo prireditve ob slovenskem kulturnem prazniku. *Pesnikov nočno* je sedma romansirana biografija v sicer sila plodovitem pisateljskem opusu Mimi Malenškove. Naslovnica nove knjige sicer v podnaslovu prinaša oznako roman, kar v pa dokaj zajetnemu zvezku zbirke Družinskih večernic sploh ni pomemben podatek. Pomembnejše je vsekakor pesnikovo obdobje, ki je pisateljico tokrat zanimalo - kranjsko obdobje, ki ga Prešeren preživlja razočaran in hudo bolan. V petih poglavjih obsežne 370 strani obsegajoče knjige se bolnemu pesniku vrača v spomin njegovo življenje, spomin na ljudi, ki so mu veliko pomenili, na pesniško delo, ki ga je opravil. Ko pisateljica spremlja odtekanje pesnikovih dni, obenem riše takratni čas, družbo, odnos do ideje slovenstva in kulture, kakor so ga imeli pesnik sam in nekateri tem idejam naklonjeni posamezniki; to pa je bil tudi čas, za katerega je Prešernova poezija, tako se pač v pesništvu dogaja, prišla dosti prezgodaj.

Pesnikov nočno ne izšel kot 47. zvezek zbirke Družinske večernice. Kot so na predstavitvi knjige v modri dvorani gradu Kieselstein konec minulega tedna povedali predstavnik založbe, so z uvrstitvijo knjige v to zbirko hoteli odvzeti zbirki sloves, ki ga uživa. Takoimenovano večerniško branje, kot je že nekaj časa uveljavljena oznaka za knjige, ki izhajajo v tej zbirki, je po pravilu sicer zanimivo, a lahko tudi branje. Da bi to, po mnenju založbe krivično oznako zbirke, omilili ali sploh izbrisali, začenejo prav v tej zbirki izdajati pomembnejša dela. Poleg najnovejšega romana Mimi Malenškove, so se odločili tudi za dela Leva Detele, Jakoba Aleševca in drugih imen uporabnih za "prevrednotenje" zbirke. ● L. M.

Škofja Loka - V knjižnici Ivana Tavčarja v Škofji Loki razstavlja član fotosekcije KUD Vide Pregarc iz Ljubljane in alpinist Mire Steinbuch. Fotografije, vse so v črno-beli tehniki in v večini pokrajinske, dajo čutili avtorjevo doživljanje pokrajine in koščkov, za večino neopaženih, ki jo sestavljajo, še posebej nujno po vračanju h goram. Avtorjevo pozornost lahko pritegne uporen viharnik, podoba gore ali pa postoji pri kamnu ob poti. In tudi fotografije kličejo: »Postoj popotnik! Vzem si čas in prisluhni govoric narave in odkril boš sebe, svet majhnih stvari, čas trenutkov, enkratnih in neponavljivih.«

Avtorjeva potreba po izpovedi, po delitvi svojih doživetij s prijatelji gora in lepe slovenske zemlje, se kaže tudi v drugih njegovih aktivnostih. Mire Steinbuch občasno objavlja literarne prispevke v Planinskem vestniku, v društvenem glasilu Vezi, poleg tega pa veliko fotografira z diafilmom. Prav ob otvoritvi te razstave je pripravil prikaz izbranih diapozitivov, v Škofji Loki je bila to že njegova tretja projekcija, s svojih poti po domačih in tujih gorah, kar je podoba o avtorjevem odnosu do gora, samo še dopolnilo. Tudi zato, je po uradnem delu otvoritve razstave, stekla marsikatera spontana beseda v sproščnem vzdušju med navzočimi, o gorah in fotografiji. Miretova fotografija se začne tam, kjer se za večino neha: med redkimi macesni, v zasneženih grebenih, v steni.

Damjan Slabe

Na "pogorišču" Iskre Orodjarne raste novo podjetje Iskra PRO

Telefaks hitro nadomešča elektronska pošta

Pomagali bodo tržiti domači EDIpro, ki je namenjen računalniški izmenjavi podatkov (RIP) po standardu EDIFACT, ima že enajst standardiziranih dokumentov.

Kranj, 31. januarja - Iskrina Orodjarne je v stečajnem postopku, na njenem "pogorišču" raseta dve novi podjetji: Iskra PRO in Iskra OTC. Iskra PRO, podjetje za robotizacijo in avtomatizacijo, so nam predstavili na tiskovni konferenci, sodelovali so tudi predstavniki velenjskega podjetja EDIpro. V petek sta namreč v Kranju pripravili predstavitev programskega paketa EDIpro za uslužbence kranjske občine in SDK-ja.

Novo podjetje Iskra PRO se ukvarja z inženiringom in izdelavo strojev in naprav za avtomatizacijo delovnih procesov, v glavnem gre za namenske, unikatne izdelke, prilagojene zahtevam kupcev. Uvedli pa so tudi maloserijsko proizvodno strojev za tamponsko tiskanje, dozirnike in mikroprocesorske montažne mize.

Uspeli dobiti dovolj dela

Novo podjetje je z delom začelo oktobra lani, doslej se po besedah direktorja Franca Jelovčana uspeli dobiti dovolj dela za pol leta, računajo, da bo podjetje sredi letošnjega leta normalno zaživel. Doslej so obdelali že preko 50 ponudbenih projektov in dobili 25 naročil vrednosti med 100 in 80 tisoč markami. Trenutno so vključeni v kooperacijske projekte, ki so vredni milijon mark, njihov delež znaša približno 300 tisoč mark.

Med večjimi, že dogovorjeni projekti sta dva zakovalna stroja za naročnika iz Litve, popravilo dveh in izdelava enega zakovalnega stroja za Programatorje Ilirska Bistrica, linija releta za Strel Videm Dobropolje, izdelava dveh naprav za Iskro Števeci, montaža dveh krivlinnih strojev za Cimos Koper.

EDIpro je plod domačega znanja, na našem trgu pa sta se poleg njega pojavila še dva ponudnika, ki zastopata tuji firmi: Intertrade zastopa produkt zahodnonemške firme GLL, Kompar Atrax pa Digitalov Edifact. Slovenski EDIpro je edini, ki teče tudi v slovenščini, poleg tega, seveda, v angleščini in nemščini.

Na registracijo čaka 1.148 privatnih podjetij

Veliko problemov pri nadzoru

Kranj, 29. januarja - Privatni podjetniki pogosto "niso dosegljivi" ali pa ne spoštujejo sklepov inšpektorjev, kar je razumljivo, saj so kazni nizke. Sploh pa je inšpektorjev premalo, saj se število privatnih podjetij hitro povečuje, lani je pri kranjski podružnici SDK račune odprlo 562 privatnih podjetnikov.

Koncem lanskega leta je bilo po podatkih kranjske podružnice SDK na Gorenjskem 1.354 privatnih podjetij, od tega 40 v negospodarstvu. Podatki o delavcih, ki so zaposlenih pri njih, niso povsem natančni, po podatkih septembeskega poročila iz lanskega leta je bilo v 700 podjetij zaposlenih 992 delavcev, kar predstavlja 1,52 odstotkov zaposlenih v gorenjskem gospodarstvu. Leto poprej pa je bilo zaposlenih 259 delavcev. DZ lanskega prometa na žiro računih izhaja, da so privatna podjetja imela 7,3 odstotke vplačil gospodarstva iz naslova plačane realizacije, 2,6 odstotkov izplačil osebnih dohodkov, 1,9 odstotkov prispevkov in davkov, 5,3 odstotke plačil prometnega davka, 19,6 odstotkov izplačil drugih prejemkov delavcev (pogodbe o delu, potni stroški itd.) in 9,7 odstotkov izplačil za investicije.

Pri SDK Kranj pravijo, da se pojavlja veliko problemov pri opravljanju kontrole v privatnih podjetjih, saj imajo zaradi hitrega naraščanja njihovega števila premalo inšpektorjev, tudi zakonodaja ni ustrezna. SDK Slovenije je že sredi lanskega leta predložila osnutek novega zakona, ki pa še ni prišel v vladni in skupščinski proceduro. Sklepamo lahko, da čakajo na ureditev davčnih uprav.

Inšpektorji SDK se pri svojem delu srečujejo s številnimi težavami, saj odgovorne osebe v privatnih podjetjih pogosto "niso dosegljive", kar polovico jih preprosto ni moč dobiti. Če jim zaradi nepravilnosti že uspejo izročiti sklepe pa tega ne spoštujejo, kar je razumljivo, saj so kazni nizke, od 4.500 do največ 45.000 tolarjev. ● M. V.

Pri slovenskem ministerstvu za znanost in tehnologijo je bil 1.1.1992 ustanovljen Urad za Edifact, kiga vodi Maruša Damjan. Urad bo vzpostavil in vzdrževal mednarodne povezave, določal strategijo računalniške izmenjave podatkov (RIP) in sodeloval pri oblikovanju slovenskega združenja RIP.

Če bodo tudi naprej tako uspešni pri pridobivanju naročil, se jim za delo ni treba bati, saj imajo na domačem in tujem trgu odprtih kar za pet milijonov mark naročil. Na tujem gre zlasti za večja naročila v Turčiji, Rusiji in Avstriji.

V fazi uvajanja je lastni projekt BONTON, ki bo reševal problem vrst na poštah in bankah, avtor je sodelavec, ki je že vložil prijavo za patentno zaščito.

Ker gre v glavnem za projekte, ki denar prinesejo šele čez šest mesecev, imajo težave z obratnimi sredstvi, saj si posojil ne morejo privoščiti. V sled tega je nastala povezava v velenjskim podjetjem EDIpro, z njo so podpisali distributersko pogodbo za njihove računalniške proizvode, posebej pa njihov produkt EDIpro, po katerem je dobila ime tudi firma.

Hitrejši in cenejši prenos podatkov

Programski paket EDIpro so junija lani predstavili na Bledu in po besedah Dušana Zupanciča vzbudili izredno veliko zanimanje, zato so ustanovili podjetje z enakim imenom, ukvarja se z uvajanjem tega produkta v podjetja. Usposobili so se za organizacijsko vključitev programskega produkta v podjetja

ter za samo uvedbo, svetovanje in kasnejše vzdrževanje. Zanimanje kažejo predvsem podjetja, ki poslujejo s svetom, saj jih k temu silijo tuji partnerji, ki že uporabljajo računalniško izmenjavo podatkov, nekateri že celo zaračunavajo papirnatu pošto.

EDIpro je nastal kot računalniška podpora za izmenjavo standardiziranih dokumentov po standardu Edifact. Ge za sklop dokumentov (naročilo, dobavnica, fakura, dokumenti za transport, špedicijo itd), ki

Po standardu Edifact je doslej potrjenih enajst dokumentov, razvitih pa je že 76. Strojna oprema za priključitev na računalniško izmenjavo podatkov ni pretirano draga, stane približno 10.000 mark.

Mala tržnica v Bistrici pri Trziču

Enajst lokalov

Trzič, 30. januarja - Uresničitev načrtov za izgradnjo male tržnice v Bistrici pri Trziču, kjer zaenkrat stoji le brunarica za prodajo sadja, je odvisna predvsem od denarja. Od devetih prijavitelcev so ostali le trije resni interesi, katerim se je pridružil še prodajalec sadja. Če se bodo uspeli dogovoriti z republiškim ministrom za obrt o posojilih, bi prve trgovine lahko odprli že letos.

Trziški sklad stavbnih zemljišč je že predlani kupil zemljišče v Bistrici pri Trziču ob križišču cest za Kovor oziroma za Begunje. Tam sicer stoji lesena brunarica za prodajo sadja, vendar se je v okolici našlo dovolj prostora tudi za odlaganje odpadkov. Ker je več zasebnikov izrazilo interes za postavitve lesenih objektov, je sklad predlagal izgradnjo male tržnice. Na razpis se je prijavilo devet interesentov, vendar so do končne izdelave projekta za tržnico ostali le še trije. Poleg njih je za naložbo zainteresiran tudi lastnik sedanje stavbe na zemljišču.

Glede na načrte tržnica v izmeri 36 krat 22 metrov sploh ne bi bila majhna. V njej bi bilo enajst lokalov za razne trgovine, gostinstvo in frizerstvo. Projekt predvideva postavitve montažne stavbe, katere izgradnja bi po predračunu iz lanskega decembra stala trinajst milijonov tolarjev. Ker štirje trziški zasebniki sami ne zmorejo tolikšne naložbe, se dogovarjajo z republiškim ministrom za obrt o odobritvi posojil. Od rešitve tega vprašanja je predvsem odvisno, ali bodo stavbo začeli graditi letošnjo pomlad, kot je bilo predvideno. Postavili in uredili bi jo v nekaj mesecih, zato bi bile trgovine lahko odprte že pred poletjem.

Postavitvi male tržnice nasprotujejo v krajevnih skupnostih Brezje pri Trziču in Leše, ker je bila na istem prostoru nekaj predvidena izgradnja ceste za Brezje. Kot je povedal načelnik trziškega oddelka za prostor in okolje Ivan Eler, v republiki ni niti načrtov niti možnosti za to v krajšem času. Zato bodo te potrebe upoštevali pri spremembi občinskih prostorskih planov, delna rešitev pa je tudi nadaljevanje izgradnje ceste Bistrica-Kovor-Hudo-Brezje-Bistrica. Za trziško občino bi namreč bila postavitve tržnice zanimiva zaradi pridobitve dvajset do trideset novih delovnih mest v vseh lokalih, urejen prostor pa bi dajal naselju Bistrica tudi lepšo podobo. ● S. Saje

Slovenska kakovost 92

Kranj - V petek se je sestel organizacijski odbor sejma Slovenski proizvod-Slovenska kakovost, ki mu predseduje Vladimir Mohorič, predsednik izvršnega sveta kranjske občine. Enotna ugotovitev je bila, da bo letos od 8. do 11. septembra v Kranju pod pokroviteljstvom ministrstva za trgovino Republike Slovenije in Gospodarske zbornice Slovenije že druga tovrstna prireditve. Na njej naj bi podelili priznanja, oziroma znake za slovensko kakovost za proizvode in tudi za storitve. Za podelitev znakov pa bodo izdelali pravilnik, kriterij pa bodo redni proizvodi in storitve v Sloveniji.

Člani odbora so se seznanili, da trenutno poteka še vedno natečaj za grafično dodelavo znaka SQ, sicer pa je znak že zaščiten v Beogradu in Ljubljani, trenutno pa teče tudi postopek za mednarodno zaščito v Ženevi. Na podlagi precej polemčnih strokovnih in njim sorodnih razprav na tematično Slovenski proizvod-Slovenska kakovost po lanski prvi tovrstni sejemski prireditvi v Kranju pa je odbor ocenil, da je razlogov, da slovenski proizvodi in storitve, ki se po kakovosti in na podlagi pravilnika ter kriterijev razlikujejo (izstopajo) na področju domače proizvodnje in nudenja storitev dovolj in da bo zato kranjska sejemski prireditve v septembru namenjena prav tej osnovni opredelitvi v korist domačega kupca in priznanju kakovosti za mednarodni trg. Za letošnji sejem je že zdaj precejšnje zanimanje. ● A. Ž.

Reference šele nastajajo, konec tega meseca bo stekla prva povezava v smislu računalniške izmenjave podatkov, in sicer med občino Piran in SDK Koper, šlo bo predvsem za izmenjavo virmanskih nalogovo in za povratno informacijo o stanju na žiro računu.

so standardizirani pri OZN in jih je že povzela združena Evropa, ZDA, Kanada in Avstralija. Zanesljivo jih bomo torej morali uvesti tudi pri nas, če se bomo želeli vključevati v svet.

Medsebojno računalniško poslovanje je moč na kratko predstaviti takole: podatki se po telefonski liniji prenašajo med dvema računalnikoma. Že to nam pove, da je prenos zelo hiter, da ni papirja, v kolikor pa je ta prenos vključen v nadaljno računalniško obdelavo podatkov, vam denimo, v primeru naročila avtomatično zmanjša tudi zaloge itd.

Računalniška izmenjava podatkov ima vsekor bodočnost, ki prihaja zelo hitro, saj v tujni že zelo hitro nadomešča telefaks. Sama izmenjava je opravljena v desetih sekundah, medtem ko telefaks potrebuje eno do dve minuti, bistvenega pomena pa je seveda, da kasneje ni več potrebno v podjetju s papirjem podatkov vnašati v računalnik. Elektronski nabiralnik pa omogoča, da ni potrebno imeti računalnik nenehno vklopljen, čez noč se pošta nabere v nabiralniku. ● M. Volčjak

GOSPODARSKI KOMENTAR

Hot

MARIJA VOLČJAK

Trd začetek

Umiranje starih in nastajanje novih podjetij je značilnost tržnega gospodarstva, ki počasi vendarle prodira tudi k nam. Počasi in s številnimi težavami, ki jih vselej prinašajo novosti, saj pogosto narekujejo, ne le spremembo našega ravnanja, temveč tudi razmišljanja.

Iskra Kibernetika je vsekor dober primer spreminjanja samoupravno-socialističnega v tržno gospodarstvo. Zelo nazoren, ker se je prav tam, tekem let nakopičilo velikega balasta, ki so ga vzdrževali z najemanjem vedno novih posojil. Ko so denarne pipe usahnile je Kibernetika doživela silovit potres, umetno zlepljena združba se je kot bomba razletela na več podjetij, ki se rešujejo sama, kakor vedo in znajo.

Dobesedno prek noči je nemogoče postalo mogoče. Nastajajo nova podjetja, ki so izrazito tržno naravnana, izjemno spremljiva za novosti, ki jim na kraj pameti ne pade, da bi si nabrala kopico nepotrebne administracije. Nekdanja ležernost in razvojna zaspanost se je razblinila, zamenjal jo je trd boj za preživetje vseh tistih, ki se ne dajo, ki nekaj znajo, ki se skušajo dokazati.

Eno takšnih podjetij na dvorišču nekdanje Kibernetike je Iskra PRO, ki jo je ustanovila stečajni prepuščena Orodjarne. V novem podjetju od oktobra lani dela petnajst ljudi, v glavnem so to strokovnjaki tehnične stroke, ki so doslej dobili tri plače, upajo, da jih bodo tudi do junija, ko naj bi novo podjetje normalno zaživel. Začetek je trd, saj v novem podjetju, ki je bilo ustanovljeno z 2.000 tolarji, ne morejo računati na posojila, s katerimi bi premostili začetne težave. Ker je stečajni postopek še v teku, tudi ni jasno, kaj bo s prostori, ki jih zdaj uporabljajo. Prav tako še ni povsem jasno, kaj bo z nadomestili za brezposelnost, ki bi jih zaposleni najraje vložili v "svoje" podjetje. Dokler stečajni postopek ne bo končan, vse visi v zraku.

Nedvomno bi imela skupina strokovnjakov, ki zaganja novo podjetje, najmanj statusnih težav in s tem povezanih problemov, če bi ustanovili svoje podjetje. Toda v tem primeru seveda ne bi mogli "bivakirati" v tovarni, morali bi si poiskati druge prostore, preostale bi jim garaže v lastnih hišah, kar seveda pomeni, da ne bi bilo skupaj...

Tej in podobnim skupinam, kakršnih v Kranju poznamo kar nekaj, bi torej najbolj pomagali, če bi jim na začetku preskrbeli vsaj skromne prostore in nekaj denarja, saj je tudi s takšno pomočjo vsak začetek trd. Drugod po svetu so po propadu industrijskih velikanih novo podjetništvo spodbujali tako, da so prazne industrijske dvorane razdelili in jih za nizke najemnine, na začetku pa celo brez, dali podjetniškim skupinam, ki so v bankah lahko dobile tudi ugodna posojila. Najbolj znani so primeri iz Anglije po zaprtju premogovnikov. Pri nas takšne zamisli ni uresničil še nihče, tudi proračunsko spodbujanje novega podjetništva je zelo pičlo, saj je na razpisanih 10 milijonov tolarjev posojil prispelo kar za 2,4 milijarde tolarjev vlog. Podjetniških zamisli in volja ljudi, da nekaj postanejo, je velika, denarja pa ni. Brez denarja bo počasi ugašala tudi volja, zato bi morali spodbujanju podjetništva nameniti več pozornosti, veliko več kot strankarskim zdravim, saj je prav računalniška izmenjava podatkov dober primer, da nas svet ne bo čakal.

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Marca z letalom do Tirane

Slovenski letalski prevoznik Adria Airways bo 29. marca odprl letalsko progo, ki bo dvakrat tedensko povezovala Ljubljano s Tirano. Do 20. februarja bo Adria Airways z Albatransportom dogovorila o podrobnostih letalske povezave, protokol naj bi podpisali koncem februarja, ko bo Slovenijo obiskal albanski prometni minister. Med nedavnim obiskom našega prometnega ministra v Albaniji so se pogovarjali tudi o tem, da bi med Slovenijo in Albanijo pod morjem speljali optični telefonski bale in tako vzpostavili telekomunikacijsko povezavo med Evropo in njenim jugovzhodom, v ta projekt pa bodo skušali vključiti tudi Hrvaško, ki bi s tem pridobila kvalitetnejše telekomunikacijske povezave z vsemi otoki in kopnim. Potrebne bo seveda veliko denarja, zato bodo poskušali vključiti tuji kapital.

Januarja vzpostavljena trajektna proga Koper-Drač še ni gospodarsko dovolj izkoriščena, albanska stran pa je že zainteresirana tudi za uvedbo trajektne potniške proge Koper-Drač, uresničitev tega pa bo seveda odvisna od zanimanja potnikov za potovanje v ta del Evrope. Med obiskom v Albaniji pa so se dogovorili tudi za obojestransko izmenjavo univerzalnih dovolilnic za tovornjake in avtobuse, kar je doslej potekalo prek Beograda.

Blagovna menjava med Albanijo in Slovenijo je doslej znašala samo štiri milijone dolarjev letno. Slovenija želi sodelovati pri oživitvi albanskega turizma, ob obisku albanske delegacije v Sloveniji naj bi se dogovorili o sodelovanju slovenskih gradbincev pri gradnji nasleja bungalovov ob albanski obali.

SGP GRADBINEC KRANJ
Nazorjeva 1
64000 Kranj

daje v najem del prostorov menze na Zlatem polju 3 k, v bruto površini 350 m². Prostori so primerni za storitveno dejavnost - trgovina, mesnica, slaščičarna, trafika, drobna obrt. Interesenti naj pošljejo pismene ponudbe na naslov SGP Gradbinec Kranj, Nazorjeva 1, do petka, 14. februarja 1992.

Ponudba naj zajema:
- višino najemnine za bruto površine
- željeni čas najema

Pri ponudbi je treba upoštevati, da stroške preureditve, opreme in obratovanja bremenijo najemnika.

Vse dodatne informacije dobite na upravi SGP Gradbinec Kranj, Nazorjeva 1, ali po telefonu 064/216-361.

Tolmačenje 7. člena zakona o dohodnini

Davčne olajšave

Kranj, 31. januarja - Z 10 odstotno davčno olajšavo si po 7. členu zakona o dohodnini lahko znižate osnovo za dohodnino, kar je seveda izdatnejše kot olajšava za vzdrževane otroke, ki jo bodo izračunali od lanske povprečne slovenske plače.

Zadnjič smo si podrobneje ogledali tolmačenje 4. točke, ki se nanaša na nakup ali gradnjo stanovanjske hiše ali stanovanja, kar je mnoge najbolj zanimalo zlasti zaradi odkupa družbenih stanovanj. Tokrat si ogledamo preostale olajšave, ki nam jih bodo upoštevali pri 10 odstotnem znižanju osnove za dohodnino.

Vrednostni papirji

Olajšavo lahko uveljavljamo za denar, ki smo ga vložili v nakup obveznic in delnic ter v ustanovne deleže podjetij ter v deleže združenj. Pri delnicah ni pomembno kdo jih je izdal, glase se lahko na prinosnika ali na ime, nomirirane so lahko v dinarjih, tolarjih ali v tuji valuti. Načeloma to velja tudi za obveznice, za davčno olajšavo veljajo tudi "Markovičeve" interne delnice, ki so jih zaposlenim podjetja izdajala lani, ker niso smela povečevati plač.

Vsak vrednostni papir bo kot olajšavo moč uveljaviti le enkrat, ob oddaji davčne prijave boste morali vrednostne papirje predložiti, da jih bodo žigosali. Zato jih kasneje nihče ne bo mogel več uveljaviti kot olajšavo.

Veliko obveznic in delnic se glasi na tujo valuto, kupili pa ste jih v dinarjih, oziroma tolarjih, njihovo višino bodo ugotavljali na osnovi potrdila o plačilu obveznic, oziroma delnic.

Po 3. točki 7. člena pa imetniki delnic lahko izkoristijo tudi olajšavo, ki so jo deležni v primeru reinvestiranja udeležbe pri dobičku, kar velja tudi za združnjake.

Varčevanje z energijo

Po 5. točki 7. člena med davčne olajšave sodijo sredstva, vložena v gradnjo malih vodnih elektrarn, v varstvo okolja in v varčevanje z energijo. Gre za nakup vodnih turbin in

opreme za majhne vodne elektrarne na potokih in rečicah, za ureditev kanalizacije in čistilnih naprav ali izvedbo priključkov obstoječih objektov na javno kanalizacijo, za nabavo peči za ogrevanje objektov, ki so namenjeni izključno kurjavi z lahkim kurilnim oljem ali plinom, za opremo in izvedbo del ogrevanja s toplotnimi črpalkami ali s sončno energijo, oziroma z drugimi alternativnimi, okolju neškodljivimi snovmi, za gradbeni izolacijski material izdelan iz mineralnih materialov, steklene volne in sintetičnih materialov, za opremo in izvedbo del z zmanjšanje potrošnje pitne vode in njeno ponovno uporabo, za opremo z ustreznim atestom in izvedbo del, ki zmanjšujejo porabo električne energije v gospodinjstvu ter za nabavo termostavnih radiatorjev, rekuperatorjev in regeneratorev toplote, ki izkoriščajo odpadno toploto.

Kulturni spomeniki

Po 6. točki so olajšave sredstva, ki jih je imetnik kulturnega in zgodovinskega spomenika vložil za njegovo vzdrževanje tekom leta. Imetnik bo moral pri uveljavljanju olajšave predložiti akt o razglasitvi premične ali nepremične za kulturni in zgodovinski spomenik ter dokumentacijo izvajalca del, soglasje strokovne organizacije za varstvo kulturne dediščine in dokazila o porabljenih sredstvih.

Dodatna socialna zavarovanja

S spremembami zakona o dohodnini so bili dodatno med olajšave po 7. točki vnešeni prispevki in premije za dodatna, neobvezna dodatna zavarovanja, ki so predvidena z novo zakonodajo.

Zdravila in pripomočki

Po 8. točki med davčne olajšave sodijo sredstva, ki ste jih

porabili za nakup zdravil, zdravstvenih in ortopedskih pripomočkov ter zdravljenje in rehabilitacijo v zdravstvenih zavodih in zdraviliščih. Davčni zavezanec bo to olajšavo lahko uveljavil zase in za vzdrževane družinske člane, če so bili nepotni na takšno zdravljenje.

Za zdravila, ki jih je moč uveljaviti kot davčno olajšavo, se štejejo vsa zdravila in pomožna zdravilna sredstva, ki jih prodajajo in način pod pogoji, ki jih določa zakon o dajanju zdravil v promet.

Med zdravstvene in ortopedske pripomočke pa se štejejo: ortotična in protetična sredstva, očesni in slušni pripomočki, ortopedska obutev, invalidski vozički, sanitarne in druge priprave, ki so medicinsko indicirane.

Osnova za dohodnino se zmanjša tudi za plačila in doplačila storitev osnovne zdravstvene dejavnosti, specialistične ambulantne zdravstvene dejavnosti, bolnišnične in univerzitetne zdravstvene dejavnosti; za storitve zdraviliške zdravstvene dejavnosti pa le, če je potrebo po medicinski rehabilitaciji ugotovil konzilij bolnišnične organizacije, oziroma konzilij osnovne zdravstvene dejavnosti. Samo izdatki za zdraviliške zdravstvene storitve se priznavajo zavezanecem tudi za družinske člane.

IZOBRAŽEVANJE

Davčno olajšavo bodo po 9. točki lahko uveljavili tisti, ki se izobražujejo ob delu, in sicer za plačane storitve šolskim zavodom za pridobivanje katerekoli stopnje izobrazbe, za izpopolnjevanje izobrazbe ter za pridobivanje novih znanj. Seveda morajo o tem imeti ustrezna potrdila, ki jih lahko izdajo vsi, ki se s to dejavnostjo ukvarjajo v skladu z zakonom o vzgoji in izobraževanju. Med olajšave sodijo tudi plačila za dodiplomsko in podiplomsko izobraževanje na univerzah in na drugih višjih in visokih šolah.

Znanstveno-raziskovalno delo

Po 10. točki je med davčne olajšave moč uvrstiti denar, ki ste ga porabili za nakup računalnikov, naprav za merjenje fizikalnih lastnosti, mikroskopov, opreme iz naslova procesne tehnike. Poleg tega tudi denar, ki ste ga porabili za dodatno izobraževanje, za jezikovne tečaje, tečaje specialističnih znanj in podobno.

Knjige

Preprosto ni moč naštetih vseh knjig in učnih pripomočkov s področja umetnosti, znanosti, kulture, izobraževanja in vzgoje ter športa, kakor tudi ne nepremičnih posebnih kulturne, znanstvene in zgodovinske vrednosti in umetniških del, ki jih lahko kot davčne olajšave uveljavite po 11. točki 7. člena. Če bo prišlo do dvoma, bo mnenje izdal republiški upravni organ za posamezno področje.

Med knjige lahko vštete učbenike, priročniško literaturo (slovarji, atlasi, leksikoni, enciklopedije, strokovni priročniki), tujo literaturo, periodiko (strokovne revije) itd.

Med učne pripomočke so všteta sredstva za posredovanje znanj in pridobivanje veščin na posameznih področjih (note in glasbila, audio in video sredstva, računalniki, kalkulator, kasetofon itd.), športni rekviziti (loparji, žoge, smuči itd.) in predpisani dresi za posamezne športne panoge.

Članarine

Med olajšave po 12. točki sodijo plačane članarine političnim strankam in sindikatom, za kar boste potrebovali ustrezno potrdilo.

Darila

Plačani prostovoljni denarni prispevki in vrednosti daril v naravi za humanitarne, kulturne, izobraževalne, znanstvene, športne, ekološke in religiozne namene se po 13. točki 7. člena upoštevajo, kadar so izplačani osebam, ki so v skladu s posebnimi predpisi organizirane za opravljanje takšne dejavnosti. Upoštevajo se tudi prispevki za darila, ki so bili dani invalidskim organizacijam. Darila, dana v naravi, morajo biti v potrdilu izražena v denarni protivrednosti. ● M. V.

Delniška abeceda (5)

Dolžni smo vam še podrobnejšo pojasnitev o posameznih vrstah delnic. Delnic pri nas sicer še ni bilo, vendar zlasti v zvezi z lastninjenjem družbenih podjetij večkrat poslušate prepire, kakšne delnice naj bi dobili, navadne ali prednostne.

Toda pojdemo po vrsti, saj več vrst delnic poznamo glede na različne stvari, kar z drugimi besedami pomeni, da delnice med seboj niso enakovredne.

Glede na IMETNIKA ločimo imenske in prinosniške. IMENSKE so tiste delnice, ki se glasijo na ime delničarja, na delnici je torej napisano, čigava je. Če delnica zamenja lastnika, se na njej spremeni tudi ime. Poleg tega so vsi lastniki vpisani v posebno knjigo delničarjev, v njej je zabeležena vsaka sprememba lastnika delnic. V delniški družbi torej natančno vedo, kdo je njihov lastnik in kdo ima potemtakem pravico glasovanja na zboru delničarjev. Nekdanje knjige so v novejšem času seveda zamenjali računalniki, zato je trgovanje z imenskimi delnicami lažje. Lastnik imenske delnice mora namreč svojo namero o prodaji delnice sporočiti delniški družbi, novi lastnik pa mora biti v delniško knjigo vpisan, saj sicer nima pravice do glasovanja na zboru delničarjev, temveč le pravico do dividende. V svetu imenske delnice običajno uporabljajo v družinskih podjetjih, sicer pa so v navadi v zavarovalnicah, najpogosteje v ZDA. Še bolj zapleteno je trgovanje z vezanimi imenskimi delnicami, ki jih lastnik lahko proda le, če podjetje to dovoli. Uporabljajo jih podjetja, ki želijo nadzorovati lastninsko sestavo, običajno jih uporabljajo manjše delniške družbe, zlasti družinska podjetja, v katerih se denimo starši na ta način lahko zavarujejo pred tem, da bi jim otroci nepričakovano prodali delnice. PRINOSNIŠKE pa so tiste delnice, ki se ne glasijo na ime, ki torej ni sestavni del vrednostnega papirja. Trgovanje z njimi je, seveda, veliko bolj preprosto, poteka seveda zlasti na borzah, kupec delnice pa dobi z njenim nakupom tudi vse pravice. Delniške družbe običajno ne vedo, kdo so njihovi lastniki, saj delničarji prinosniških delnic praviloma ostanejo anonimni.

Glede na ČAS izdaje ločimo ZACASNE in STALNE delnice. Zacasne običajno izdajo ob ustanovitvi delniške družbe in veljajo dokler imetnik v celoti ne plača svojega deleža, nato pa mu zacasne zamenjajo s stalnimi delnicami.

Glede na OBSEG pravi, ki jih imajo delničarji, ločimo NAVADNE in PREDNOSTNE delnice. Imetniki navadnih delnic uživajo pravico, ki jih določa statut delniške družbe, imetniki prednostnih delnic pa imajo določene privilegije. Običajno imajo zagotovljeno neko minimalno dividendo ali pravico do višje dividende. Pogosto imajo prednostno pravico nakupa novih delnic v primeru povečanja glavne delniške družbe, več pravic imajo tudi pri izbiranju v organe upravljanja delniške družbe in podobno. Prednostne delnice so zato praviloma več vredne kot navadne delnice.

Lastniki prednostnih delnic pa praviloma nimajo glasu na glavnem zboru delničarjev, dobijo pa jo, če jim ni bila izplačana zagotovljena dividenda. Prednostne delnice zato podjetja pogosto izdajo takrat, ko bi bila prodaja navadnih delnic zaradi slabega gospodarskega položaja podjetja negotova.

Delnice ločimo tudi glede na število GLASOV, ki jih nosijo. Običajno ima en glas, lahko pa je določeno drugače, če so ustanovitelji delniške družbe zainteresirani za nadzor nad podjetjem.

MLADE delnice pravimo tistim, ki jih delniške družbe izdajo ob povečanju osnovnega kapitala, DARILNE pa če se osnovni kapital poveča brez dodatnega investiranja.

V svetu se vse več podjetij odloča za DELAVSKE delnice, ki jih ponudijo svojim delavcem, običajno po nižji vrednosti od borzne. Njihov namen je boljše delo, saj so delavci tako soudeleženi pri dobičku podjetja, imajo pa seveda tudi druge pravice, ki gre do navadnim delničarjem. Vendar pa morajo imeti običajno te delnice v posesti določen čas, večinoma pet let. ● M. V.

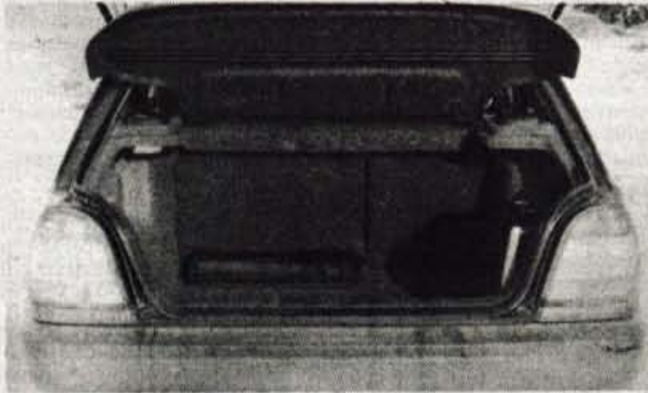
Test: Nissan Sunny 1.6 SLX

Sončna energija

Leto dni bo minilo odkar so pri Nissanu predstavili obnovljen model sunny. Vozniki, ki so poznali izredno priljubljen stari model, bodo tudi zdaj našli v njem dobrega partnerja za na cesto, saj je nissanov sonček avto, ki za zmerni cenovni razred ponuja dovolj kakovosten štirikolesnik z razmeroma dobro opremo, predvsem pa ne skriva svoje energije.

Pri snovanju novega sunnyja so se pri nissanu odločili za polniti trg z vsemi karoserijskimi različicami, kar je bila dobra poteza, saj kupci lahko izbirajo med klasično limuzino, dvema kombilimuzinama in kombijem. Na preizkušnji smo vozili kombilimuzinsko različico s petimi vrati, ki je morda na prvi pogled precej manj privlačna kot klasična limuzina, saj je sicer precej nizko spuščeni nosom in precej visokim ter položnim zadkom videti precej okoren. Sicer pa se takšna miselnost kaj hitro razblini, če tega sunnyja pogledamo z bočne strani kjer skriva

tudi malce športnega pridih. In tak je sunny tudi za volanom, če pričnemo pri voznikovem sedežu, ki je z nekoliko zapletenimi vrtečimi gumbi izredno dobro nastavljen, tako, da se voznik za volanom resnično ne more pritoževati, čeprav mora biti za vrtenje volanskega obroča (ki je tudi v različici SLX brez servoojačevalnika) nekoliko močnejši. Armaturna plošča je na račun dobre zasenčenosti nekoliko ozka, vendar dobro pregledna in konec koncev povsem zadovoljivo opremljena. Prednji sedeži so poleg že omenjene dobre nastavitve tudi dovolj trdni in prijemljivi, manj

pozornosti pa so konstruktorji namenili potnikom na zadnji klopi, ki je sicer deljiva na dve ali eno tretjino, je pa zaradi velikega prtljažnika potisnjena preveč naprej, tako, da za koleni zmanjkuje prostora tudi zmerno velikim potnikom. Podaljšan zadek je kriv tudi nekoliko bolj nerodnega vstopanja v zadnji del vozila, zato pa imata zajetna strešna opornika tudi dobro lastnost: precejšen prtljažnik z rahlo stopničastimi vrati, ki se odpirajo povsem do odbijača, kar je ob zloščljivi zadnji klopi primerno za prevoz tudi večjih tovorov. Sunnyju so v tovarni namenili štiri različne pogonske agregate od najšibkejšega bencinskega 1.4 litrskega do 2.0 litrskega dizla, za sladokusce pa tudi dvolitrskega bencinskega, ki sodi pod motorni pokrov različice GTI. Nekakšna prijetna sredina je 1.6 litrski štirivaljnik, ki je bil tudi v testnem avtomobilu in se je izkazal za dokaj živahnega, čeprav ga kljub sodobni zasnovi niso opremili z neposrednim vbrizgom goriva, pač pa z elek-

tronsko nadzorovanim vplinjačem in čeprav sunnyjevi pospeški ne zaslužijo najvišjih ocen. Voznik ima kljub vsemu občutek, da se vozi z energičnim avtomobilom, ki mu je v izdatno pomoč odlični petstopenjski menjalnik in v pretežni meri neposredne in učinkovite zavore. Nissanov sonček bo tako kot njegov predhodnik ob teh lastnostih verjetno našel tudi na našem trgu, kjer ga zastopa in prodaja ljubljanski Nissanato, precej ljubiteljev dobre vožnje, seveda na japonski način.

KTehnični podatki: Štirivaljni prečno postavljeni motor, 1597 ccm, 66 kW (90 KM). Dolžina, širina, višina: 4145, 1670, 1395 mm. Najvišja hitrost (tovarna): 180 km/h (testna meritev): 182 km/h. Poraba goriva: 4,5/6,3/6,9 l neosv. super goriva na 100 km.

● M. Gregorič, slike Aleš Gorišek

klub Kolora

V FEBRUARJU
30% POPUST
za takojšnje plačilo

* okna * vrata * senčila *
* prenova oken *

POTROŠNIŠKO POSOJILO (rozen za prenova oken)

• ORGANIZIRANA MONTAŽA •
• BREZPLAČEN PREVOZ do 100 km za nakup nad 50.000 sht •

* HIŠE * MONTAŽNE STENE *
do 10% GOTOVINSKI POPUST

JELOVICA
Izobraževalna Industrija ŠKOFJA LOKA, Kidričeva 58
Tel.: 064/631-241, telefax: 064/632-261

* PREDSTAVNIŠTVO KRANJ
Partizanska 26
tel. 064/211-232

OBČANI SELŠKE DOLINE AVTO ŠOLA ZŠAM ŠKOFJA LOKA
organizira tečaj cestnoprometnih predpisov za A in B kat. v podružnični šoli na Bukovici.
Pričetek 10. februarja 1992
Informacije in prijave na telefon: **631-729**

AVTO ŠOLA VIKTOR
RAZPIŠUJE TEČAJ CESTNOPROMETNIH PREDPISOV, KI SE BO ZAČEL V SREDO, 5. 2. 1992 OB 16. URI V PROSTORIH SREDNJE GRADBENE ŠOLE, CANKARJEVA 2 (CENTER MESTA KRANJ). INF. PO TEL.: 324-746
MOŽNOST PLAČILA NA OBROKE

KINOKRANJ MED POČITNICAMI V KINO
KINO ŽELEZAR JESENICE
S tem kuponom imate **20 SLT POPUSTA**, za ogled predstav med šolskimi počitnicami vsak dan ob 16. uri, ob sobotah in nedeljah ob 17. uri!

TV-HIFI-VIDEO CENTER KRANJ
Dobrodošlica od ponedeljka do petka 9.00-12.00 in 15.00-19.00
Cena takse 1.000,00 pri gostilni BLAŽUN
MI SMO NAJČENEJŠI NA TRI OBROKE BREZ OBRESTI, vam ponujamo
SAMSUNG TV 51 cm + teletekst **40.990,00**
SAMSUNG videorekorder, daljn., VPS **31.990,00**
- 12% POPUST za takojšnje plačilo
NE ZAMUDITE PRILOŽNOSTI

Obrestne mere v Bank Austria

Bank Austria je prva mešana banka pri nas, poslovalnico ima na Wolfovi 1, v Ljubljani, zanimiva vas verjetno, kako so tam devize obrestovane. Pri vlogah na vpogled je za avstrijski šiling letna obrestna mera 4 odstotna, za nemško marko 4 odstotna, za francoski frank 4,5 odstotna, za švicarski frank 4,5 odstotna, za italijansko liro 5 odstotna in za ameriški dolar 3 odstotna, vse druge valute pa obrestujejo 3 odstotno na leto. Najmanjši znesek je 100 mark, oziroma protivrednost v drugih valutah. Najmanjši zneski depozitov je 35.000 šilingov, 5.000 mark, 5.000 švicarskih frankov, 3.500.000 lir ali 3.000 dolarjev. Pri depozitih so obrestne mere višje, za marko so denimo pri enomesečni vezavi 5,5 odstotne, za trimesečno vezavo 5,75 odstotne in za polletno vezavo 6 odstotne.

Mariborčani do deviz v treh letih

Ljubljanska banka je odmrznila prvih 500 mark, akcija je enotna v vseh njenih bankah, čeprav je njihov materialni položaj različen. Vendar v posameznih bankah že razmišljajo, kakšen bo naslednji korak, čeprav poudarjajo, da brez javnega dolga ne bo šlo. V LB Kreditna banka Maribor pa napoveduje, da bodo nakasneje v treh letih omogočili svojim varčevalcem prosto razpolaganje z devizami (predlog zakona o javnem dolgu je računal na osem let). Vsem, ki se bodo po tem programu odločili deponirati devize na novo devizno knjižico, kjer bodo obrestni seveda višje kot za vloge na vpogled, bodo po 500 markah februarja nato prenesli vsak mesec po 100 mark, vsak tretji mesec pa po 200 mark.

Jugoslovani do deviz v šestih letih

Devizni prihranki sedanjega ostanka Jugoslavije znašajo 5,8 milijonov dolarjev. ZIS in NBJ predlagata, naj bi do 27. aprila 1991 vplačane devizne prihranki varčevalcev spremenili v javni dolg in ga izplačali v šestih letih, začeli naj bi ga junija prihodnje leto. Vrednost denarja naj bi preračunali v dolarje in varčevalcev priznali šest odstotne letne obresti. Pred dnevi je NBJ objavila, da bodo poslovne banke varčevalcev, ki so devize vložili po 27. aprilu 1991, izplačale po 500 mark. Vendar se to ni zgodilo, saj so v bankah varčevalce zavrnil z besedami, da deviz nimajo. Vendar pa banke kupujejo devize, po izredno visokih cenah, saj za marko ponujajo že sto in več dinarjev, Jugobanka denimo 102 dinarja.

Na zlati borzi zlatniki 15 držav

(STA) Na zlati borzi Ljubljanske borze bodo kotirali zlatniki in zlat denar petnajstih držav, saj bo moč trgovati z zlatimi tolarji, kronami, dukati, dolarji, franki, markami, lirami, guldnji, rublji itd. Med njimi bodo tudi naši zlatniki: zlata lipa, zlata knežji kamen, Ulrik Celjski ter zlatniki, ki so bili skovani ob svetovnem slovenskem kongresu, zlatniki v čast škofu Slomšku, J.B. Titu, Mariji s Trsata, Štrosmajerju, Tudmanu, banu Jelačiču in Mozartu. Na borzi bodo tudi zlate spomenice Hajduka iz Splita in Dunajske filharmonije. Največjo težo bodo na borzi imeli ameriški dolarji in južnoafriški kruegrandi. Največjo ceno bo imela spomenica Dunajske filharmonije, zelo visoko tudi zlatniki z likom Tita in Mozarta. Prvi bodo vredni 100.000 in drugi 50.000 tolarjev.

Koliko je vreden tolar

Na tečajni listi Banke Slovenije veljajo od 1. februarja dalje:

	nakupni	srednji	prodajni
Avstrija 100 ATS	625,1312	627,0122	628,8932
Nemčija 100 DEM	4.397,9963	4.411,2300	4.424,4637
Italija 100 ITL	5,8537	5,8713	5,8889
Švica 100 CHF	4.944,4473	4.959,3253	4.974,2033
ZDA 1 USD	70,9704	71,1840	71,3976
Jugoslavija 100 YUD		60,0000	
R. Hrvaška 100 CRD		70,0000	

Tolar je s 1. februarjem devalviran za dobrih 19 odstotkov, po pričakovanju zmanjšanje njegove vrednosti soupada z odmrznjenjem prvih 500 mark v LB, pričakovanje devalvacije je bilo že nekaj časa občutiti na Ljubljanski borzi, na deviznem trgu in menjalnicah.

Ob uvedbi slovenskega tolarja 8. oktobra lani je bila marka uradno vredna 32 tolarjev, drseči tečaj je nato 22. novembra narasel na 34,64 in 7. decembra na 37,33 tolarjev (srednja vrednost), kar se je obdržalo vse do 1. februarja letos.

Črna borza: Na ljubljanski tržnici so v soboto, 1. februarja šilinge kupovali po 7,20 in prodajali po 7,40 tolarjev, marke so kupovali po 52 in prodajali po 53 tolarjev, švicarske franke so kupovali po 57 in prodajali po 57,50 tolarjev, dolarje kupovali po 79,50 in prodajali po 82,50 tolarjev, sto lir pa so odkupili po 79,50 in prodajali po 82,50 tolarjev, sto lir pa so odkupili po 6,70 in prodali za 6,80 tolarjev.

V menjalnicah so bili v ponedeljek, 3. februarja tečaji naslednji:

	marke		šilingi	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
Gorenjska banka	50	52	7,10	7,39
Abanka	50,25	52,39	7,14	7,40
SKB	50,50	52	7,17	7,39
Hida	51,20	52,20	—	—

V Zagrebu je bilo po srednjem tečaju Narodne banke Hrvatske minuli teden potrebno za 100 mark odšteti 5.500 hrvaških dinarjev, za 100 slovenskih tolarjev pa 100 hrvaških dinarjev.

Na Kosovu se morajo celo podjetja in banke z markami oskrbovati na črnem trgu, zaradi devizne suše je marka vredna 120 jugoslovanskih dinarjev.

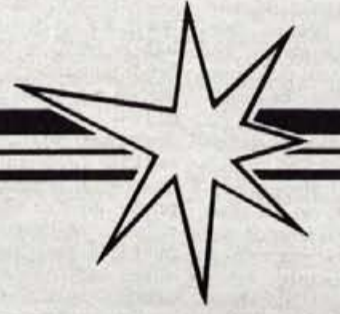
Kakšne so cene

1. februarja 1992

Po zadnji podražitvi, ki bo spet najbolj prizadela tiste, ki si že sedaj niso mogli kupiti najosnovnejših živil in marsikomu s kupčkom denarja pomagala do luksuznega avtomobila, smo po telefonu poklicali na Jesenice, v Tržič, v Kranjsko goro, v Bohinjsko Bistrico, v Kranj, Radovljico in Žiri. V razpredelnicah si lahko ogledate kakšne so bile cene pred in kakšne so po podražitvah in spremembah davkov. Spraševali smo po belem kruhu (0,8 kg), litru mleka v PVC embalaži, posebni beli moki ter olju Cekin. Navedene cene so za kilogram piščanca in prav tako za kilogram limon.

	pred spremembo		po spremembi	
EMONA MARKET, Jesenice				
kruh	33,00		39,00	
mleko	30,50		35,30	
moka	28,80		29,40	
olje	110,80		116,30	
piščanec	213,90		218,00	
limone	114,70		116,90	
toaletni papir	—		—	
ZAPRAVLJIVČEK, Kranj				
kruh	33,00		39,00	
mleko	26,00		35,00	
moka	32,00		nove ni	
olje	93,00		102,00	
piščanec	—		238,00	
limone	110,00		110,00	
toal. papir 1/1	50,00		41,00	
MARKET, ŠPECERIJA BLED, Radovljica				
kruh	33,00		39,00	
mleko	30,40		35,30	
moka	28,80		29,40	
olje	108,80		114,20	
piščanec	—		—	
limone	107,00		109,10	
toal. papir 1/1	35,00		31,50	
LIPA, ŽIVILA KRANJ, Tržič				
kruh	33,00		44,40	
mleko	30,40		35,30	
moka	28,80		29,40	
olje	108,80		114,20	
piščanec	213,90		218,00	
limone	106,00		108,00	
toal. papir 1/1	—		—	
SUPERMARKET, DELIKATESA, Kranjska gora				
kruh	33,00		39,00	
mleko	30,40		35,30	
moka	28,80		37,00	
olje	108,80		114,20	
piščanec	213,90		218,00	
limone	98,00		99,90	
toal. papir 1/1	16,00		14,40	
OSKRBA, MERCATOR SLAVICA, Bohinjska Bistrica				
kruh	33,00		39,00	
mleko	30,40		35,30	
moka	28,80		29,40	
olje	94,50		99,20	
piščanec	213,90		218,00	
limone	114,70		116,90	
toal. papir 4/1	166,80		149,90	
BLAGOVNICA, ABC POMURKA, LOKA, Žiri				
kruh	37,00		45,00	
mleko	30,50		35,30	
moka	28,80		31,90	
olje	109,90		—	
piščanec	213,90		218,20	
limone	114,70		—	
toal. papir 1/1	51,50		—	

M. Ahačič T. Ažman

ŽELEZARNA JESENICE

UGODNO PRODAJA

SVOJE IZDELKE V INDUSTRIJSKI PRODAJALNI NA JESENICAH

- ✱ **betonsko železo in pletene žične vrvi**
- ✱ **vlečeno jeklo**
- ✱ **vlečeno žico - črno, pocinkano in nerjavečo**
- ✱ **pločevino - navadno in nerjavečo**
- ✱ **hladno oblikovane profile**
- ✱ **vratne podboje**
- ✱ **dodajne materiale za varjenje - elektrode in varilne žice**
- ✱ **žeblje**

Obratovalni čas vsak dan od 9. do 17. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.
Obiščite nas!

Nahajamo se ob magistralni cesti na Jesenicah (avtobusna postaja pri Železarni)
Informacije tel. 064/81-441 int. 29-04.

Zaščita kmetijske pridelave

Slovenska vlada je na četrtkovi seji sprejela osnutek zakona o posebnih dajatvah pri uvozu in izvozu kmetijskih pridelkov in živil. Gre za zakon, ki so ga slovenski kmetje, predvsem pa njihov politični zastopnik - Slovenska kmečka zveza - Ljudska stranka - že nekaj časa pogrešali. Zakon naj bi po eni strani zaščitil domačo kmetijsko pridelavo pred dumpinškim uvozom, po drugi strani pa tudi preprečil, da bi prekomerni izvoz kmetijskih pridelkov in živilskih izdelkov povzročal motnje pri oskrbi domačega trga. Kmetijske pridelke in živila, za katere naj bi predpisali uvozne in izvozne dajatve, bo določila slovenska vlada skupaj z ministrstvi za kmetijstvo in trgovino.

Zakon ni slovenska posebnost, ampak so na enak način domačo kmetijsko pridelavo in preskrbo s hrano zaščitile tudi Avstrija in druge evropske države, članice Evropske gospodarske skupnosti. Čeprav je slišati očitke, da država poskuša s predlaganim zakonom še naprej "ujčkati svojega ljubljence" - kmetijstvo namreč, pa ni cilj zakona, da bi zavaroval domače kmetijstvo pred tujo konkurenco, oz. pred tem, da bi se tudi s produktivnostjo in z drugimi merili prilagodilo razviti Evropi. Da ne gre za zaščito obstoječih razmer, je na novinarski konferenci po seji četrtkove vlade glasno in jasno poudaril tudi republiški minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Jože Osterc.

In zakaj naj bi prav domačo pridelavo hrane posebej zaščitili z izvoznimi in uvoznimi dajatvami? Zato, ker brez lastne hrane ni politične suverenosti in ker je prevelika navezanost na tuje trge "nevarna igra", ki se ob morebitnih političnih zapletih ali ekonomskih blokadah lahko konča zelo slabo. Tudi države, ki so bogate in bi lahko kupile dovolj hrane na tujih trgih, namenjajo velika sredstva za domače kmetijstvo in ga ob tem tudi varujejo pred dumpinškimi cenami in drugim, kar bi lahko ogrozilo domačo pridelavo. V Evropi so namreč veliki presežki hrane, tudi pri nas bi jo lahko dobili po zmernih cenah ali cenah, ki so še celo nižje od naših, vendar pa bi takšno dolgoročno ravnanje spravilo slovensko kmetijstvo na kolena. ● C. Zaplotnik

MEŠETAR

Mešetar se je tokrat mudil v poslovnem centru Agromehanike v Hrastju pri Kranju in si zapisal nekaj cen traktorjev, traktorjskih priključkov in orodja. Vse cene so brez prometnega danka.

vrsta stroja (priključka)	cena (v SLT)
traktor IMT 539	492.470
traktor Univerzal 445 DV	629.200
traktor TV 826	338.800
traktor TV 822	344.850
traktor TV 818	261.360
škopilnica 340 I	39.344
škopilnica 200 I	32.962
pršilnik 200 I	71.004
pršilnik 300 I	79.001
agregati za črpalke	36.664
ročne prevozne škopilnice	36.409
dvobrazdni plug IMT	45.000

Kakšna so letošnja merila za odkup in nagrajevanje kakovosti mleka na odkupnem območju kranjske mlekarne?

Higienska kakovost	števílo mikroorganizmov dodatek oz. odbitek v mililitru mleka (v %)
I.	do 300.000 + 8
II.	od 300.000 do 600.000 + 4
III.	od 600.000 do 1.200.000 0
IV.	od 1.200.000 do 2.000.000 - 10
V.	nad 2.000.000 - 40

Rejcem, ki v enem letu dvakrat oddajo mleko, v katerem je več kot tri milijone bakterij na mililiter, prepovedo oddajo mleka za en mesec; tistim, pri katerih dvakrat na mesec dokažejo oporečnost mleka s pozitivnim alkoholnim testom, prepovedo oddajo mleka za en teden; če je test pozitiven tudi pri ponovnem pregledu, pa za en mesec.

Beljakovine v mleku

kakovostni razred	delež beljakovin (v %) dodatek oz. odbitek (v %)
I.	nad 3,40 + 7
II.	od 3,30 do 3,39 + 5
III.	od 3,20 do 3,29 + 3
IV.	od 3,00 do 3,19 0
V.	do 2,99 - 2

Zaviralne substance v mleku (antibiotiki, detergenti)

pri 1. ugotovitvi v tekočem letu prepoved oddaje za 30 dni
pri 2. ugotovitvi v tekočem letu prepoved oddaje za 3 mesece
pri 3. ugotovitvi v tekočem letu prepoved oddaje za 2 leti

Potvorba mleka (ugotovljena dodana voda)

zbiralnice:
● nad 0,5 odstotka vode: odbitek v višini najvišjega ugotovljenega odstotka,

posamezni rejci:

● od 0,5 do 5 odstotkov vode: odbitek v višini najvišjega ugotovljenega odstotka,
● nad 5,1 odstotka vode: odbitek v višini 50 odstotkov vrednosti oddanega mleka v tekočem mesecu.

Za potvorbo se šteje, če je v mleku več kot 5,1 odstotka vode. Kazni so naslednje:

- prva potvorba - prepoved oddaje mleka za tri mesece ter pisno opozorilo na zbiralnicah in sklic rejcev,
- druga potvorba - prepoved oddaje mleka za eno leto oz. za prtle zbiralnice,
- tretja potvorba - prepoved oddaje mleka za tri leta.

Mleko mimo kranjske v Ljubljanske mlekarne

Tržnost načenja odkupna območja

V kranjski Mlekarni pravijo: "To je neljalna konkurenca. Pobratni nam hočejo le največje in najboljše."

Kranj, 31. januarja - Z družbenih posestev Bled in Poljce ter s kmetije Antona Dolenca v Vrbnjah pri Radovljici so v soboto, 1. februarja, začeli oddajati mleko v Ljubljanske mlekarne. Za ta korak so se odločili predvsem zato, ker so jim v Ljubljani ponudili boljše odkupne pogoje kot v Kranju, kamor so leta in desetletja oddajali mleko. Ker je bilo nevarno, da bi radovljiškemu zgledu sledila tudi posestva M-Kmetijstva Kranj in ostali večji "pridelovalci" mleka na Gorenjskem, so v kranjski Mlekarni takoj reagirali: najprej so pod boljšimi odkupnimi pogoji sklenili dolgoročno in letno pogodbo o oddaji mleka z družbenimi posestvi iz kranjske občine, sestali pa so se tudi z direktorji kmetijskih zadrug in se z njimi dogovorjali o pogojih za odkup mleka s kmetij, ki oddajajo večje količine.

Boštjan Cvenkel, vodja družbenega posestva Bled, je povedal, da je za tržno gospodarstvo normalno, da prodajalec izbere najboljše kupca. Za Ljubljanske mlekarne so se odločili zato, ker so jim pripravljene mleko plačati boljše kot kranjska, in ker jim tudi sicer nudijo boljše odkupne pogoje. Poleg osnovne cene in dodatkov na kakovost so jim pripravljene prispevati nekaj tudi za čistila, za servisiranje molznih in hladilnih naprav ter tudi zato, ker lahko na enem mestu (in s tem z manjšimi stroški) odkupijo večje količine mleka. Vse skupaj znese približno osem odstotkov dodatka na osnovno ceno, nekaj pa bodo zaslužili tudi s tem, ker je ljubljanski pravilnik o plačevanju mleka milejši kot kranjski in ker v Ljubljani ni dvoostotnega odbitka od osnovne cene, če mleko vsebuje manj kot tri odstotke beljakovin, medtem ko na kranjskem odkupnem območju takšen odbitek je. "Pogodbo smo že podpisali. Upamo, da bodo Ljubljanske mlekarne to, kar so obljubile, tudi uredile," je dejal Boštjan

Cvenkel in še poudaril, da s tem, ko mleko neposredno oddajajo Ljubljanskim mlekarnam, ne ogrožajo kranjske, ki je sicer že prej tudi sama prodajala mleko v Ljubljano. Mag. Anton Dolenc, vodja posestva Poljce in lastnik kmetije v Vrbnjah pri Radovljici, s katere vsak dan oddajo povprečno tisoč litrov mleka, je dejal, da so jim Ljubljanske mlekarne pripravljene plačati osem odstotni dodatek za to, ker lahko na enem mestu odkupijo večje količine mleka; že ta dodatek pa predstavlja toliko, da lahko z njim plačajo vse delavce. Na posestvih oz. na kmetijah, kjer dosegajo visoko mlečnost na kravo, je po besedah mag. Dolenca težko zadostiti merilom, ki po kranjskem pravilniku o nagrajevanju mleka zagotavljajo pri beljakovinah dodatek na osnovno ceno ali vsaj osnovno ceno. "Ker smo v tržnem gospodarstvu in za oddajo mleka zunaj kranjskega odkupnega območja ni več političnih ovir, bo vsak dober gospodar prodal mleko tistemu, ki ga bo bolje plačal. Z ljubljanskimi mlekarjami smo

Eden od razlogov, da so na posestvih Bled in Poljce ter na Dolenci kmetiji odločili za prodajo mleka Ljubljanskim mlekarnam, so tudi razlike v pravilniku o nagrajevanju mleka. V kranjski Mlekarni je eno od meril za plačevanje kakovosti mleka tudi delež beljakovin v mleku, v Ljubljanskih mlekarinah pa tega kriterija nimajo. Po decembrskih podatkih mleko z omenjenih posestev in kmetije ni vsebovalo toliko beljakovin, da bi si "prisluzilo" tri-, pet- ali celo sedemodstotni dodatek, ampak jih je bilo dovolj le za osnovno ceno oz. celo za dvaodstotni odbitek.

sklenili enoletno pogodbo s polletnim odpovednim rokom. Če bodo v kranjski ponudili boljše pogoje, smo pripravljene mleko spet oddajati v Kranj," je dejal mag. Dolenc.

In kaj pravijo v kranjski Mlekarni? Direktorica Ivana Valjavec je povedala, da se s predstavniki kmetijskih zadrug in družbenih posestev, ki oddajajo mleko v kranjsko mlekararno, sestanejo vsak mesec, in da tedaj, ko so govorili o pogodbah za letos, ni bilo ugovorov. Sredi januarja pa so prejeli obvestilo, da bodo posestva Bled in Poljce ter Dolenci kmetija podpisali pogodbo o oddaji mleka z ljubljanskimi mlekarjami. "To je neljalna konkurenca. Pobratni nam bodo največje in najboljše proizvajalce mleka, s katerimi so na liter mleka tudi najmanjši odkupni stroški; pustili pa nam bodo manjše in slabše," komentirajo ravnanje ljubljanskih mlekar v kranjski mlekarji in poudarjajo, da se v razmerah, ko država določa odkupno ceno in veleva, da je treba odkupiti vse presežke mleka, ni mogoče obnašati tržno.

Čeprav količine mleka, ki gredo od 1. februarja dalje mimo Kranja v Ljubljano (po lanskih podatkih gre povprečno za 7.000 litrov mleka na dan ali za 8 odstotkov povprečnega dnevnega odkupa), še ne bodo

ogrozile pridelave mleka, pa se v Mlekarni dobro zavedajo, da lahko radovljiške odločitve sprožijo plaz in "poženejo" v Ljubljano tudi druge večje "pridelovalce" mleka na Gorenjskem. Da bi to preprečili, so so z M-Kmetijstvom Kranj že podpisali dolgoročno pogodbo o oddaji mleka, na podlagi te pa tudi letno pogodbo; v kratkem pa načrtujejo tudi sestanek s kmeti, ki oddajajo v mlekarno večje količine mleka. V kranjski mlekarji so že pred časom načrtovali ustanovitev Gorenjskega mlekarkega centra, v katerem bi lahko predvsem z večjimi kmeti sklenili ugodnejše dolgoročne pogodbe o odkupu mleka. Načrt o ustanovitvi centra je padel v vodo, po besedah vodilnih delavcev Mlekarne tudi zato, ker bi ogrozil položaj zadrug. Politiki to ni ugajalo, prišlo je do štrajka in do zamenjave vodstva...

"Naš cilj je, da bi mlekarja v Kranju ostala in da bi bile njene pridelovalne in ostale zmogljivosti čimbolje izkoriščene," pravi direktorica Ivana Valjavec, ki se ob komentarju s kmetijskega ministrstva češ - pomembno je, da je mleko odkupljeno, tudi sprašuje, ali to pomeni, da bo kranjska mlekarja, na primer, odkupovala mleko na Dolenjskem, prekmurska pa na Gorenjskem. ● C. Zaplotnik

Občni zbor jeseniške kmečke zveze

Jesenice, 3. februarja - Jeseniška podružnica Slovenske kmečke zveze - Ljudske stranke pripravlja v nedeljo, 9. februarja, ob 10. uri v hotelu Triglav v Mojstrani občni zbor, na katerem bodo po kratkem kulturnem programu pregledali delo v minulemu letu in se pogovorili o glavnih kmetijskih problemih - o kmetijski politiki, gozdarstvu, združništvu, denacionalizaciji... ● C. Z.

Nova odkupna cena mleka - in nove podražitve

Mleko po novi, živina po stari ceni

Rejcem za februarja oddano mleko 18,65 tolarja za liter. Odkupna cena živine se zaradi slabe prodaje mesa in mesnih izdelkov za zdaj še ne bo spremenila.

Kranj, 31. januarja - Republiški odbor za mleko je na zadnji seji določil novo odkupno ceno mleka. Rejci bodo za februarja oddano mleko (s 3,6 odstotka toliščobne enote) prejeli sredi marca povprečno 18,65 tolarja za liter. Zapisali smo - povprečno, kar pomeni, da bodo nekateri, odvisno od deleža tolišče in beljakovin ter higienske kakovosti, prejeli več kot 18,65 tolarja za liter, drugi pa (precej) manj.

In kako je "sestavljena" nova odkupna cena? Ker je nova vrednost toliščobne enote 4,8139 tolarja, bodo mlekarne za mleko s 3,6 odstotka tolišče prispevale 17,33 tolarja za liter; republika, ki je sredi januarja ukinita nadomestilo za pokrivanje cenovne razlike, pa se je "premisliła" (verjetno zato, da bo lažje vplivala na ceno) in je spet uvedla nadomestilo, tokrat v skromnem znesku - 0,10 tolarja za liter. Če zneska seštejemo, dobimo osnovno ceno 17,43 tolarja za liter, ki je izhodišče za prštevanje dodatkov na kakovost in za odštevanje odbitkov. Ko pa k osnovni ceni prštejemo še povprečni dodatek, ki je v republiki 7-odstotni, oz. 1,22 tolarja za liter (v kranjski mlekarji pa je še nekoliko večji), pridemo do povprečne odkupne cene - 18,65 tolarja za liter. Premije za prirajo mleka v težjih obdelovalnih območjih se niso spremenile in so enake kot doslej: za hribovsko območje 1,10 tolarja za liter, za kraška 0,70 tolarja in za gorska območja 2,00 tolarja za liter. Ker je odkupna cena s 1. februarjem "poskočila" s 16,90 na 18,65 tolarjev, so v soboto "poskočile" tudi drobno-prodajne cene svežega mleka ter mlečnih izdelkov. Podražitve pa niso samo posledica nove odkupne cene, ampak tudi novih prometnih davkov (za večino prehranskih izdelkov so 5-odstotni), ki so začeli veljati v soboto.

Ker je odkupna cena mleka tudi izhodišče za določanje odkupne cene goveje živine in prašičev, je bilo pričakovati, da se bo podražila tudi goved in prašiči, s tem pa tudi meso in mesni izdelki. V škofjeloških Mesoizdelkih so povedali, da odkupne cene živine ter drobno-prodajnih cen mesa in mesnih izdelkov za zdaj ne bodo dvignili, predvsem zato ne, ker prodaja že ob sedanjih cenah nazaduje in ker je tudi po podražitvi mleka (kot surovine) razmerje med odkupnimi cenama mleka in mladega pitanega goveda v mejah republiške uredbe, ki določa, da je dovoljeno razmerje 1 : 5,5 do (največ) 6,5. Z novo odkupno ceno mleka (18,65 tolarja za liter) in s staro odkupno ceno za govedo (109,85 tolarja za kilogram žive teže) je razmerje 1 : 5,9. ● C. Zaplotnik

Oman v Rusiji

Revolucionarne spremembe škodijo

Ljubljana, 3. februarja - Ivan Oman, predsednik Slovenske kmečke zveze - Ljudske stranke, in republiški poslanec Zvonko Ivanušič sta se v sredo vrnila s tridnevnega obiska v Moskvi, kjer sta se pogovarjala s številnimi politiki in gospodarstveniki. V pogovoru s predstavniki Kmečke stranke Rusije, Poslovnega združenja kmetov AKOR, slovenskih podjetij v Moskvi in ministrstva za kmetijstvo sta spoznala, da je nekdanja Sovjetska zveza v anarhičnem stanju in v veliki bedi in da je to področje zaradi velikega števila prebivalcev in zahtevnosti trga zelo primerno nadomestno tržišče za naše izdelke. Gostitelji so se najbolj zanimali za nakup naše kmetijske mehanizacije, ki bi jo lahko plačali z lesom, volno, kožo, nafto, paradiznikovo mezo, zelišči in z drugim blagom. Oman in Ivanušič sta z ruskimi predstavniki izmenjalo tudi nekaj izkušenj o kmetijskih reformah, pri tem pa so bili oboji mnenja, da revolucija na gospodarskem področju lahko naredi več škode kot koristi. Gosta iz Slovenije sta vodstvo Kmečke partije Rusije povabila konec februarja na enotedenski obisk v Slovenijo. Gostitelji so ponudbo sprejeli. ● C. Z.

Zimsko izobraževanje kmetov

Kdor več zna, več velja - in več ima

Kranj, 28. januarja - Zima ni samo čas koln, ampak tudi čas, ko je treba popraviti stroje, pospraviti skladišča, napolniti izpraznjene rezervoarje, si nabrati novih moči, osvežiti strokovno znanje in postoriti še marsikaj drugega.

Gorenjska kmetijska svetovalna služba je za letošnjo zimo pripravila obsežen program izobraževanja kmetov. Po vseh gorenjskih občinah se bodo februarja, marca in deloma še aprila zvrstila številna predavanja. V kranjski občini (deloma pa tudi v tržiški) bodo februarja predavanja o pridelovanju zelenjave (Primskovo, Križe), o gnojilih in gnojenju (Primskovo, Cerklje, Križe), o prehrani govedi (Cerklje, Primskovo, Naklo) in o sadjarstvu (Primskovo), februarja ali marca bo predavanje o integralnem varstvu rastlin (Primskovo), marca pa še o uporabi in mešanju krmil v prehrani prašičev (Primskovo). Za tržiško občino so predvidena predavanja o ovčereji, o odkrivanju pojatve pri govedu, o govedoreji (Leše, Lom, Dolina, Križe) ter o koruzi in zaščiti (Križe). V škofjeloški občini bo februarja in marca po pet predavanj o ekonomiki paš, o gnojilih in gnojenju ter o pravilni in konzerviranju krme, marca pa bodo še predavanja o zaščiti poljedelskih kultur (Trata), o aktualnih problemih pri pridelovanju krompirja (Trata) ter o obnovi sadovnjakov in o obrezovanju (Bernik). V radovljiški občini bodo februarja predavanja o ekološkem kmetovanju in prehrani krav (Bled) in o zaščitnih sredstvih, marca pa še ekonočni rabi travinja, o prašičereji (Bled), o siliranju (Lesce), o pridelovanju zelenjave (Bled) in o gojenju črnega ribeza (Bled). Več predavanj bo tudi v jeseniški občini: februarja bosta na Dovjem predavanja o vzreji telet in o pitanju goved, marca na Dovjem in v Ratečah o ekonomični rabi travinja, v Zirovnici o obdelavi zemlje in tal, v Rovnici še o siliranju in silirnih dodatkih.

Poseben program zimskega izobraževanja pripravljajo tudi kmetijsko-gospodinjke svetovalke. ● C. Z.

KRANJ
Koroška 16
tel.: 212-249

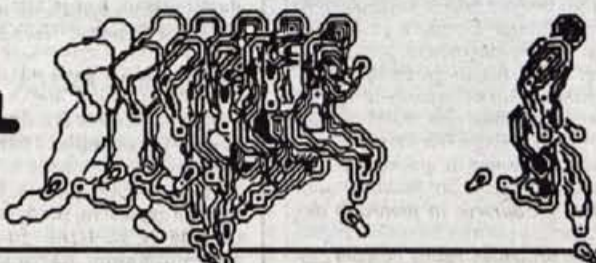
Odrto:
od 9. do 19. ure
sobota
od 8. do 13. ure

GLASOVA STOTINKA

ŽIČNICE
VOGEL
BOHINJ

tel. 723-466
fax 723-780

SALONA POHIŠTVA

Bistrica
in Tržič
NAJUGODNEJŠA
PRODAJA OPREME
ZA VAŠ DOM

(arhitekt, dostava,
montaža, krediti,
popusti...)

Prijetno branje Vam želi

Vabljeni v kraljestvo sonca in snega!

Državno hokejsko prvenstvo

BLEJCI MEŠAJO ŠTRENE VODILNIM

Danes ob 18. uri derbi v Ljubljani - Olimpija Hertz : Acroni Jesenice.

Jesenice, 31. januarja - Drugi del državnega hokejskega prvenstva, v katerem igrajo štiri najboljše ekipe iz prvega dela, postaja vse bolj zanimivo. Ekipe, ki bi lahko brez težav premagala vse nasprotnike, ni. Vodilnima, Olimpiji Hertz iz Ljubljane in Acroni Jesenice, meša štrene predvsem Bled Promolinea, ki je najprej odšipnila točko "zelezarjem", v petek pa v dvorani na Bledu še Ljubljancanom. Mlado jeseniško moštvo, ki nastopa pod imenom Jesenice, je sicer zadnje na lestvici, vendar ne igra podrejene vloge in ni nikakršna "topovska hrana" za druge. Nasprotno: z zavzetostjo in domiselnostjo vse bolj navdušuje, svojo vrednost pa je dokazalo tudi v tekmi z Bledom Promolineo, ki jo je - spomnimo se - dobilo s 5:3. Prvo jeseniško moštvo, Acroni Jesenice, čaka

danes, v torek, z začetkom ob 18. uri popravni izpit - namreč tekma z Olimpijo Hertzom, s katero so prejšnji konec tedna doma izgubili z golom razlike (3:4). Ljubljancani bi se z zmago še bolj utrdili na prvem mestu, Jeseničani pa bi z novimi točkami prešli v vodstvo.

In kako je bilo v 4. kolu drugega dela državnega prvenstva? Hokejisti Bleda so v lepi in borbeni tekmi v dvorani na Bledu igrali neodločeno, 6:6 (1:3,3:1,2:2), z vodilno Olimpijo Hertz in s tem dokazali, da tudi njihov nedavni remi z Acroni Jesenice ni bil naključ-

je. Ljubljanski hokejisti so tekmo z Blejci začeli zelo poletno, v nekaj minutah so dosegli tri gole, nato pa so se prebudili tudi domačini in po treh zaporednih zadetkih Anšforova in po голу Kavca v 28. minuti prvič (in zadnjič) prišli v vodstvo. Po dveh tretjinah je bil rezultat neodločen, v zadnji pa so gostje sicer dvakrat povedli, vendar so jih domačini obakrat ujeli.

V drugi tekmi 4. kola so se pomerili starejši in mlajši jeseniški hokejisti. Presenečenja ni bilo. Izkušenejšo moštvo Acroni Jesenice je brez večjih težav premagalo "mlade" Jesenice s 14:5 (6:2,3:1,5:2).

V slovensko-hrvaški ligi so hokejisti kranjskega Triglava doma igrali z ljubljansko Olimpijo in izgubili z 8:10 (5:2,3:1,2). Po nepopolnem 4. kolu so s polovičnim izkupičkom na tretjem mestu. ● C. Z.

NAJVEČ MERKURJU

Kranj, 1. februarja - V Kranju je bilo gorenjsko namiznoteniško prvenstvo za mladince, na katerem je sodelovalo 45 igralcev in igralcev Merkurja iz Kranja, Jesenic, Murove, Križev in Škofje Loke. Pokale za najboljšo je prispeval Frizerski salon Ivanka iz Stražišča. Največ uspeha so imeli predstavniki NTK Merkur iz Kranja.

REZULTATI - mladinci:
1. Boštjan Bernard, 2. Slavko Dolhar, 3. Matej Ošljaj, 4. Sašo Robida (vsi Merkur Kranj);
mladinke: 1. Ziva Štrukelj, 2. Petra Fojkar (obe Merkur), 3. Medeja Košir (Jesenice), 4. Andreja Mežek (Križe);
mešane dvojice: 1. Fojkar - Bernard, 2. Dolhar - Štrukelj (vsi Merkur Kranj);
dvojice mladinci: 1. Dolhar - Bernard, 2. Ošljaj - Robida (vsi Merkur);
dvojice mladinke: 1. Štrukelj - Fojkar (Merkur), 2. Košir - Lipicer (Jesenice). ● J. K.

PETINA SLOVENCEV PLANINCEV

Ljubljana, 4. februarja - Po najnovjših podatkih je imela Planinska zveza Slovenije konec lanskega leta 96.649 članov s plačano letno članarino. Po rezultatih javnomnenjskih raziskav hodi v gore blizu 20 odstotkov Slovencev. Leta 1991 se je članstvo v Planinski zvezi Slovenije v primerjavi z letom 1990 zmanjšalo za 6,6 odstotka, predvsem na račun upadanja članstva po tovarnah, nekatera društva kot Žalec, Šentjur, Ptuj, Kamnik in Sežana, pa so članstvo povečala.

Letos se bo članarina dooločala trimesečno. Za prvo tromesečje je letna članarina za člane od 300 do 500 tolarjev, za mlade od 14 do 18 let 160 tolarjev in za mlade do 14 let 80 tolarjev. Za prihodnje leto, ko bo stoletnica organiziranega planinstva v Sloveniji, bo uveljavljen nov model članarine in nova izkaznica. Predvideni so popusti za družinske člane, za starejše od 70 let in nekatere druge ugodnosti. ● J. K.

Drago Mlinarec, kapetan Acroni Jesenice:

SLOVENIJA LAHKO SAMA SESTAVI DOBRO EKIPO

Kdo bo zastopal "Jugoslavijo" na svetovnem hokejskem prvenstvu B skupine na avstrijskem Koroškem?

Jesenice, 31. januarja - Hokejisti Acroni Jesenic so po četrtem kolu drugega dela državnega hokejskega prvenstva na drugem mestu; že v petem kolu, ki bo na sporedu danes, v torek, pa imajo možnost, da se Olimpiji Hertz na tivolskem ledu oddolžijo za poraz na Jesenicah in da prevzamejo vodstvo na lestvici.

Drago, kako bo ocenilo dosedanje prvenstvo in igro Acroni Jesenic? Gre vse po načrtih?

"V prvem delu prvenstva, v katerem je sodelovalo osem ekip, smo igrali tudi z mnogo slabšimi ekipami, zato so bili tudi rezultati za hokej nenavadno visoki. V drugem delu, ko nastopajo samo še štiri ekipe, se že kaže, da bomo imeli najtežje delo z Olimpijo Hertz in z Bledom Promolineo. Naš cilj je prvo mesto, ki daje tudi prednost v končnici prvenstva. Z igro moštva v zadnjem času nisem najbolj zadovoljen, spodbudno pa je, da se forma izboljšuje in da bomo - vsaj upam tako - že v naslednjih tednih prikazali bolj domiselno in živahno igro."

Ko je Jugoslavija razpadla, je razpadla tudi zvezna liga. Če gledamo ozko, športno, to za hokej ni dobro, saj se je zmanjšala konkurenca. Kako to občutite?

"Beograjska Crvena zvezda in Partizan ter zagrebški Medveščak, s katerimi smo še v prejšnji sezoni nastopali v zvezni ligi, so bila dobra moštva, ki so skupaj s slovenskimi predstavljala močno konkurenco. Za hokej je bilo to vsekakor dobro. Zdaj je kvaliteten ekip manj, konkurenca je slabša, težke tekme so le z Bledom Promolineo in Olimpijo Hertz."

Je kaj upanja, da boste še kdaj igrali s Partizanom, Medveščakom...?

"Bomo. V tekmovanju za evropski pokal!"

Svetovno hokejsko prvenstvo B skupine je tokrat blizu, v Beljaku in Celovcu, ni pa še znano, kdo bo lahko zastopal Jugoslavijo na tem tekmovanju: preostanek Jugoslavije ali hokejsko močna Slovenija. Vaše mnenje!

"Jeseniški in tudi ostali slovenski hokejisti si že zaradi bližine zelo želimo, da bi lahko sodelovali na prvenstvu. Ker bo kongres mednarodne hokejske zveze šele maja, torej po prvenstvu, so možnosti zelo majhne. A če bi že lahko šli na prvenstvo, bi nam morali to povedati zdaj, ne pa tik pred zdajci. Slovenija je sposobna sama sestaviti dobro ekipo. Tudi prejšnja leta bi jo lahko, vendar je v njej že zaradi spoštovanja načela bratstva in enotnosti moralo biti nekaj igralcev iz drugih republik, ki pa so potem v glavnem gledi rezervno klop."

Olimpijske igre v Albertvillu bodo tokrat minile brez Slovenije oz. Jugoslavije.

"To je realna slika kakovosti našega hokeja. Organizacijsko in kadrovske šede nismo na takšni ravni, da bi se lahko uvrstili med dvanajst najboljših na svetu. Možnosti bi bile, če bi za reprezentanco lahko igrali tudi naši rojaki v Kanadi, Združenih državah Amerike in drugod oz. tujci. V ekipah, ki so nas premagovale na prejšnjih prvenstvih, jih je igralo deset do dvajset. Seveda je vse to povezano z denarjem, ki pa je pri nas največji problem."

In ko smo že pri denarju: kakšne so gmotne razmere v jeseniškem hokeju?

"Nekdaj so hokejisti vedeli: ko bodo nehali igrati, se bo že našlo delo v Železarni. Zdaj je tega konec, tudi hokejisti so na spisku odvečnih delavcev, nikomur služba ni zagotovljena." ● C. Zaplotnik, slika: J. Cigler

TENIS

MERKUR POMAGA MULEJEVI

Kranj, 4. februarja - Konec lanskega leta so se v Merkurju odločili za sponzorstvo nad najboljšo kranjsko in slovensko teniško igralko Barbaro Mulej, ki je zadnje mesece nastopala na številnih turnirjih v tujini. Podpis dveletne pogodbe o sponzorstvu Merkurja nad Barbaro Mulej bo danes Barbara bo ob tej priložnosti tudi odgovarjala na vprašanja novinarjev. ● J. K.

Zimska rokometna liga POKAL LOŠKIM SMOJKAM

Kranj - V športni dvorani na Planini v Kranju se je v nedeljo končalo prvo zimsko prvenstvo Gorenjske v rokometu, na katerem je sodelovalo deset ekip. V finalu so nastopile ekipe Loške smojke, Preddvor beli, Šešir in Preddvor modri. Največ uspeha so imeli rokometiški Loške smojke, ki so v finalnih srečanjih oddali točko le ekipi Preddvora beli. Zmagovalno ekipo sestavljajo bivši igralci Šeširja, ki so prvo ekipo zapustili zaradi šolanja ali družine, vendar še vedno radi igrajo rokomet. Tekmovanja, prevoze in treninge plačujejo sami, nam je po končanem tekmovanju povedal Urban Blaznik, ter dodal, da tako pomembnega uspeha v Kranju ekipa ni pričakovala, za kar ima poleg vseh igralcev precej zaslug tudi strokovni sodelavec Igor Štupnišek. Za tekmovanje so uspeli najti pet sponzorjev.

in sicer: Okrepčevalnico Freizing, Trgovino Desa, Tonšport, Restavracijo Premium in Avtomehanika Kuničeva in Naklem.

Drugo mesto in prav tako lep pokal so osvojili rokometiški Šeširja iz Škofje Loke, tretje mesto in lep pokal so osvojili rokometiški Preddvor beli, četrta pa so bili rokometiški Preddvor modri.

V drugi skupini so bili najboljši veterani Preddvora, drugi so bili rokometiški Peka (Tr-

žič) s po sedmimi točkami, sledijo pa Jezersko s šestimi, Britof s petimi, Besnica s štirimi in Sava z eno točko.

Za najboljšega strelca tekmovanja so razglasili Srečka Kinga (Peko) s 53 zadetki, za najboljšega igralca Matjaža Damjana (Loške smojke) in za najboljšega vratarja Vinka Martinčiča (Preddvor modri). Vsa srečanja so sodili sodniki kranjskega sodniškega zbora. J. Kuhar

Sredi februarja bo Tek treh dežel Organizirano na tek

Kranj, 31. januarja - Priprave na tradicionalni Tek treh dežel so se že začele. Letošnji bo 16. februarja, start pa bo ob pol desetih v Kranjski gori. Startnina bo 800 tolarjev, prijave pa bodo sprejemali do 10. februarja.

ZTKO Kranj se pripravlja na organizirano udeležbo na teku in načrtuje avtobusni prevoz iz Kranja v Kranjsko goro. Avtobus bo odpeljal na dan tekmovanja ob 7. uri izpred hotela Creina v Kranju in potem do Kranjske gore "pobiral" tekače, ki se bodo prijavi za prevoz. Prijave sprejema ZTKO Kranj po telefonu 211 - 176, do petka, 14. februarja. ● J. K.

NOGOMET

LIGAŠKA VROČICA SE ZAČENJA

Kranj, 4. februarja - Ker se začetek tekmovanja v slovenskih nogometnih ligah bliža, se dviguje tudi vročica pred začetkom, kar je dokaz, da se slovenski nogomet približuje navadam, ki veljajo v evropskem, kakovostno še vedno boljšem nogometu. Lige se začnejo marca, za priprave je časa še pičel mesec, prav tako pa so sedaj aktualni prestopi nogometašev. Na Gorenjskem očitno kakšnih "spektakularnih" prestopov ne bo, največja pozornost pa bo veljala lanskega pomladdanskega delu izredno dobra izhodišča. SPZ Triglav je prvi z 18 točkami, Creina Primskovo je druga s 17 točkami in Jesenice tretje s 16 točkami. Tekmovanje mladincev se začne 22. marca. ● J. Košnjek

tekami ob 15. uri. Zivila Naklo, ki so po jesenskem delu na 3. mestu z 29 točkami, za Mariborom Branikom 32 in SCT Olimpijo 29, gostujejo pri Rudarju v Trbovljah. Območna članska liga zahod se začne 22. marca. Gorenjski nogomet ima tri predstavnike: Jesenice, SPZ Triglav Kranj in Alpino Žiri. Triglav je po jesenskem delu prvi z 18 točkami, Jesenice in Alpina pa predzadnji in zadnji s petimi, oziroma štirimi točkami. V slovenski mladinski ligi nimamo predstavnika, v območni mladinski ligi zahod pa igrajo Jesenice, SPZ Triglav in Creina Primskovo, ki imajo v spomladanskem delu izredno dobra izhodišča. SPZ Triglav je prvi z 18 točkami, Creina Primskovo je druga s 17 točkami in Jesenice tretje s 16 točkami. Tekmovanje mladincev se začne 22. marca. ● J. Košnjek

Spomladanski del slovenske nogometne lige se bo z 22. kolom začel v nedeljo, 1. marca s

HOKEJ NA LEDU KRUTOV

ZAPUSTIL TRIGLAV

Kranj, 1. februarja - Slabši uspehi se kažejo tudi pri odnosu sponzorjev do posameznih klubov, le-ti pa lahko igralcem ponudijo manj kot sicer. To se je pokazalo tudi pri Hokejskem klubu Triglav iz Kranja, za katerega so igrali Rus Viktor Krutov ter Čehi Vratny, Jansik in Novak. Zaradi igranja v tolažilni skupini je moral klub znižati premije igralcem. Viktor Krutov s tem ni soglašal. Triglav je z njim razdr pogodbo, Krutov pa je že pretekli teden odšel v Moskvo. ● J. Mariniček

Ljubitelji športa o naših olimpijcih

"VESELI SMO, DA JE SLOVENIJA

ČLANICA OLIMPIJSKE DRUŽINE"

Največ možnosti za dobre uvrstitve pripisujejo Petku, Gostiši in Bokalovi.

Jesenice, 31. januarja - Ob koncu tedna se bodo v francoskem Albertvillu začele 16. zimske olimpijske igre, na katerih bo sodelovalo rekordno število državnih reprezentanc - 64, med njimi prvič tudi slovenska. Našo mlado državo bo na igrah zastopalo 28 športnikov, in sicer enajst alpskih smučarjev in smučark, pet skakalcev, pet biatlancev, trije akrobatski smučarji ter po dva smučarska tekača in umetnostna drsalca. Kaj ljubitelji športa pričakujejo od slovenskega zastopstva? Ali bo Slovenija že na teh zimskih olimpijskih igrah osvojila prvo olimpijsko kolajno? Kdo so kandidati za kolajno in kdo ima tudi sicer najboljše možnosti za dobre uvrstitve? Samo Petek, Bokalova ali še kdo drug? Ta in še druga vprašanja smo zastavili gledalcem petkove hokejske tekme na Jesenicah med Acroni Jesenice in mladim jeseniškim moštvom.

Jože Rode, upokojenec z Jesenic: "Zelo sem vesel, da so Sloveniji priznale številne države in da bodo slovenski športniki lahko že tokrat nastopili na olimpijskih igrah. Čeprav se bodo fantje in dekleta verjetno zelo prizadevali, da bi že v prvem olimpijskem nastopu pod slovensko zastavo osvojili kolajno, pa se mi zdi, da je tokrat še ne bo. Če sodim po dosedanjih rezultatih, imata še največ možnosti za medaljo smučarska skakalca Franci Petek in Samo Gostiša."

Edo Hafner, udeleženec olimpijskih iger v Sarajevu in Innsbrucku: "Nisem pričakoval, da bo osamosvojitve Slovenije potekala tako hitro, in da bo slovenska reprezentanca lahko sodelovala že na zimskih olimpijskih igrah. Ker je konkurenca na olimpijadi nekoliko slabša kot, denimo, na svetovnih prvenstvih ali tekmah svetovnega pokala (za vsako državo lahko nastopijo največ štirje tekmovalci), imajo tudi naše alpske smučarke in smučarski skakalci možnosti za kolajno. Če pa že kolajne ne bo, bodo pa verjetno zelo blizu nje. Največ pričakujem od Francija Petka in od Sama Gostiše ter od Nataše Bokal. Želim si, da bi bile nekoč zimske olimpijske igre tudi v Sloveniji, oz. v trikotju Slovenije, Avstrije in Italije."

Rafael Krajnik, žičar z Jesenic: "To bo presenečenje! Prvo olimpijsko kolajno za (samostojno) Slovenijo bo osvojila Urška Horvat, ki je trenutno med vsemi našimi alpskimi smučarkami v najboljši formi. Ekipa smučarskih skakalcev bo četrta, za boljšo uvrstitev pa ji manjka še en dober tekmovalci. Na tekmah posameznikov največ pričakujem od Gostiše, svetovni prvak Petek pa se s klasičnim slogom skakanja verjetno ne bo uspel uvrstiti med najboljše."

Marjan Dolžan, mizar iz Begunj: "Če Slovenije ne bi priznali, sem prepričan, da naši športniki in športnice ne bi hoteli nastopiti za reprezentanco Jugoslavije. Vesel sem, da je Slovenija mednarodno priznana država in že tudi članica velike olimpijske družine. Upam, da bo Slovenija že v Albertvillu osvojila prvo olimpijsko kolajno. Največ možnosti imata skakalca Petek in Gostiša, med alpskimi smučarkami pa Nataša Bokal. Prepričan sem, da se Petek lahko tudi s klasičnim slogom uvrsti med najboljše."

Jože Vehar, upokojenec z Jesenic: "Čeprav rad gledam hokejske, nogometne in košarkarske tekme, pa s športnimi dogodki in rezultati nisem posebno dobro seznanjen. Zato tudi težko napovem, kakšne uvrstitve naj bi naši olimpijci dosegli v Albertvillu. Upam, da se bo njihova forma še izboljšala in da bodo na olimpijadi dosegli boljše rezultate kot na predolimpijskih tekmah. Da bi Slovenija že tokrat dobila kolajno, je bolj malo upanja; še največ možnosti za dobre uvrstitve pa imajo skakalci in alpske smučarke. Petek je sicer svetovni prvak, vendar v Albertvillu več pričakujem od Gostiša."

Ksenija Smolej, laboratorijski tehnik z Breznic: "Ekipa za olimpijske igre je pravilno izbrana. Boljših športnikov kot teh, ki bodo odšli v Albertville, trenutno nimamo. S kolajno verjetno tokrat ne bo nič. Najbližja ji bosta skakalca Petek in Gostiša. Alpske smučarke se v letošnji sezoni niso posebno izkazale; zadovoljna bom, če se bo katera uvrstila v prvo deseterico."

● C. Zaplotnik, slike: J. Cigler

GORENJSKO PIONIRSKO PRVENSTVO

Kranj, 4. februarja - Šahovska zveza Gorenjske prireja v soboto, 15. februarja, ob 9. uri v osnovni šoli Staneta Žagarja v Kranju moštveno gorenjsko pionirsko šahovsko prvenstvo. Pravico nastopa imajo moštva osnovnih šol po ključu, ki upošteva uvrstitve na lanskem gorenjskem prvenstvu. Pri starejših pionirjih lahko nastopita po dve ekipi iz kranjske, jeseniške in škofjeloške občine ter po ena ekipa iz Radovljice in Trziča, pri starejših pionirkah bo zastopala vsako občino po ena ekipa, pri mlajših pionirjih bodo Kranj zastopale tri ekipe, Jesenice dve, ostale občine pa po ena ekipa, pri mlajših pionirkah pa ima Kranj pravico do dveh ekip, Jesenice do treh, vse druge občine pa vsaka do ene ekipe. Zmagovalci bodo nastopili na državnem slovenskem prvenstvu. Vsako moštvo mora prinesiti s seboj dve brezhibni šahovski uri. Malica bo po 60 tolarjev, šahisti pa morajo imeti s seboj copate. ● J. K.

KOŠARKA

Slovenska košarkarska liga

TRIGLAV DRUGIČ ZMAGAL,
PORAZ LOČANK

Kranj, 1. februarja - Košarkarji kranjskega Triglava so v 6. kolu slovenske lige - zelena skupina v dvorani na Planini premagali medvoški Tinex, igralke Marmorja Odeje so gostovale v Rogaški Slatini in izgubile z domačo Kozmetiko Afrodito z 98:83 (48:31), Kranjčanke pa so se z gostovanjem v Domžalah vrnile z zmago 62:71 (30:36) in z novim parom prvenstvenih točk. Ločanke so s porazom že nekoliko zaostale za prvo trojico in so z 29 točkami iz 17 tekem na četrtem mestu, Kranjčanke pa s 26 točkami na petem.

POMEMBNA ZMAGA

Triglav : Tinex Medvode 87 : 79 (49 : 43)
Kranj, 1. februarja 1992, športna dvorana na Planini, gledalcev 800, sodnika Đorđević in Kavčič iz Ljubljane.

Triglav: Lojk, Ceranja 29 (6-5), Prezelj, Mihajlovič, Prevodnik, Tušek, Tadič 7 (9-5), Bošnjak 16 (6-4), Šubic 9 (1-1), Kastigar, Jeras 8 (4-3), Mitič 18 (10-8)

Tinex Medvode: Jeseničnik, Adamič, Medvedovič 12 (6-5), Arh 16 (4-4), Medica 4, Medved 6, Baliž 18 (13-9), Alibegović 6, Maček 8 (3-2), Ivanuš 4, Milosavljevič 5, Vidmar

Prosti meti: Triglav 36-26, Tinex Medvode 26-20, število osebnih napak: Triglav 25, Tinex Medvode 31, pet osebnih napak: Milosavljevič (31), Maček (40), tehnična napaka: Medvedovič (37), za tri točke: Triglav 5 (Ceranja 4, Jeras), Tinex Medvode 4 (Medvedovič, Baliž, Maček, Milosavljevič)

Zmaga Triglava na srečanju z ekipo Tinex Medvode ni bila vprašljiva, čeprav so gostje napovedali zmago v Kranju. Triglavani so srečanje pričeli odlično, gostje so v 7. minuti sicer povedli z 11 : 12, to pa je bilo tudi vse. V drugem delu so domačini igrali nekoliko lažerno, kar so gostje izkoristili in v 35. minuti rezultat izenačili 71 : 71. Domačini so potem spet zaigrali odlično in zmaga je ostala doma. Po tekmah je trener Igor Dolenc dejal: »Prava derbi tekma. Zmagali so boljši.«

J. Marinček

ZMAGA KOKRA LIPJA

V predtekmi derbija kola Triglav : Tinex Medvode so se v dvorani na Planini pomerili košarkarji Kokra-Lipje - Elles Borovnica, kjer so slavili domači z rezultatom 85 : 68 (42 : 32). Domačini, ki bi jim zadostovala zmaga z 10 točkami, so zaigrali odlično, čeprav se je trener domačih Franci Podlipnik bal, da njegovih varovancev ne bi razlikla, ki so jo morali ustvariti uspevala. Za Kokra-Lipje so nastopili: Remić 10 (1-0), Dumenčić 16 (4-4), Stavrov, Metelko 11, Mihajlovič, Ferjančič, Omahen 7 (4-1), Smole, Gantar 6 (7-3), Horvat 21 (11-10), Kolar 14 (2-1).

J. Marinček

KEGLJANJE

TRIGLAVANKE OSVOJILE TRI TOČKE

Triglav : Gorica 2404 : 2364
Triglav : Givar 404, Jerala 421, Fleichman 373, Virant 392, Zajc 370, Ribič 444

Triglavanke, ki so igrale z Gorico so presenetile celo samega trenerja. V tekmah, kjer bi lahko zmagala tudi ekipa Gorice so odlično zaigrale Andreja Ribič, Joži Jerala in Slavi Glivar.

Konstruktor : Triglav 2307 : 2307

Kranjčanke so osvojile točko na gostovanju v Mariboru. Za Triglav so dobro igrale Joži Jerala 406 in mlada Andreja Ribič 400. Naslednjo tekmo imajo kegljačice v soboto, ko se bodo pomerile z evropskimi prvakinjami EMO iz Celja.

SAVA ŠE PRVA

Kranj, 4. februarja - V gorenjski kegljaški ligi so odigrali 11. kolo. Doseženi so bili naslednji izidi: Sava : Simon Jenko 5025 : 4869, Kranjska Gora : Elan 4961 : 4813, Adergas : Ljubelj 4981 : 4922, Lubnik : Jesenice 5026 : 4993, Bled : Triglav 5018 : 5060. Sava ima 20 točk, Kranjska Gora 18, Ljubelj 14, Triglav 14 itd.

T. Bolka

JEREB PRAVAK KLUBA

Kegljaški klub Sava je na kegljišču Triglava pripravil prvenstvo kluba, katerega se je udeležilo štirinajst kegljačev. Dva sta tekmovalje odpovedala zaradi bolezni, tako je nadaljevalo prvenstvo dvanajst kegljačev. Vsi tekmovalci so pokazali dobro pripravljenost in ni presenetljivo, da KK Sava vodi v gorenjski ligi in z dobrimi rezultati bi se jim po dolgem času ponovno uspelo uvrstiti v državno ligo.

Rezultati: 1. Jereb 1747, 2. Karun 1743, 3. Kurent 1674, 4. Benedik 1657, 5. Tiringer 1650, 6. Hkavec 1633, 7. Havnar 1620, 8. Novak 1577, 9. Bajželj 783, 10. Pavšar 769, 11. Silar 756, 12. Golob 687.

J. Marinček

ODBOJKA

Aljaževi odbojkarji prvi

Kranj, 28. januarja - Starejši pionirji so končali tekmovalje v odbojki. Sodelovalo je šest šolskih reprezentanc, najboljši pa so bili odbojkarji osnovne šole Jakoba Aljaža iz Kranja.

REZULTATI - starejši pionirji A skupina: Jakob Aljaž : France Prešeren 2 : 0, France Prešeren : Davorin Jenko 0 : 2, Davorin Jenko : Jakob Aljaž 0 : 2. Vrstni red: 1. Jakob Aljaž 4, 2. Davorin Jenko 2, 3. France Prešeren 0. B skupina: Matija Čop : Simon Jenko 1 : 2, Matija Valjavec : Matija Čop 2 : 1, Simon Jenko : Matija Valjavec 0 : 2. Vrstni red: 1. Matija Valjavec 4, 2. Simon Jenko 2, 3. Matija Čop 0. Polfinale: Jakob Aljaž : Simon Jenko 2 : 0, Matija Valjavec : Davorin Jenko 2 : 0, finale: za 3. mesto Davorin Jenko : Simon Jenko 2 : 0, za 1. mesto Jakob Aljaž : Matija Valjavec 2 : 0. Vrstni red: 1. Jakob Aljaž Kranj, 2. Matija Valjavec Preddvor, 3. Davorin Jenko Cerklje, 4. Simon Jenko Kranj, 5. Matija Čop Kranj in 6. France Prešeren Kranj.

● Milan Čadež

HOKEJ

Slovenska hokejska liga

TOČKA BLEJCEM
IN ZMAGA ACRONI JESENIC

Kranj, 31. januarja - V 4. kolu drugega dela slovenskega prvenstva so Acroni Jesenice po pričakovanju premagale Jesenice, Bled Promolinea pa je nepričakovano odvzela točko vodilni Olimpiji Hertz. V slovensko-hrvaški ligi je Triglav doma izgubil z Olimpijo.

BLED PROMOLINEA : OLIMPIJA HERTZ 6:6 (1:3, 3:1, 2:2)

Bled - Športna dvorana, gledalcev 1.500, sodniki Rozman (Jesenice) ter Dolinar (Prevoje) in Ulčar (Bled). Strelci: 0:1 Maslov (5), 0:2 Gorenc (6), 0:3 A. Lešnjak (6), 1:3 Anfjorov (19), 2:3 Anfjorov (21), 3:3 Anfjorov (24), 4:3 Kavc (28), 4:4 Tišler (31), 4:5 T. Vnuk (47), 5:5 Vidmar (49), 5:6 Gorenc (54), 6:6 Rožkov (57). Kazenske minute: Bled Promolinea 10, Olimpija Hertz 8.

Blejski so igrali sproščeno, za drugo mesto so namreč brez možnosti, zato jim rezultat ni bil toliko pomembne kot ljubljanskim hokejistom, ki so na Bld prišli z mislimi na zmago in že na današnji derbi z Acroni Jesenice. Za zmago domačinov so najzaslužnejši ruski hokejisti, še zlasti Anfjorov, ki je s tremi zaporednimi zadetki nadoknadil, kar so gostje dosegli v 35 sekundah, ko so dosegli kar tri gole.

JESENICE : ACRONI JESENICE 5:14 (2:6, 1:3, 2:5)

Jesenice - Športna dvorana Podmežakla, gledalcev 600, sodniki Pristov ter Razinger in Iskra (vsi Jesenice). Strelci: 1:0 Mahkovič (2), 1:1 Kopitar (6), 1:2 Crnovič (7), 1:3 Povečerovski (8), 1:4 Varjanov (12), 1:5 Suvak (15), 2:5 J. Smolej (17), 2:6 Povečerovski (18), 3:6 Al. Sodja (28), 3:7 Mlinarec (29), 3:8 Kozar (35), 3:9 M. Pajič (39), 3:10 Povečerovski (46), 4:10 Kuničič (48), 4:11 Mlinarec (52), 5:11 J. Smolej (55), 5:12 Ma. Smolej (59), 5:13 Razinger (60), 5:14 Mlinarec (60). Kazenske minute: Jesenice 4, Acroni Jesenice 8 (+10).

Tekma med starejšimi in mlajšimi jeseniški hokejisti je bila športna in borbeno. Starejši so zlasti v napadu igrali dokaj resno, saj jim je tekma pomenila tudi kot preizkus strelskih učinkovitosti za današnji derbi z Olimpijo Hertz. Vratarji Mohorič (Jesenice) ter Prednarin in Razinger (Acroni Jesenice) so ubranili vrsto lepih strelcov.

Triglav : Olimpija 8 : 10 (5 : 5, 2 : 3, 1 : 2)

Kranj, 1. februarja 1992 - ledena ploščad PPC Gorenjski sejum, gledalcev 200, sodniki: Bundalo (Jesenice) ter Konc (Kranj) in Dremelj (Jesenice).

Strelci: 1 : 0 Novak (5), 1 : 1 Cerar (6), 1 : 2 Avgustinčič (6), 2 : 2 Novak (9), 2 : 3 Lešnjak (10), 3 : 3 Kozomara (13), 3 : 4 Bogme (13), 4 : 4 Vovk (13), 4 : 5 Ciglencek (17) 5 : 5 Fetih (20), 5 : 6 Lešnjak (22), 6 : 6 Novak (25), 7 : 6 Vratny (31), 7 : 7 Mlakar (32), 7 : 8 Cerar (39), 7 : 9 Bogme (46), 7 : 10 Maček (53), 8 : 10 Kozomara (54).

Kazenske minute: Triglav 10, Olimpija 14 (+ 10).

Igralci Triglava so sicer povedli v peti minuti srečanja, vendar so Ljubljančani hitro izenačili. Triglavani, ki so igrali brez petih standardnih igralcev (poškodbe, bolezni) so se v prvem delu srečanja preveč utrudili in niso več nudili pravega odpora Ljubljančanom, ki so hitro drsali, poleg tega pa še z grobo igro preprečevali organizirane napade domačinov. Hokejisti Kranjski so igrali le s dvema peterkama. Predsednik HK Triglav Jože Sorba je po tekmah dejal: »Pozna se odsotnost petih igralcev. Igrali smo z dvema peterkama in naši niso vzdrževali tempa, ki so ga narekovali gostje. Olimpija je igrala grobo, kar naši igralci niso prenesli.«

J. Marinček

ŠAH

FRANC RODMAN ZMAGAL

Na prvenstvu ŠD Jesenice, ki se je igralo od novembra do januarja je sodelovalo dvanajst igralcev, ki so igrali vsak z vsakim po Bergerjevem sistemu. S precejšnjim naskokom je zmagal mojstrski kandidat Franc Rodman z 9,5 točkami pred Francem Ravnikom (8) in Markom Pazlarjem (7,5). Sledili so Janko Kokošar in Anton Krničar po 7, Jože Konič 5,5, Vojislav Ivelja in Mirsad Zajmovič po 5 itd. Marko Pazlar je osvojil I. kategorijo, Mirsad Zajmovič pa II.

Mencinger, Sušnik in Rodman

Na gorenjskem članskem prvenstvu je bila odigrana večina partij tretjega kola. Po treh kolih so na čelu Vojko Mencinger, Matej Sušnik in Franc Rodman. Rezultati tretjega kola: Kokošar - Mencinger 0 : 1, Eržen - Sušnik 0 : 1, Drinovc - Rodman 0 : 1, Pazlar - S. Ravnik 1 : 0, Pongrac - Zajmovič (preloženo), Mali - M. Kovačič 1 : 0, Jeraj - F. Ravnik (preloženo), Marušič - Uršič 0 : 1, Krničar - Rabič 1 : 0, Konič - Kosmač remi, P. Kovačič - Dimitrijevič remi, Kozamernik - Ivelja 1 : 0, Tavželj - Klavčič 0 : 1, Rogelj - Sorli remi, Kemperle je bil prost.

Kranjska občinska liga

Odigrano je bilo četrto kolo. Za kolo so značilne visoke zmage favoritov. Rezultati: Tomo Zupan 2 - Gumar 1 : 2, Grintavec - Primskovo 2 (ni rezultata), Bitnje - Primskovo 1 : 1 : 3, Tomo Zupan 1 - Senčur 4 : 0, Tomo Zupan 3 - Vodovodni stolp 4 : 0. Trenutno stanje na tabeli je sledeče: Tomo Zupan I in Primskovo I sta brez izgubljenega dvoboja, po en izgubljeni dvoboj pa imata Tomo Zupan 3 in Gumar itd.

Zmaga Hevirju

V Ljubljani je bilo v soboto I. Državno prvenstvo Slovenije v hitropoteznem šahu za slepe in slabovidne. Igralo se je 11 kol po švicarskem sistemu z igralnim časom 10 minut za igralca. Med 36 udeleženci je prepričljivo z 10 točkami zmagal Zlatko Hevir iz Maribora. Z 8 točkami sta mu sledila Franc Mlačnik in Viktor Vertačnik (oba iz Celja). Najboljši gorenjski predstavnik je bil Emil Muri (Kranj) na 8. mestu s 6,5 točkami. V konkurenčni ženski pa je Silva Potočnik (Škofja Loka) zasedla 2. mesto s 6 točkami (v skupnem na 17. mestu).

Aleš Drinovc

SMUČARSKI SKOKI

ZMAGA FRANCA URBANA

Planica, 1. februarja - V organizaciji športnega društva Planica je bilo pod Poncami v soboto prvenstvo države Slovenije za mladince do 18 let. Nastopilo je 38 tekmovalcev iz devetih klubov. Prvi državni prvak v tej sezoni je postal Franc Urban (SK Triglav) 88 in 92,5 m in 217,1 točke, 2. Aljoša Dolhar (SD Planica) 86,5 in 90,5 m 212,3 točke, 3. Dejan Jekovec (SK Tržič) 87 in 88,5 m 209,4 točke, 4. Grega Martinjak (SK Triglav) 83 in 87,5 m 193,4 točke, 5. Jože Zagernik (Fužinar - Ravne) 81,5 in 86,5 m 190,9 točke, 6. Rok Polajnar (SK Triglav) 84 in 82,5 m 188 točk. Ostali gorenjski predstavniki so bili: 7. Zoran Zupančič (Alpina Žiri), 8. Robi Meglič (SK Tržič), 10. Tadej Žvickart, 12. Jure Žagar (oba Triglav), 14. Erik Klemenčič (Alpina Žiri). Nastopili so na 90 m skakalnici, ki je bila dobro pripravljena. Tekmovanje se je točkovalo tudi za pokal Cockta.

Janez Bešter

PRVI DOMEN RIBNIKAR

Sebenje, 1. februarja - Smučarski klub Tržič je bil organizator prvenstva Gorenjske za pionirje do devet let. Najboljši je bil Domen Ribnikar (SK Tržič) 11 in 10,75 m 181,0 točk, 2. Gašper Cavlovič (SK Triglav) 10,75 in 10,5 179,0 točk, 3. Matic Svab (SK Tržič) 10,75 in 10,75 176,5 točk, 4. Jan Tomazin (SK Triglav) 10,50 in 10,25 171,6 točke, 5. Andi Legat (Stol Žirovnica) 10 in 10,25 m 169,0 točk, 6. Luka Harinski (Stol Žirovnica) 9,75 in 10 m 166,0 točk, 7. Jordan (SK Tržič), 8. Brankovič, 9. Zupan Urh, 10. Zelnik (vsi Triglav).

POČITNIŠKO PRVENSTVO

Med zimskimi počitnicami bodo tri tekme za prvaka Gorenjske in sicer za pionirje do 11 let, do 13 let in 15 let. Tekmovanja bodo v torko 4. februarja v Planici. V kategoriji pionirjev do 11 let. V sredo bo tekmuje na Gorenji Savi za pionirje do 13 let in v četrtek v Sebenjah za pionirje do 15 let. Treninje se pričnejo ob 14. uri in tekmuje ob 15. uri za vse dneve enako.

Janez Bešter

SMOLA SAŠA KOMOVCA

La Molina (Španija), 26. januarja - Nastopilo je 29 tekmovalcev iz šestih držav. Po prvi seriji je dobro kazalo Komovcu, v drugi seriji je padel. Zmaga je pripadla Francozu Frenotu 70,5 in 73,5 m 205,7 točke, 2. Arpin (Francija) 68 in 74,5 m 204,5 točke, 3. Janez Debelak 72 in 70 m 203,0 točke. Komovec je bil kljub padcu sedmi 73 in 73 m 181,8 točke. Mladinec Grega Martinjak je bil osmi 66 in 68 m 176,2 točke. Nastopili so za barve Slovenije.

Janez Bešter

DVOJNA ZMAGA ŽIROVCEV

Žiri, 2. februarja - Smučarski klub Alpina Žiri je kot organizator pripravil peto tekmuje za pokal Cockta za člane zaradi slabih snežnih razmer v preteklih petih letih, ko so tekmuje pripravljali v Planici, so na prenovljeni 70 m skakalnici vzorno pripravili tekmuje. Tekmuje se je udeležilo 48 tekmovalcev iz 9 klubov Slovenije. Zmaga je pripadla Olimpijcu Primožu Kopaču s skokoma 73 in 73 m (226,0 točk), 2. Andraž Kopač (Alpina Žiri) 72 in 71 m 218,6 točke, 3. Jure Radelj (Elektrotehna Ilirija) 71,5 in 69 m 216,1 točke, 4. Dejan Jekovec (Tržič) 71 in 71,5 m 215,2 točke, 5. Tomaž Knafelj 71 in 70,5 m 213,5 točke, 6. Janez Štirn 69,5 in 69,5 m 211,4 točke, 7. Rok Polajnar (vsi Triglav) 71,5 in 69 m 211,1 točke, 8. Zoran Zupančič (Alpina Žiri) 70 in 70 m 207,7 točke, 11. Sašo Komovec (Triglav) 69,5 in 69,5 m 203,9 točke, 13. Robi Meglič (Tržič) 67 in 68,5 m 200,0 točk, 14. Urban Franc (Triglav) 66 in 69 m 198,1 točke. Sedaj bodo domača tekmuje prekinjena in se bodo nadaljevala po olimpijskih igrah 22. in 23. februarja z državnim prvenstvom.

Janez Bešter

ZMAGA JANEŽIČA

Velenje, 2. februarja - Robert Janežič si je v Velenju prisikal z dobrima skokoma svoj prvi naslov državnega prvaka z veliko prednostjo 14,6 točke. Skakalni klub Velenje je organiziral državno prvenstvo v skokih za pionirje do 13 let in za pokal Cockta za pionirje do 12 let. Nastopilo je 66 tekmovalcev. Kot rečeno je zmaga odšla v Kranj po zaslugi Roberta Janežiča, ki je skočil 37 in 37 m in prejel 206,0 točke, 2. Jernej Kumer (Alpina Žiri) 36,5 in 37 m 191,4 točke, 3. Primož Peterka (Termit Moravče) 36,5 in 35 m 188,6 točke, 4. Miha Eržen (Triglav) 37 in 34,5 m 186,6 točke, 15. boštjan Brzin (Tržič).

Obenem je potekalo tekmuje za pokal Cockta za pionirje do 12 let. V tej kategoriji so bili slabši Gorenjci. Zmagal je Klemen Jerele (Velenje) 35 in 34,5 m 179,3 točke, 2. Uroš Peterka (Termit Moravče) 34,5 in 35 m 177,8 točke, 3. Samo Lazar (Elektrotehna Ilirija) 34 in 34,5 m 176,4 točke, 9. Davorin Stanonik (Alpina Žiri).

Po tekmuje v skokih je bilo še tekmuje v klasični kombinaciji, kjer so se Gorenjci tudi dobro odrezali: zmagal je Robert Janežič (Triglav), 2. Jernej Kumer (Alpina Žiri), 3. Miha Eržen, 10. Aljoša Zelnik, 11. Primož Delavec, 12. Andrej Cuznar (vsi Triglav).

Janez Bešter

POGAČNIK ZMAGAL

Tržič - V gostilni Pr Krvin je bil četrti redni mesečni turnir v biljarju, ki se ga je udeležilo sedemnajst tekmovalcev. Zmagal je že četrtič zapored Andrej Pogačnik pred Hubertom Stubljarjem in Andrejem Zupanom, Andrej Pogačnik tudi vodi z 32 točkami v skupnem seštevku po vseh dosedanjih preizkušnjah, sledijo pa mu: 2. Tone Zavrl 21, 3. Damjan Ahačič 13, 4. Aleš Meglič 12, 5. Goran Poluga 10, 6. - 7. Igor Mesarek in Boris Kogoj 9, 8. Niko Čelikovič 7.

J. Kikel

VSE ZA MALI NOGOMET

Kranj, 4. februarja - Iz leta v leto postaja mali nogomet v dvoranah vse bolj priljubljen moški šport. V letošnjem prvenstvu se je za nastop v občinski ligi »Kranj 92« prijaviilo 58 ekip v dveh starostnih kategorijah. Ker je tekmuje organizirano v liga sistemu enokrožno, le-to omogoča, da ekipa odigra več srečanj.

Mlajši so razdeljeni v petih skupinah po deset udeležencev, veterani pa so v eni skupini s trinajstimi udeleženci. Za ekipami so že odigrana prva srečanja. Pri veteranih po treh kolih vodi ekipa Zlatega polja, kar ne preseneča, v konkurenci mladih pa v I. skupini vodi ekipa Okrepčevalnica, v II. skupini Mercedes benz, v III. skupini Cafe res. Yasmin, v IV. skupini Stop ter v V. skupini NK Bitnje.

M. Čadež

SMUČANJE

POKAL EDIL CASA

Smučarski klub Elektromotorji Železniki je v soboto, 1. februarja 1992 organiziral letošnje že 4. tekmuje cicibank in cicibanov zahodne regije v veleslalomu za pokal Edil Casa.

Tekmuje je bilo izvedeno v lepem sončnem vremenu na dobro urejenih progah, udeležilo pa se ga je preko sto cicibank in cicibanov iz 20 smučarskih klubov z Gorenjske in Primorske.

Cicibanke: 1. Lea Dabič (Bohinj) 43,52, 2. Katarina Štraus (Kranjska Gora) 44,17, 3. Jerca Poklukar (Bled) 44,23, 4. Darja Žnidar (Bohinj) 45,21, 5. Martina Klinar (Golica) 46,38, 6. Jana Košir (Kranjska Gora) 47,12. Cicibani: 1. Jure Pogačar (Triglav) 42,24, 2. Marko Žnidaršič (Alpetour) 43,07, 3. Andrej Šporn (Kranjska Gora) 44,86, 4. Leon Pisk (Rudar) 45,31, 5. Jure Šinkovec (Alpetour) 45,72, 6. Luka Reberšak (Radovljica) 45,87.

Janez Šolar

TEKMA NA GOLTEH

Smučarski klub Valentin Vodnik iz Ljubljane je na Golteh organiziral slovensko pokalno tekmuje za starejše deklice in dečke. Za Pokal Gorenjske je v veleslalomu in superveleslalomu tekmuje preko 130 starejših deklic in dečkov iz Slovenije in Hrvaške. Tekmuje je bilo tudi eno izmed izbirnih za sestavo ekipe za tekmuje za Pokal Loka, ki bo konec naslednjega tedna. Starejše deklice - veleslalom: 1. Špela Bračun (Alpetour) 39,38, 2. Katarina Breznik (Dolomiti) 39,98, 3. Tonka Brumen (Branik) 41,40, 4. Tanja Jerman (Trbovlje) 41,43, 5. Katja Kavčič (Dolomiti) 41,52, 6. Dalija Lorbek (Branik) 42,13. Superveleslalom: 1. Lidija Bijol (Bled) 46,79, 2. Katarina Breznik (Dolomiti) 46,83, Špela Bračun (Alpetour) 46,92, 4. Laura Marič (Dolomiti) 47,53, 5. Ronk Veumwn (Branik) 47,76, 6. Katja Kavčič (Dolomiti) 47,80. Starejši dečki - veleslalom: 1. Jure Uršič (Alpetour) 37,29, 2. Dani Mattias (Vrhnika) 37,88, 3. Mitja Valenčič (Triglav) 37,92, 4. Rok Smolič (Triglav) 38,03, 5. Boštjan Božič (Alpetour) 38,20, 6. Mitja Kalin (Branik) 38,29. Superveleslalom: 1. Marko Rataj (Branik) 44,01, 2. Jure Uršič (Alpetour) 44,35, 3. Jure Podlipnik (Alpetour) 44,42, 4. Rok Smolič (Triglav) 45,08, 5. Grega Sredanovič (Jesenice) 45,09, 6. Dani Mattias (Vrhnika) 45,18.

Janez Šolar

POKAL RADENSKA

Mlajši dečki in deklice so tekmuje v veleslalomu na snežnem stadionu na Pohorju. Med 132 tekmovalci iz vse Slovenije in Hrvaške so bili najboljši: mlajše deklice: 1. Mateja Dolničar (Olimpija) 40,13, 2. Lea Hren (Alpetour) 40,61, 3. Mojca Kataj (Branik) 40,70, 4. Nina Makuc (Dolomiti) 40,94, 5. Zarja Cibej (Novinar) 41,42, 6. Katja Šmalc (Olimpija) 41,48. Mlajši dečki: 1. Mitja Dragšič (Branik) 38,55, 2. Boštjan Križaj (Tržič) 39,18, 3. Marko Zupan (Kranjska Gora) 39,25, 4. Igor Kozlar (Branik) 39,59, 5. Luka Hren (Alpetour) 39,92, 6. Matevž Andrič (Novinar) 40,05.

Janez Šolar

POČITNIŠKI VELESALOM CICIBANOV

Kranj, 4. februarja - Alpski smučarski klub Triglav iz Kranja, vabi cicibane iz Kranja in okolice na »Počitniški veleslalom« za cicibane, rojene v letih 1981 do 1986. Veleslalom bo v petek, 7. februarja, ob pol dveh popoldne na Krvavcu, na smučišču nad Rozko. Proga bo primerna za vse cicibane. Prijave bodo sprejemali na startu uro pred pričetkom tekmuje. Cicibani bodo razdeljeni v starostne skupine. Startnine ne bo, najboljši pa bodo prejeli kolajne. Na tekmuje bodo dajali tudi informacije o možnostih vključitve cicibanov v Alpski smučarski klub Triglav.

● J. K.

SNOWBOARDING

POKAL BLEDA '92

Bled, 2. februarja - V nedeljo je bila na Bledu tekma za državno prvenstvo v snowboardingu, v odlični organizaciji B. I. S. Surf & snowboard kluba Bled in Pokala Ski open. Ta največja prireditel v vrste v naši državi je minila v razigranem zimskem okolju smučišča Straža na Bledu. Tekma ni bila rekordna le po številu tekmovalcev, temveč tudi po obisku gledalcev. Za Pokal Bleda se je potegovalo šestnajst tekmovalk in sedemdesetdeset tekmovalcev. Med dekleti je spet zmagala Alenka Vogelnik - Ultrasport Radovljica, med moškimi pa je že drugič zapovrstjo z veliko prednostjo zmagal Dejan Košir iz Kranjske Gore in s tem dokazal, da je trenutno najboljši slovenski tekmovalce, ki se obenem uspešno udeležuje tudi tekem za evropski pokal. V Koširjevi senci se je bil ogorčen boj za drugo mesto, v katerem je bil najboljši Matjaž Remec iz Radovljice.

V skupni razvrstitvi državnega prvenstva po treh tekmah vodi današnji zmagovalce Dejan Košir - 260 točk, drugi je Boštjan Verdnik - 177 točk, tretji pa je Rudi Florjančič - 148 točk. Naslednje tekmuje za državno prvenstvo bo v nedeljo, 9. februarja, na Kopah. Rezultati Pokala Bled '92 - ženske: 1. Vogelnik A. (Ultrasport), 2. Graif V. (S&S Rogla), 3. Gornik K. (Kranj); moški: 1. Košir D. (Kranjska Gora), 2. Remec M. (Radovljica), 3. Verdnik B. (S&S Medved). J. Hudovernik

DRŽAVNO PRVENSTVO

Kranjska Gora, 1. februarja - V soboto je bilo tekmuje v snowboard paralelnem slalomu v organizaciji snowboard kluba Kranjska Gora. Tekmuje je šlo za državno prvenstvo, udeležilo pa se ga je dvainpetdeset tekmovalk in tekmovalcev iz vse Slovenije. V prelepem sončnem vremenu sta v razburljivi in na trenutke dramatični tekmi zmagala Alenka Vogelnik iz Radovljice in Dejan Košir iz Kranjske Gore. Rezultati - ženske: 1. Vogelnik A. (Ultrasport), 2. Graif V. (S&S Rogla), 3. Gornik K. (Kranj); moški: 1. Košir D. (Kranjska Gora), 2. Florjančič F. (Kranj), 3. Cufer G. (Ultrasport). J. Hudovernik

V nedeljo Kurirski smuk

Jesenice, februarja - OO ZZZB NOV Jesenice organizira v nedeljo, 9. februarja, s pričetkom ob 9.30, na Pristavi v Javorniškem Rovtu tradicionalni kurirski smuk in tekmuje v smučarskih tehnikah. Tekmuje bodo učenci osnovnih šol in občani karavanskih občin, pripadniki TO, CZ, policije, carine ter borke in borci NOB iz cele Slovenije. Prijave sprejema organizacijski odbor Kurirski smuk do petka, 8. februarja, pisмено na naslov C. B. Kidriča 37/C, 64270 Jesenice, ali po telefonu (064)83-192. ● D. D.

V SPOMIN

ALBIN NOVŠAK (1915 - 1992)

V soboto, 1. februarja 1992 smo se Tržičani, Gorenjci in slovenski športni delavci na zadnji poti na kriško pokopališče pod Kriško goro, poslovili od Albina Novšaka.

Rodil se je 10. februarja 1915 v Gorenji vasi v Bohinju in se kot mlad fant navdušil za skalalni šport, osnovno znanje pa je dobil v takrat naprednem Smučarskem klubu Bohinj, praktične izkušnje pa na Hanssnovi skalalnici v Bohinju. V družbi tedanjih pionirjev našega skakanja je športno rasel... Kot mlad 19-letni fant je tistega 25. marca 1934 pogumno stopil ob bok s športniki svetovnega slovesa in nesel ime naše domovine v svet. Ni se ustrašil nove Bloudkove velikane v Planici, ampak se pogumno z nekoliko nagnjeno glavo nazaj, s svojim značilnim slogom in pogledom uprtim nekako preko glav gledalcev, poletel po hrbtu skalalnice. Z njegovim jugoslovanskim rekordom dolžine 66 metrov se je začela nova doba, era smučarskih poletov... Albin Novšak, planiški junak je imel vizijo v pogledu in močni želji preskočiti magično mejo stotih metrov, kar je želel doseči vsak pogumen smučarski skakalec. Iz leta v leto je Novšak navduševal občinstvo v Planici in izboljševal državni rekord na 72, 81 in 89,5 metra. V ne prav veliki postavi je združeval tako silo in voljo, da je premagal vse ovire. Poletno sezono pred olimpijado je za trening postavil celo slamnjočo, prvo umetno skakalnico. Po olimpijskem nastopu leta 1936 v Garmisch - Partenkirchu je slog kriljenja z rokami, prešel v umirjeno držo z rokami nagnjenimi naprej. Dosegel je tudi tisto magično mejo in pristal pri 103 metrih, vendar se je dotaknil in dosežek ni bil nikoli priznan kot rekordna daljava. Med vojno se je vključil v odporiško gibanje in ob aretaciji, 2. oktobra 1943, je nameraval pobegniti in bil ranjen v koleno. Leto dni je bil zaprt v Begunjskih zaporih, nato pa nadaljeval poklicno električarsko pot kot stikalničar razdelilne transformatorske postaje v Črnučah. Po vojni je poskušal skakati, pa ga noga ni več ubogala. Potem se je posvetil elektrifikaciji Tržiča in bil skoraj tri desetletja vodja obrata Elektro Tržič. Zgradil si je hišo v Pristavi pri Tržiču in ustvaril družino.

Ob vsaki planiški prireditvi se je rad podal pod vznožje skalalnice in z zanimanjem spremljal razvoj skalalnega športa. Stisk njegove roke med prijatelji je odražal njegov veder značaj, trdno voljo duha pogumnega športnika. Njegov nasme in dobra volja je bila v pogum in zgled mnogim mladim rodovom, ki jih je vzgajal v planiški skalalni šoli. Imel je velik posluš, veliko razumevanja do mladih in jim skušal pomagati na poti k uspehom na športnem področju. Tako kot zapre orel svoja krila in se poslovi od višav, tako je v 77. letu starosti, zaradi bolezni, zaprl svoja krila orel predvojnih planiških daljav Albin Novšak, ki je dal pečat novi disciplini smučarskih poletov in ponesel ime Planice in domovine v svetu...

Drago Papler

Jure Frelih:

PRIHODNOST JE MEDNARODNI PROGRAM

Jure Frelih je odličan kranjski strelec s serijsko zračno puško. Z njo je leta 1989 zmagal na takratnem državnem prvenstvu v Sarajevu, naslednje leto pa v finalu slovenske strelske lige. Leta 1982 in 1985 je zmagal tudi v finalu Zlate pušice.

Letos ste se preusmerili na standardno zračno puško, s kakšno tekmujejo strelci v mednarodnem programu, z njo pa nastopa tudi Rajmond Debevec. Zakaj prehod z nacionalnega na mednarodni program.

"V Kranju doselej nismo imeli dovolj kvalitetnih standardnih zračnih pušk in še tekmuje je bilo veliko manj kot s serijsko zračno puško. Kranjčani smo sicer sodelovali v dopisni ligi s standardno zračno puško, vendar brez večjega uspeha. Začeli smo zaostajati tudi za strelci iz Celovca, s katerimi sodelujemo že nad dvajset let. Letos smo dobili tri nove standardne zračne puške in se takoj vključili v novo 1. republiško ligo."

Kako vam uspeva tekmuje v tej ligi.

"V ligo je vključenih 31 ekip, ki so razdeljene v tri skupine. Kranj je v najmočnejši skupini. Kranj zastopamo Andrej Kne, Janez Korent in jaz, skušamo pa se obdržati v sredini lestvice."

Cilj vsake ekipe je finale. Imate možnosti zanj.

"V finale prideta prvi dve ekipi iz vsake od treh skupin. To bo torej šest moštev z največjim številom zmag. Njim se bodo pridružile še štiri ekipe z najvišjim seštevkom doseženih rezultatov. Upam, da bomo tudi mi med njimi. Pred finalom nas čaka še tekma s STT Trbovlje. Računamo na zmago."

Razen lige vas čakajo še druga tekmuje.

"Tekme s serijskim zračnim orožjem se bodo po novem končale s slovenskim državnim prvenstvom, potem pa se bo najbrž večina perspektivnih strelcev preusmerila na mednarodni program. Standardno zračno orožje je sicer mnogo dražje od orožja serijske izdelave. Kljub temu si občinska strelska zveza v Kranju prizadeva z novimi standardnimi zračnimi puškami opremiti še ekipo članic, mladincev in mladink. Tako bo več možnosti tudi za doseganje odmevnejših mednarodnih uspehov." ● Besedilo in slika B. Malovrh

Ob rob sojenju majorju Radovanoviću

Obravnava, ki ni prerasla v show

Kranj, 3. februarja - V četrtek je sodni senat kranjskega temeljnega sodišča po treh dneh prekinil glavno obravnavo proti majorju JLA Danilu Radovanoviću, obtoženemu umora dveh avstrijskih novinarjev 28. junija lani na brniški letališki stezi.

Glede same obravnave je treba pohvaliti sodni senat, zlasti njegovo predsednico, ki ni dovolila, da bi dogodek prerasel v show. Ker gre za prvo obravnavo vojnega zločina v Sloveniji, ki bo verjetno vplivala tudi na morebitne druge tovrstne procese, ker so tako žrtvi kot storilci tuji državljani, bi se show toliko lažje zgodil. Vendar je bila zahtevna obravnava vodena zelo korektno, uradno, natančno, na dejstvih (brez primesi solzavosti), videlo se je, da se je predsednica nanjo dobro pripravila in ji je kos.

Da nadaljevanje ne bo nič lažje kot je bil začetek, da bo bržkone celo težje, je na dlani. Umora obtoženemu Danilu Radovanoviću ne bo lahko dokazati. Po dosedanjih izjavah obtoženca in treh prič (bivših pripadnikov JLA) "stoji" le to, da je na avto avstrijskih novinarjev streljal podporočnik Stanko Ignjatović. Ali res na povelje obtoženega komandanta tankovske enote Danila Radovanovića, kot trdi obtoženca, ali pa samoiniciativno, še ni docela jasno (čeprav je po t.i. subordinaciji vodenja za dejanja podrejenih vojakov odgovoren Radovanović). Ta dvom bodo lahko razjasnile nove "kronske" priče iz vrst JLA, ki so zdaj v Beogradu. Ali bodo soudeleženci streljanja (hoteli ali lahko) prišli na obravnavo v Kranj ali pa bodo zaslišani pred prvim občinskim sodiščem v Beogradu (kot je obravnaval obtoženec beograjski zagovornik) in kakšne bodo njihove izjave, je veliko vprašanje. Prejko ne bodo do svojega nekdanjega komandanta lojalni, tako kot je poskušal biti eden od starih, priča na kranjski obravnavi, ki ga je izdal "slab spomin".

Zelo nedoločne so tudi izjave prič o razpoznavnosti novinarskega vozila. Vse so opazile, da je bilo na terencu veliko nalepk, le dve (od tega tudi en bivši iz vrst JLA), da je na njem pisalo press. Priče z druge strani bojne črte (novinar, teritorialec) so govorile o pretirani drznosti avstrijskih novinarjev, ki jih je jugovojška sestrelila, bojda na njuni tretji dirki po letališki stezi. Ju je v smrt pognala prevelika želja po dobro plačani aktualnosti? Nicolas Vogel je bil izkušen vojni dopisnik, preživel revolucijo v Romuniji in zalivsko vojno, klonil pa v relativno nedolžnih praskah v Sloveniji kot žrtve balkanske nepredvidljivosti.

A četudi v enoti JLA ob južni strani letališke steze res niso opazili nalepke press, četudi so se ball armbrustov na tehnično izvrstno opremljenem novinarskem terencu, opravičila za strele in smrt ni. Desetim tankom se majhnega džipa, ki je obračal nazaj proti letališki stavbi, ne bi bilo treba bati, četudi bi v njem res bili teritorialci. Nepremišljeno streljanje, ki mu obtoženca pravi umor, je neodpustno. Nenazadnje zanj Radovanovića enota tudi ni imela pooblastila, saj zveze med njo in komando na Vrhniki ni bilo, ukaz se je glasil le na "prihod enote na letališče za vsako ceno". ● H. Jelovčan

KRIMINAL**Silvester Konc priznal enajst vlomov**

V zadnjih desetih dneh je bila v Kranju in okolici serija vlomov. Kriminalisti UNZ so vlomilcu prišli na sled, izsledili ime, vendar pa so ga doma v Kranju zamanj iskali, ker je tačas delal v Ljubljani. Njihovi kolegi so ga v noči z nedelje na ponedeljek zasačili pri vlamu v Lutkovno gledališče.

43-letnega Silvestra Konca, ki je specialni povratnik, so pripeljali v Kranj. Kriminalistom je priznal enajst vlomov. Med drugim je vlomil v Mini bar, samopostrežno restavracijo, Klub 2000 (na sliki), dvakrat v Barok, v Elektro na Primskovem, v samopostrežno trgovino Živil, trgovino Cit z barvami, kegljaški klub Triglav na Sejmišču, zimski bazen. Vlamjal je s sekačem, dolgim 40 centimetrov, s katerim je napravil več škod na objektih kot s krajami denarja, cigaret in drugih predmetov. Le-teh je nakradel za okrog 35.000 tolarjev. ● Foto: G. Šnik

VARNOST - TRDNOST - VARNOST KRANJ.

Vgrajujemo in vzdržujemo:

ALARMNE, PROTIVLOMNE NAPRAVE (žične in brezžične), TREZORJE, RADIJSKE ZVEZE (brezžične) PO VSEJ GORENJSKI IN DO LJUBLJANE

Posebej varujemo:

PREVOZE GOTOVINE, DRAGOCENOSTI, NEVARNIH SNOVI, VAS OSEBNO, VAŠE DOMAČE, ZAGOTAVLJAMO SPREMLJAVO PRI SPECIALNIH PREVOZIH, RADIJSKE POSTAJE, VGRAJEVANJE, VZDRŽEVANJE

varnost p. o.

podjetje za varovanje premoženja

KRANJ

NAŠ TELEFON: (064) 212-726
NAŠ TELEFAKS: (064) 214-558

Marjanu Tomažiču so že sodili

Za deset goljufij dvanajst let kehe

Škofja Loka, 3. februarja - Škofjeloško temeljno sodišče je 34-letnega Marjana Tomažiča iz Gorenje vasi zaradi desetih goljufij obsodilo na enotno kazen dvanajst let zopora, oškodovancem mora povrniti tudi denar, za katerega jih je prikrajšal.

Marjan Tomažič je sodišču odgovarjal za tri vrste kaznivih dejanj; dve t.i. mali goljufiji, za kar je "dobil" dvakrat po petnajst dni zopora, štiri goljufije, za katere je bil obsojen trikrat po šest mesecev in enkrat osem mesecev zopora, ter štiri t.i. velike goljufije, zanje je bil obsojen trikrat po tri in enkrat štiri leta zopora. Kot rečeno, mu je sodišče prisodilo enotno kazen dvanajst let zopora. ZL Goljuf je v priporu od 21. novembra lani. Od maja do septembra 1989, ko so ga policisti za tri dni vtaknili v pripor, je zagrešil lažja kazniva dejanja, serijo štirih velikih goljufij pa je opravil avgusta in septembra lani.

Kot natakarka v gostilni na Vidmu v Poljanah, katerega

konjiček je bila preprodaja deviz in drugega blaga, so ga ljudje dobro poznali in mu zaupali. Od H. J. si je sposodil tisoč mark in 400 tolarjev v dinarjih, D. O. mu je za 950 mark, ki naj bi jih ji preskrbel, izročila 1400 tolarjev, F. D. za 4000 mark 7070 tolarjev. Od F. A. si je sposodil 266 tolarjev, od V. M. 500 mark. Lani je Marjan Tomažič začel na "veliko"; avgusta mu je F. P. izročil 6000 mark za nakup stroja, zatem pa še 2000 švicarskih frankov. Septembra je od V. A. v Zürich dobil za nakup osebnega avta po "zagrebški varianti" kar 21.000 mark. V istem času mu je A. B. izročil 10.000 mark, B. K. pa 15.000 mark.

Na glavni obravnavi pred sodnim senatom je Marjan To-

mažič vse prejeme denarja, razen v dveh manjših primerih, priznal. Zagovarjal se je, da je imel najboljši namen posle speljati do konca. Oškodovanci so menili nasprotno. Večkrat so ga terjali, naj jim vrne denar ali dobavi avtomobile oziroma stroj, vendar razen obljub niso dobili ne prvega ne drugega.

Sodišče je Marjanu Tomažiču dokazalo goljufivi namen. Ko se je izgovarjal, da je 215.000 mark v Celovcu izročil nekemu Zagrebčanu za pridobitev kredita, in da ima v Koprju dogovorjen kredit za milijon mark, so kriminalisti ugotovili, da so njegove navedbe lažne.

Škofjeloško temeljno sodišče je pri izreku kazni kot olajševalno okoliščino Marjanu Tomažiču štelo, da skrbi za dva mladoletna otroka, kot oteževalno pa, da je bil zaradi golju-

fij že zaprt sedem let, da je bila njegova "poljanska serija" goljufij obsežna, zneski visoki in da nobenemu oškodovancu ni še nič vrnil, čeprav je nenehno zatrjeval, da jim je denar pripravljen takoj vrniti.

Kdaj bodo oškodovanci priložili denar od Marjana Tomažiča dobili nazaj, oziroma koliko (kratko bodo potegnili predvsem tisti, ki so mu izročili dinarje, saj se zneski ne valorizirajo), je vprašanje. Toliko bolj, ker so kriminalisti UNZ Kranj kazensko ovadbo, na osnovi katere je bil obtožen in v Škofji Loki že obsojen, pred kratkim razširili z dokazi o Tomažičevih novih podvigih. Njegovih goljufij naj bi bilo za blizu 330.000 mark (vrnil jih je le 40.000), v svoji podjetnosti pa je Marjan Tomažič uspešno preskusil tudi navidezno ljudi zunaj Poljanske doline. ● H. Jelovčan

Zastopnica Odeje "izpuhtela"

Kranj, 3. februarja - Jožefa E., doma iz Kočevja, ki je začasno živela v Piranu, se je v škofjeloški Odeji udinjala, da bi kot zastopnica prodajala njihove izdelke na terenu. V Odeji so nje ponudbo sprejeli in ji izročili nekaj blaga. Jožefa E. je izkupiček od prodaje nakazala firmi, dobila še več izdelkov, nato pa "izpuhtela".

Kriminalisti UNZ Kranj, ki so zadevo vzeli v svoje roke, so prodajno zastopnico Odeje, ki je firmi dolžna 365.000 tolarjev, našli v hotelu Topolščica v Velenju. Povedala je, da se je zadržala v Avstriji, da je Odejo blago prodala na Hrvaškem, kjer pa plačila zanj ni mogla izterjati. Vojna na Hrvaškem je res že marsikomu prišla prav za izgovor. Kriminalisti bodo Jožefi E., ki je v dragem hotelu očitno uživala sadove svojega dela, skušali dokazati, da je škofjeloško Odejo ogoljufala. Proti njej so že napisali kazensko ovadbo na tožilstvo, v kateri jo utemeljeno sumijo kaznivega dejanja poverbe. ● H. J.

Ivan Potočnik, Ivan tours

Osumljen krive ovadbe

Kranj, 3. februarja - Gorenjski kriminalisti so poslali na tožilstvo kazensko ovadbo proti lastniku in direktorju zasebnega podjetja Ivan tours, Ivanu Potočniku. Utemeljeno je osumljen kaznivega dejanja krive ovadbe.

Tokrat torej ne gre za sporno poslovanje njegovega podjetja, očitno pa je dejanje posledica tega. 22. januarja je namreč prišel Ivan Potočnik na oddelek policije v Bohinjski Bistrici, kjer živi, in prijavi Rudolfa V. z Bleda za kaznivo dejanje prisiljenja in groženj. Rudolf V. naj bi Potočnika fizično napadel in mu grozil s strelnim orožjem. Policisti so prijaviteljeve navedbe temeljito preverili in ugotovili, da gre za krivo ovadbo, ta pa je seveda kazniva. ● H. J.

Ukinjen policijski pripor

Kranj, 3. februarja - Nova ustava republike Slovenije je v 20. členu ukinila tridnevni policijski pripor. Kako bodo manjša pooblastila upravnih policistov, smo vprašali prvega moža gorenjske kriminalistične službe Jaka Demšarja.

»Pomeni, da bomo morali v 24 urah zasačiti osumljenca kaznivega dejanja, zbrati vse dokaze proti njemu, napisati kazensko ovadbo in ga z njo še istega dne poslati pred preiskovalnega sodnika. To bo izredno težko, če že ne v nekaterih primerih celo nemogoče.«

Doslej so policisti to delo lahko opravili med tridnevni policijskim priporom osumljenca. Po novi ustavi bodo omejeni na privedbo k preisko-

valnemu sodniku, ki bo odločil, ali ga bo priprl ali ne. Osumljenca kaznivega dejanja se sme pripreti le na podlagi odločbe sodišča, kadar je to nujno za potek preiskave. »Policijski pripor je bil že pred leti enkrat ukinjen, vendar so kmalu ugotovili, da je to koristen instrument za dokazovanje kaznivega dejanja ter ga ponovno vveljali,« pravi Jaka Demšar, ki dvomi, da bi se zdaj ukinitve bolje obnesla.

Zelo stroga pravila veljajo tudi za hišne preiskave. Te so mogoče le z odredbo sodišča, izjema je v dveh primerih, ko policisti lahko vdrejo v hišo oziroma stanovanje: če gre za prijetje storilca kaznivega dejanja ali, drugič, da zavarujejo ljudi in premoženje.

Varovanje zasebnosti ljudi pred pretiranim policijskim (državnim) nadzorom je gotovo dobra plat nove ustave, pisana na kožo poštene večine. Žal so z njo morda preveč zaščiteni drugi, nepošteni. Oziroma: pošteni so premalo zaščiteni pred nepoštenimi. ● H. Jelovčan

Reševanje v Begunščici

Zelenica, 1. februarja - Obvestilo o nesreči v gorah lahko gorske reševalce preseneti vsak hip, zato morajo biti nenehno pripravljeni. Preizkusu pripravljenosti moštva, izpopolnitvi tehnike reševanja in pregledu opreme je bila namenjena tudi obsežna vaja članov postaje GRS Tržišče prvo februarjsko soboto. Vaja se je pravzaprav začela že v petek zvečer, ko je načelnik postaje v sodelovanju s policijo sprožil slepi alarm. Ob njem so se reševalci le zbrali, pripravljani za reševanje, v so-

boto pa so se podali na Zelenico. Po zamisli o nesreči dveh plezalcev v severni steni Begunščice so se reševalci razdelili v dve skupini. Ena se je vzpela v steno, kjer je dala prvo pomoč "ponesrečencu" in ga zatem transportirala v dolino. Druga se je lotila iskanja zasutega alpinista v plazu pod steno. Tržiški reševalci so pokazali odlično pripravljenost, saj sta obe skupini brez zapletov opravili zadane naloge. Na sliki: transport ponesrečenca iz stene.

● Klemen Primožič

Posvet o zaščiti in reševanju

Ločitev od obrambnega sistema

Poljče, 28. januarja - Današnji posvet poveljnikov štabov za civilno zaščito in upravnih delavcev je bil namenjen obravnavi smernic za zaščito in reševanje ob naravnih nesrečah in v vojni, ki jih je pred nedavnim sprejela slovenska vlada. Predviden je samostojen sistem, katerega organiziranost bo odvisna predvsem od preoblikovanja slovenskih občin. Po krajevnih skupnostih ne bo več enot za civilno zaščito.

Smernice so podlaga za normativno urejanje sistema zaščite in reševanja, ki bo v skladu z zasnovano nacionalno varnost v Sloveniji postal eden od treh samostojnih elementov, je ugotovil uvodničar na posvetu Bojan Ušeničnik, direktor Republiške uprave za zaščito in reševanje. Kot je ocenil, bo izločanje iz obrambnega sistema potekalo postopno. V tem trenutku niti ni moč dati točnih odgovorov o bodoči organiziranosti sistema zaščite in reševanja, saj bo sledila preoblikovanju občin.

Vsega, seveda, ne bo treba razvijati na novo. Marsikaj iz sedanjih občinskih ocen ogroženosti bo uporabno še naprej. Službe za opazovanje in obve-

čanje naj bi z reorganizacijo dvanajstih regijskih centrov postale kar najbolj učinkovite, zveze pa naj bi razvili po novem konceptu. Doslej so posvetili premalo pozornosti preventivi, zato nameravajo oblikovati nekatere preventivne programe republiškega pomena. Pri načrtovanju bodo določili posebne obveznosti za podjetja, ki s svojo dejavnostjo lahko povzročijo ekološke nesreče.

Ena prvih nalog bo ukinjanje enot CZ po krajevnih skupnostih, kjer bodo gasilske naloge prevzeli operativni člani gasilskih društev, za prvo pomoč pa bodo skrbeli člani Rdečega križa. Pri sestavi občinskih enot bo v pomoč tudi novi

odlok, po katerem ne predvidevajo več razporejanja v TO za nosilce operativnih nalog v civilni zaščiti, gasilstvu, gorski reševalni službi in drugih zaščitno-reševalnih organizacijah.

Nekaj novosti bo tudi pri izobraževanju in usposabljanju za zaščito in reševanje. Srednješolci naj bi nekaj takih znanj dobili tudi na enotedenskem taborjenju, dopolnilno usposabljanje za prebivalce pa bo neobvezno, predvsem s pomočjo raznih brošur. Za poklicne kadre bodo ustanovili center za zaščito in reševanje, verjetno na Igu.

Pa še to! Letos imajo v načrtu tri vaje. Prva bo ob kranjskem sejmu CZ - nosil bo ime Zaščita '92 - začetek junija, ko bodo prikazali reševanje na vodi. Odslej tudi ne bo več pravnika civilne zaščite 20. junija, ampak naj bi se pridružili svetovnemu dnevu CZ 1. marca. ● S. Saje

GAULOISES BLONDES

MALI OGLASI

☎ 217-960

APARATI STROJI

Prodajam termoakumulacijsko PEČ, PEČ kippersbusch in kombiniran BOJLER. ☎ 74-535, zvečer 1330
 Prodajam PRALNI STROJ in kombiniran ŠTEDILNIK. ☎ 73-553 1337
 Prodajam električni MOTOR Rade Končar, 380 W, 4 kW, 965 obratov na min. ☎ 76-318 1340
 Prodajam STRUŽNI AVTOMAT Tor-nos, premer 7. ☎ 061/841-037
 Prodajam Ridgid STROJ za rezanje navojev. ☎ 328-449 1348
 Prodajam dvojni KASETOFON Yoko, 2 x 15 W. ☎ 328-449 1349
 Prodajam nov VARILNI STROJ 120 Hoby. ☎ 328-449 1351
 OVERLOCK Pfaff - entlarica, nov, prodajam. ☎ 215-850 1356
 Prodajam RAČUNALNIK C 64, z opremo in literaturo. ☎ 45-749

IZOBRAŽEVANJE

Uspešno INŠTRUIRAM matematiko za OŠ in SŠ. ☎ 310-803 1200
 INŠTRUIRAM angleški jezik za OŠ in SŠ. ☎ 217-015 1370
 INŠTRUIRAM kemijo. Koroška 39, Kranj (od poned. dalje) 1372

KUPIM

BIKCA simentalca, starega 5 dni, kupim. ☎ 422-719 1334
 Kupim 1 teden dni staro TELIČKO (okolica Cerklje). ☎ 421-875 1339
 Odkupim stare kmečke SKRINJE. ☎ 45-372 1380

LOKALI

Prodajam ali menjam stanovanjsko HIŠO z lokali, zazidljivo PARCELO v okolici Kranja. ☎ 217-918 1227
 V najem oddamo nov, popolnoma opremljen BIFE, poleg sodobnega Nakupovalnega centra, v bližini Kranja. Možnost ureditve manjše kuhinje. Šifra: NAJEM BIFEJA
 Oddam poslovni prostor, 21 kvad. m, v Radovljici. Informacije po 16 uri na ☎ 73-834 1376

KOLESA

Prodajam MOTOR CTX 80. Cena po dogovoru. ☎ 79-086 1317

OBVESTILA

POLAGANJE tapet, BELJENJE in PLESKANJE. ☎ 403-242 1116
 RTV SERVIS Sr. Bitnje 65 - Popravilo TV, RA, VIDEO aparatov! Odprto: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 9. do 15. ure in od 17. do 19. ure; sobota, od 9. do 12. ure.
 Diplomске naloge, akte, gradiva, PREPIŠEMO, LEKTORIRAMO, OBLIKUJEMO in IZPIŠEMO z matičnim ali laserskim tiskalnikom. Kvalitetni izpisi, izdelava najkasneje v 5 dneh. ☎ 872-095 1352
 Hočete SHUJŠATI - biti bolj vitki? Novost na našem tržišču - SHUJŠEVALNI PAS - noviteta z Japon-ske! ☎ 325-865, od 16. do 19. ure

Tačaj zdrave prehrane 14. in 15.2. v Šk. Loki. ☎ 622-135 1382

OTR. OPREMA

Otroško POSTELJICO z jogijem, prodajam. ☎ 215-208 1114

PRIDELKI

Prodajam rumeno KORENJE. ☎ 422-272 1127
 Prodajam KORUZO v zrnju. Zalog 28, Cerklje. ☎ 421-006 1326

POSESTI

Prodajam montažno Brako AVTO-GARAŽO, tovarniško zapakirano. Nograšek, Neubergerjeva 18, Ljubljana 1314

ŠPORT

Prodajam celotno SMUČARSKO OPREMO (185, 42, 43). ☎ 45-170

STORITVE

TV VIDEO AVDIO SERVISI Smlad-niška 37, Kranj. ☎ 323-159 25
 J & J TV, VIDEO, HI-FI Servisi Smladniška 80, Kranj. ☎ 329-886
 POPRAVILA in VZDRŽEVANJE notranjih in zunanjih kovinskih ograj. IZDELAVA in MONTAŽA različnih pločevinastih vrat, streh in kap na dimnikih in na kotlovnica. ☎ 58-347 1087
 Hitro in po konkurenčnih cenah vam nudim AVTOKLEPARSKE STORITVE. Kurirska pot 6/a, Kranj - Primskovo. ☎ 242-842 1105
 Zasebniki, podjetja v družbeni lasti! SLIKOPLESKARSKA DELA z novimi materiali, opravi v dogovorjenem roku. Zimski popusti! ☎ 403-242 1112

tel. (064) 242-274
 od 8.30 do 23. ure,
 nedelja in prazniki
 od 11. do 23. ure.

Če imate težave z VODOVODNI INSTALACIJO ali v zvezi z njo, nas pokličite in odpravili jih bomo? Ugodni plačilni pogoji! "Fontana" d.o.o., Bled. ☎ 50-907 1247

NOVOI NOVOI NOVOI Takojšnja MENJAVA olja. Avtomehanika Podboršek, Struževo 1, Kranj. ☎ 218-741 1266

NEGA in MASAŽA po novi metodi, nudim na domu. ☎ 46-355 1316
 Delam hladne TRAJNE. ☎ 45-170

VODOVODNE INSTALACIJE (na novi hiši, ali popravila) vam naredimo solidno, s konkurenčnimi cenami. ☎ 218-427 1366

STANOVANJA

Kupim STANOVANJSKO pravico za garsonjero, 1-sobno ali 2-sobno stanovanje. ☎ 45-484 1344
 GARSONJERO v Kranju, s telefonom, delno opremljena, oddam v najem. ☎ 328-598 1362
 Najamem 1-sobno STANOVANJE ali GARSONJERO, v Kranju. ☎ 215-482 1379

VOZILA DELI

JUGO 45, prodajam po delih. ☎ 215-459 1115
 Prodajam JUGO 45, po delih. ☎ 633-493 1333
 Prodajam PREVLEKO za Citroen BX. ☎ 328-449 1350
 Prodajam Z 101 GTL, letnik 1986, po delih. ☎ 218-321 1354
 Prodajam KOMANDE za nakladalec. ☎ 49-156 1377

VOZILA

Prodajam terensko VOZILO ARO 4 x 4, letnik november 1988. ☎ 212-716 1129
 Prodajam Z 101, letnik 1979, nevo-zna. Cena 250 DEM. ☎ 631-364
 R 4 GTL, letnik 1983, prodajam za 2.500 DEM. ☎ 78-343 1315
 Ugodno prodajam R 4, letnik 1979 ali menjam za mlajši avto, z dopla-čilom do 1.000 DEM. ☎ 217-238
 Prodajam CITROEN CX Break, regi-striran do 25. 9. 1992. ☎ 241-723
 Prodajam Z 128, letnik 1987. ☎ 70-586 1329
 GOLF 1.6 CL, s katalizatorjem, 1. registracija marec 1991, prodajam. ☎ 58-300 1335
 Prodajam VW KOMBI, letnik 1987, registriran do maja 1992. ☎ 331-431 1338
 Prodajam R 4, letnik 1978, karambo-liran. ☎ 46-030 1357
 Ugodno prodajam Z 750, letnik 1979, v voznem stanju. ☎ 721-546 1363
 Prodajam VW 1200, generalno ob-novljen, registriran do oktobra 1992. ☎ 58-375 1371
 Ugodno prodajam GOLF Diesel, let-nik 1984. ☎ 45-158 pop. 1381

ZAPOSLOTITVE

Vsem, ki želite uspeti, ste komuni-kitavni in prodorni; nudim hono-rarno DELO. Vse informacije dan-es, med 18. in 20. uro. Frelih, Vrb-nje 47, Radovljica 1108

Fanta za PEKO pizz, honorarno za-poslimo. Informacije na ☎ 52-055 1304

Gostinski LOKAL v Škofji Loki hon-orarno zaposli fanta ali dekle za delo v STREŽBI. ☎ 633-448 1320

Honorarno delo dobi ČISTILKA v gostinskem lokalju v Škofji Loki. ☎ 633-446 1321

Pekarna "Maček" Jezersko zaposli KV ali priučenega PEKA, za nedo-ločen čas. Informacije na ☎ 241-513, v popoldanskem času

Nudimo zaposlitev VARILCU z znanjem avtogenega varjenja. In-formacije: "Hribar - Blesk" d.o.o., Planina 3, Kranj 1336

S 1. 3. 1992. ZAPOSILIMO pridnega fanta za delo v cvetličarni na tržni-ci v Kranju. ☎ 061/215-769 1346

AKVIZITERJI in ORGANIZATORJI pozor! MK vam nudi prednaročniško prodajo evropske uspešnice in vam nudi tedensko izplačilo z do-datno stimulacijo, ki je pri nas no-vost. ☎ 50-846 1385

Republiški zavod za zaposlovanje - Enota Kranj objavlja preglednico potreb po delavcih oziroma prostih delovnih mestih. Napisana je na osnovi uradnih prijav gorenjskih organizacij in delodajalcev. Bralce obveščamo, da smo pri se-stavljanju upoštevali zlasti tale na-čela:

- a/ vključili smo samo mesta, za katera so organizacije in deloda-jalci izrazili željo po sodelovanju z zavodom; - b/ zapisali le nazive poklicev, pri čemer lahko kandida-ti preberejo ostale pomembne po-datke na oglašnih deskah zavoda v vseh gorenjskih občinah (o številu delovnih mest, organizacijah in delodajalcih, pogojih za zasedbo ipd.); - c/ upoštevali nove prija-ve, aktualne na dan objave, kar po-meni, da je celotna slika razvidna iz izvirne preglednice, objavljene v prostorih zavoda. Opozarjamo tu-di, da kandidati izbirajo organiza-cije oziroma delodajalci; Zavod za zaposlovanje pri tem nima nepo-srednega vpliva.

- Jesenice: LESAR ŠIROKEGA PROFILA; - Kranj: SNAŽILKE, BOLNIŠKE STREŽNICE, NARAVO-SLOVNO - MATEMATIČNI TEH-NIK, PRODAJLEC, NATAKAR, IN-ŽENIR STROJNIŠTVA, GASILSKI INŽENIR, EKONOMIST ZA FINAN-CE, DIPL. INŽENIR KMETIJSTVA; - Radovljica: DELAVEC BREZ PO-KLICA, ROČNI EMBALER, STRU-GAR, ELEKTROMONTER, NATA-KAR; - Škofja Loka: VOZNIK - IN-ŠTRUKTOR A, B, C, D, E. Iskalce zaposlitve hkrati obveščamo, da lahko pri nas pregledajo še objave začasna in občasna dela - kakor nam jih pač sporočajo uporabniki.

Zaposlim MIZARSKEGA POMO-ČNIKA in DELAVCA za priučetev. ☎ 41-098 1373

Iščemo AKVIZITERJE za prodajo zeliščnih artiklov. ☎ 213-236 1375

ŽIVALI

PRAŠIČKE, težke od 20 do 30 kg, prodajam. Krivic - Resman, Zgoša 22, Begunje 1183
 Prodajam PRAŠIČE, težke od 30 do 130 kg. Kokrški log 10, Kranj - Primskovo 1323
 Prodajam pašno KRAVO, 2 meseca po telitvi. ☎ 66-510 1325
 Prodajam izredno lepo TELIČKO, stara 10 tednov, za plemo. ☎ 41-116 1341
 Prodajam PRAŠIČE za nadaljnjo re-jo. Informacije na ☎ 46-036, po 16. uri 1343
 Prodajam PRAŠIČA za zakol. ☎ 695-111 1345
 Prodajam polovico mladega BIKA (od 110 do 120 kg). Sr. vas 12, Gol-nik 1361
 Prodajam mladi breji KRAVI. Boga-taj, Gorenja vas 6. ☎ 68-001 1374
 Kupim BIKA simentalca, starega 10 - 20 dni. ☎ 70-273 1378

ZAHVALA
 Ob boleči izgubi naše drage žene, mame, stare mame, prababice, sestre in tete
NEŽE MIJATOVIČ
 Urhove mame iz Davče

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste z izrazi sožalja, daro-vanim cvetjem in spremstvom na njeni zadnji poti počasti-li njen spomin. Še posebej se zahvaljujemo sosedom, so-rodnikom, znancem, dr. Možganu, medicinskemu osebju, g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred, cerkvenemu pevskemu zboru in predsedniku KS Lojzeta za tople po-slovilne besede. Vsem še enkrat najlepša hvala!

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA
 Ob smrti očeta, starega očeta in pradedca
ALBINA NADIŽARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje. Posebno se zahvaljujemo dr. Kozjakovi za nesebi-čno skrb in nego v času bolezni. Zahvala velja tudi g. J. Tomšiču za lepo opravljen cerkveni obred, g. Torkarju iz DU Javornik za poslovilne besede, Godbi na pihala Jese-nice in pevcem Kvinteta bratov Zupan iz Tržiča.

Vsi njegovi

ZAHVALA
 V 81. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

KATI JENKO

roj. Kržišnik

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijate-ljem, znancem in sodelavcem tovarne Sava - VLP za izre-čeno sožalje, darovano cvetje, sveče, denarno pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti. Iskrena zahvala tudi dr. Zormanovi, dr. Simoni Kržišnikovi, medicinskemu osebju UKC Ljubljana - oddelek NEFRO, organizaciji ZB NOV, g. Pavlu Lužanu za poslovilne besede, pevcem za lepo pe-tje in g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

Žalujoči: vsi njeni

Šutna, 25. januarja 1992

ZAHVALA
 Ob boleči izgubi naše drage sestre in tete
MARJANCE KU HAR
 iz Zgornjih Dupelj št. 17

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, pri-jateljem in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo smo dol-žni pevcem iz Nakla za lepo petje, praporščaku in g. žup-niku za lepo opravljen pogrebni obred in iskrene besede slovesa. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

Duplje, 25. januarja 1992

ZAHVALA
 Ob boleči izgubi naše ljube mame, stare mame in tašče

ANE STOJANOVIČ

roj. Trojar

se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, znan-cem, DO »Loka«, »Sešir« in »Niko« za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Poseb-na zahvala velja g. župniku za lep pogrebni obred in pev-cem za zapete žalostinke. Vsem, ki ste nam v najtežjih dneh kakorkoli pomagali, iskrena hvala!

Vsi njeni

Škofja Loka, januarja 1992

V SPOMIN
JERNEJU FRANTARJU

Minevata žalostni dve leti, odkar si odšel od doma. Drugi so krivi, da se nisi mogel vrniti. Za teboj je ostala prazni-na in žalost. Vsem, ki se ga spominjate, lepa hvala!

Vsi njegovi

Zg. Brnik, januarja 1992

RADIO KRANJ **GORENJSKI GLAS**

NAJ VIŽA - FEBRUAR

- Bodeča neža - ansambel Jevšek
- Jamniška - ansambel Obzorja
- Sejem na Jesenicah - Slovenski muzikantje
- Srečno Slovenija - ansambel Lojzeta Slaka
- Vračam se v Slovenijo - ansambel Jožeta Burnika

POKROVITELJA NAJ VIŽE

KUPON št. 1 - FEBRUAR
 Skladba _____
 Ime in priimek _____
 Naslov _____
 Predlog za marec _____

Kupon nalepljen na dopisnico, pošljite na naslov: Radio Kranj, Slovenski trg 1, 64000 Kranj.

SLOVENIJA IN SVET

Zadovoljni po vrnitvi iz Prage - Zunanji minister dr. Dimitrij Rupel (drugi z leve, ob njem je njegova namestnica Vojka Ravbar) se je konec tedna očitno zadovoljen vrnil z zasedanja zunanjih ministrov Konference o varnosti in sodelovanju v Evropi v Pragi. Slovenija je dobila status opazovalke, čeprav je računala na članstvo, kar pa se utegne zgoditi marca. J. K., slika J. Cigler

Slovenija v Davosu

Slovenska delegacija na najvišji ravni je bila povabljena v Davos, postali smo gostujoči na Konferenci o varnosti in sodelovanju v Evropi, prav tako pa gostje na skupščini Sveta Evrope. Postajamo torej dejavnik mednarodnih odnosov.

Na Svetovnem gospodarskem forumu v Davosu je bila Slovenija zastopana na najvišji ravni s predsednikom republike Kučanom, predsednikom izvršnega sveta Peterletom, predsednikom mednarodne fundacije Pharos dr. Drnovškom in ministrom za informiranje Kacinom. V Davos je bila Slovenija posebej povabljena, čeprav ni bila na seznamu tistih držav, ki so smele uradno predstaviti svoje načrte. Naši predstavniki so se srečali s številnimi državniki in gospodarstveniki, z večino pa je bilo dogovorjeno tesnejše gospodarsko in politično sodelovanje, tudi navezava diplomatskih odnosov, oziroma priznanje Slovenije, kar je v Davosu napovedala Južnoafriška republika. Slovenija je Davos izkoristila za promocijo, organizirala sprejem in novinarsko konferenco.

Obet iz Moskve

Iz Moskve prihajajo vesti, da nas bo kmalu priznala Rusija. To bo za nas zelo pomembno priznanje. Da se to utegne zgoditi, prča protest Miloševića zoper to potezo Moskve. Priznanje napovedujejo tudi Turčija, Ciper in Južnoafriška republika. S Švico imamo že dogovor o vzpostavitvi diplomatskih odnosov, enako potezo pa napoveduje tudi Kanada. V Ljubljani je tudi že gospa Michele Voyer, ki bo predstavnica Komisariata OZN za begunce, kar je bistveno enako mednarodnemu priznanju. Predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Feri Horvat se je med obiskom na Dunaju pogovarjal o odprtju slovenskega gospodarskega predstavništva na Dunaju. Željo po navezavi diplomatskih odnosov s Slovenijo je uradno izrazila tudi Portugalska. Včeraj pa je prišel v Slovenijo avstralski kongresnik Robert Hill, član parlamentarne opozicije. Hill je ugledna avstralska osebnost, sodeluje z avstralskimi Slovenci in ima veliko zaslug, da je Avstralija priznala Slovenijo.

Na ministrskem srečanju Konference o varnosti in sodelovanju v Evropi v Pragi je bila Slovenija zastopana kot uradna opazovalka, čeprav smo pričakovali, da bomo sprejeti kot enakopravni člani, kar je bilo storjeno v primeru republik bivše Sovjetske zveze. Članstvo lahko pričakujemo na zasedanju 24. marca. Predstavniki bivše Jugoslavije je nasprotoval sprejemu Slovenije in Hrvaške (KEVS odloča s soglasjem), čeprav je njegova prisotnost povzročila precej negotovanja, slovenski in hrvaški zunanji minister pa sta med njegovim govorom zapustila dvorano.

Slovenija bo uradno zaprosila za članstvo v Organizaciji združenih narodov. Pogoji za to pa je najmanj priznanje Slovenije s strani Združenih držav Amerike, Kitajske in Rusije ter nekaterih neuvrčenih držav. Zato bo zunanjepolitična dejavnost Slovenije razen na Evropo usmerjena tudi k tem državam.

Rešitev problema Smolle

Slovenska vlada je imenovala Karla Smolleja za častnega konzula v Celovcu, vendar zunanje ministrstvo poudarja, da je bilo to storjeno na izrecno vztrajanje Lojzeta Peterleta. To je začasna rešitev, saj bo Slovenija v Celovcu odprla generalni konzulat. Ker Slovenija zapira biroje na tujem in odpira veleposlaništva, bodo ostali zaposleni v biroju na Dunaju lahko nadaljevali delo na slovenskem veleposlaništvu.

Včeraj je na 43. parlamentarno zasedanje skupščine Sveta Evrope v Strasbourgu odpotovala slovenska delegacija pod vodstvom dr. Matjaža Sinkovca. Dogodek je pomemben, saj bo Slovenija prvič v vlogi posebne gostje, naša delegacija pa bo imela pravico do govora na skupščini. Slovenska delegacija bo generalni sekretarki Sveta Evrope Catherine Lalumiere izročila prošnjo za sprejem, ki utegne biti rešena še letos.

Slovenija je v soboto in v nedeljo obiskal avstrijski podkancler dr. Erhard Busek in se srečal s podpredsednikom slovenske vlade dr. Andrejem Ocvirkom, zunanjim ministrom dr. Dimitrijem Ruplom, ljubljanskim nadškofom dr. Alojzijem Šuštarjem in predstavniki slovenskih krščanskih demokratov. Z Busekom je bil tudi avstrijski minister za gospodarstvo dr. Wolfgang Schuessel. Dogovorjeno je bilo nadalnje gospodarsko sodelovanje, avstrijska stran je predložila osnutek novega trgovinskega sporazuma, ki ga bo Slovenija proučila, Avstrija pa bo sodelovala tudi pri gradnji savskih elektrarn in sanaciji Šoštanja. Državi bosta uredili medsebojno priznavanje diplom ter se dogovorili za odpravo krivic, storjenih pri nas po vojni avstrijskim državljanom. ● J. Košnjek

Ustanovitev javnih zavodov v tržiški občini Za šole le ime kraja

Tržič, 30. januarja - Glede na določila zakona o zavodih ter zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja je tržiški izvršni svet predlagal tamkajšnji skupščini v sprejem odlok o ustanovitvi javnih zavodov na področju vzgoje in izobraževanja ter vzgoje in varstva predšolskih otrok. S tem odlokom se določa tudi ime zavoda.

Po daljši razpravi so delegati vseh zborov sprejeli predlog predsedstva, naj šole in vrtci nosijo le ime svojega kraja. Tako imajo v tržiški občini odslej Osnovno šolo Bistrica z enotama Leše in Kovor, Osnovno šolo Zali rovt z enotama Podlublje in Lom pod Storžičem ter Osnovno šolo Križe. V sestavi Vzgojno varstvenega zavoda Tržič so vrtci Deteljica, Palček, Križe, Grad in Lom. Samostojen zavod je po novem odloku tudi Glasbena šola Tržič. ● S. S.

Direktor Airways Janez Kocjančič, državni minister za promet in zveze Marjan Kranjec, direktor letališča Brnik Vinko Može in direktor republiške uprave za zračni promet Peter Marn so v četrtek dvignili kozarce in zadovoljni nazdravili ponovnemu odprtju slovenskega zračnega prostora. Foto: J. Cigler

SDP o vojaških objektih

Kranj - Krajevna organizacija stranke demokratske prenovne Vodovodni stolp prireja v četrtek, 6. februarja, ob 18. uri v dvorani 14 Skupščine občine Kranj javno razpravo na temo "Nismo proti obrambi Slovenije - smo za dialog, pogovorimo se o uporabi vojaških objektov". Skupaj z gosti bodo razmišljali o uporabi vojaških objektov, o zakonskih osnovah, o vzrokih za različne poglede in nestrpnost pri obravnavi teh vprašanj. Kot davkoplačevalci želijo vedeti, kaj se dogaja in vplivati na dogajanja.

KRIMINAL

Napadel policista

V soboto, 1. februarja, nekaj po tretji zjutraj sta kriminalista v Poštni ulici v Kranju legitimirala Bojana K., starega 46 let. Eden od kriminalistov mu je pokazal službeno izkaznico, Bojan K. pa ga je udaril po roki in z glavo sunil v arkado. Nato je ušel, kasneje pa se sam javil na policijsko postajo, češ da sta ga policista maltretirala. Možak je bil očitno vinjen, alkotest je odklonil. Sledi kazenska ovadba zaradi kaznivega dejanja preprečitve uradnega dejanja uradni osebi.

Na udaru smuči

Smučarska sezona je v polnem zamahu, z njo pa prihajajo na plan tudi kraje smuči. Ena se je zgodila na zgornji postaji nad vhodom v hotel na Krvavcu, od koder so 29. januarja popoldne zginile 205 cm dolge smuči, z vezmi vred vredne najmanj sedem tisočakov. Kraje smuči so dejanja, ki jih je zelo težko raziskati, zato ni odveč nasvet smučarjem, naj pazijo, kam postavijo svoje smuči.

Obiskovalec gradbišč

Jesenjski policisti so uspešno raziskali vrsto tatvin na gradbiščih. Prijeli so 62-letnega osumljenca Aziza K., ki je obiskoval gradbišča stanovanjskih blokov in z njih kradel različne gradbeni material, od cevi do lestev, izolacij, opažnih plošč, kablov. S krajami je nagrabil za več kot milijon tolarjev blaga. Kazenska ovadba ga bremeni za kaznivo dejanje velike tatvine. ● H. J.

Tehtanje imen

Ob sprejemu odloka o ustanovitvi Javnih zavodov za vzgojo in izobraževanje ter varstvo predšolskih otrok v zborih tržiške občinske skupščine so se mnenja najbolj kresala okrog imen zavodov. V predlogu odloka je namreč šola v Križah ohranila ime Kokrškega odreda, tamkajšnji vrtec pa ime Kurirček.

O ustreznosti teh imen se je v delegatskih klopek vnela prava besedna vojna. Ena stran se je strinjala s predlogom predsedstva, naj bi zavodi nosili le imena krajev, predstavniki krajevnih skupnosti Križe, Pristava in Senično pa so ponovili svoje zahteve o ohranitvi dosedanjih imen. Mnenju večine se je v obrazložitvi predloga odloka uklonila tudi občinska komisija za preimenovanje ulic in zavodov, vendar je njen predsednik med skupščinsko razpravo prelozil utež na drugo stran tehtnice. Ker ob tej potezi ni skrival ideološkega naboja, je opozicija protestirala proti rušenju vseh zgodovinskih vrednot. Glasne obtožbe, vse povprek, je z odhodom iz dvorane pretrgal delegat, ki je ocenil porabo tolikšne energije pri tehtanju imen za prazno početje.

Njegovemu mišljenju se v celoti pridružujem. Nikar naj spet kdo ne vzame za novinarsko pristranost, če ne pritrdim niti enim niti drugim, a vendarle izrečem kritiko na račun prvih! Namreč, s spremembo v predlogu zapisanih imen na seji je bil pod velikim vprašanjem sprejem celotnega odloka. Če so s predlogom hoteli poimenovati zavode po krajih, bi to morali upoštevati dosledno za vse, saj tudi vrtca Deteljica in Palček ne nosita krajevnih imen.

Tudi imena imajo svoj pomen, še posebej za domačine, zato bi morali upoštevati njihovo voljo. Ob tem vendarle mislim, da imena ne bodo kos rešitvi številnih življenjskih problemov zavodov! Torej ne bi bilo odveč, če bi si v skupščinskih zborih vzeli čas tudi za tehtanje svojih moči pri krpanju lukenj v šolskih strehah, zamenjavi dotrajanih kotlovnice in, ne nazadnje, predvsem pri opremljanju učilnic s sodobnejšimi učili, kot sta le tabla in kreda. ● Stojan Saje

Predah še za eno leto

Kranj, 3. februarja - Slovenski minister za turizem in gostinstvo Ingo Paš napoveduje, da bodo turističnemu gospodarstvu še za eno leto odložili odplačilo posojil.

Takšno napoved smo slišali na ponedeljkovi okrogli mizi o obrti, podjetništvu in turizmu, ki jo je pripravila liberalna stranka. Turističnemu gospodarstvu so za eno leto odplačilo posojil odložili po lanski vojni v Sloveniji, moratorij se bo torej iztekel, še preden se bodo letos napolnile turistične blagajne, kolikor se seveda bodo. Turistično gospodarstvo pa bo nova posojila potrebovalo za pripravo turistične sezone, o tem naj bi se dogovorili v kratkem. Ministerstvo za turizem pa bo predlagalo tudi znižanje tarif električne energije za hotelske objekte. ● M. V.

064/211-373

TELEFON ZA KLIC V STISKI

OD PONEDELJKA DO PETKA

OD 19. - 22. URE

MERKUR

... tudi februar* ni to, kar je bil!

* letos je prestopno leto

10% znižanje cen električnemu ročnemu orodju BLACK & DECKER do konca februarja

ISKRA ERO KRANJ

V februarju vsak dan prikazi delovanja električnih ročnih orodij v posameznih prodajalnah MERKURJA.